1888 HUSZONKETTEDIK ÉVFOLYAM. 242. SZÁM. BUDAPEST, SZOMBAT, SZEPTEMBER 1.

SZERKESZTŐSÉG
BUDAPEST, KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
KÜLFÖLDRE: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franciaországba, Olaszországba, Törökországba, Görögországba, Spanyolországba, Svájczországba, Romaniába és Szerbiába pedig valamint azon országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6 SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN *főügynökségünkről:*
John, F. Jones & Cie, 31 bis, Faub. Montmare
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Mosse Rudolf, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Daube G. L. és Társa, I., Wolzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Danneberg J., Riemergasse 13.
Stern Móritz, I., Wollzeile Nr. 32.
és valamennyi hirdetési iroda.

Puttkamer és Bennigsen.

III. Frigyes császár uralkodásának, daczára, hogy csak oly rövid ideig tartott, volt egy feledhetetlen mozzanata, mely azt örökéletüvé teszi. A beteg császár trónraléptével, mintha sötét borus őszi napon egyszer csak meghasadtak volna a fellegek, egész pompájával ragyogott föl a szabadelvüség napja s megmutatta az ámuló világnak, mily szép tudna lenni a természet ily verőfényben uszva, még őszszel is, ha eltakarva nem tartanák a napot a reakczió irigy fellegei.

Azt a tájképet, mely akkor egy pillanatra szemünk elé tárult, soha nem fogja elfelejteni ez e nemzedék.

De a beteg császár nem érte be vele, hogy mint Mózes a Horeb hegyéről megmutassa népének az igéret földét: hanem az aktuális belpolitika terén föl is használta azt a kis időt, mely számára fennhagyatott, hogy megtegye az első lépést azon az uton, mely az igéret földe felé vezet.

Egyetlen tényleges intézkedése volt csak a kormányzat terén, de az az egy tény elég tanuság volt meggyőzni a világot, hogy a császár akarja is, a mit hirdet, s ha isten életének kedvez, meg is fogja valósitani.

Puttkamer hatalmas férfiu vala és a mellett Bismarcknak sógora. Állása, mint belügyminiszteré megdönthetetlennek látszott. Nem csupán a hatalmas kanczellárhoz való viszonya miatt, hanem azért is, mert ő volt a porosz konzervativek, a junkerek és muckerek leghatározottabb képviselője a kormányban, a kiknek pedig a nemzeti liberálisokkal kötött kartel-szerződésük óta fölötte szépen vihult a vetése.

E kartel a két párt között eredetileg csupán abból az egy czélból köttetett, hogy az 1887-iki általános választásoknál parlamenti többséget lehessen teremteni a kormány azon előterjesztésének, mely hét évre kivánta megállapitani a hadsereg fölemelt létszámát, mig az ellenzék csak három évet volt hajlandó megszavazni. A többség létrejött, a kormány-előterjesztés elfogadtatott s a szerződés értelmében most már mind a két szövetkezett pártnak visszaadta volna a maga akczió-szabadságát: csakhogy már akkor az intézmény urává lett azoknak, a kik megalkották s fönnmaradt továbbra is, daczára annak a természetellenes alapnak, melyen nyugodott s mely egy lehetetlenséget föltételezett: az egymást kirekesztő, egymás ellen kezdettől fogva a világ végéig örökös küzdelemre hivatott konzervativ és liberális irány közti megegyezhetést.

A kompromisszum fönnállott és érvényesült a parlamenti tevékenység egyébb kérdéseiben, érvényesült pedig mindig a konzervativek javára és soha nem a liberális elvek előnyére. Az e kartel-szerződés tartama alatt létrejött törvényeknek egyetlen egyikén sem ismerhetni föl, hogy annak létrejöttében a szabadelvüek is gyakoroltak befolyást, ellenben a legfontosabb törvények, mint a nagybirtokosoknak a többi nemzet rovására kedvező szeszadótörvény, a gabnavámok ujabb fölemelése stb. mind a legvastagabb reakczió kezenyomát viseli magán.

A konzervativek voltak az urak, a nemzeti liberálisok csak szatelleseik. S a konzervativek támogatták azt a Puttkamert, a kinél az ellenzék iránt kiméletlenebb, erőszakosabb belügyminisztere alig volt még Poroszországnak valaha. Nyiltan kérkedett, mily brutalis eszközökkel verte le az ellenzéket a választásoknál s mily galád utakon erőszakolta keresztül a kormány jelöltjeit.

Mikor a beteg császár trónra került, az az egyetlen kormányzati ténye, melyre főnnebb utaltunk, Puttkamernek az elcsapása volt. Igy akarta megbélyegezni azt az irányt, a melyet képviselt, a minthogy már manifesztumában is kijelentette, hogy sértetlennek kivánja a nemzet szabad választási jogát s azt sem kormányhatalmi befolyásolással, sem más illetéktelen beavatkozással illuzóriussá tenni nem engedi s az erre tett kisérleteket büntetlenül türni nem fogja.

A beteg császár elhunyt, de Puttkamert azóta sem mertek rehabilitálni. Pedig csakhamar kiderült, hogy a császár elhunytával a liberálizmus napja is ujra elsötétült s a reakczió ujra büszkén emeli föl fejét. Az uj császár sokkal bővebb beszédünek mutatkozott, semhogy számtalan pohárköszöntőiből ne tájékozhatta volna magát a világ, hogy az alma néha mégis távolra gurul a fájától. Hija nem csoda; ez esetben nem lapos sikon, hanem a törpe csuszómászó nemzedék feje fölött magasan a hegytetőn állt a fa.

Virchowot, a tudományos világ e büszkeségét elmozditották a berlini egyetem rektori állásától, mert hát mint politikus az — ellenzékhez tartozott. Egy más jeles tudóst, daczára, hogy az egyetem egyhangulag kandidálta, mellőzték, mert a szabadelvü theologusok sorába tartozik. A mellett foly a konzervativ és utrograd irányu lapokban az irtóháboru, minden ellen, a mi liberális, azok elbizakodásukban nem ismernek határt s mig az elhunyt császárt is olybá tüntetik föl, a ki a szabadelvüség bélpokolságával vala megverve s a kinek korai halála szerencse a német néppre nézve.

E közben hire megy, hogy Bismarck magához, Friedrichsruheba kérette Bennigsent, a nemzeti liberálisok fejét. A szabadelvüek föllélegzenek. Tehát mégis lesz a kartelnek jó eredménye szabadelvü szempontból is. A kormányban érvényesülni fog a liberális irány. Mert nincs benne kétség, hogy a kanczellár abból a czélból hivatta magához a nemzeti liberálisok vezérét, hogy őt Puttkamer utódjává tegye s a belügyi tárczával megkinálja.

Ekkor megjelenik a «Reichsanzeiger», a hol hirül adatik, hogy Bennigsent kinevezték — Hannovera tartományi főnökévé. Tehát nem lett miniszter, nem jutott bele a kormányba, a hol a szabadelvüek befolyását érvényesithette volna, sőt még a parlamenttől távol marad, ellenben elfogad egy oly állást, melyben mint a kormánynak föltétlenül alárendelt szolgája lesz majd kénytelen müködni.

Szegény liberalizmus, szegény Frigyes császár!

Budapest, augusztus 31.

Ő felsége Ferencz József király csakugyan meglátogatja Gmundenben az orosz czárnét. Tegnap még kétségbevonták ezt, de ma a *Pol. Corr.* azt jelenti, hogy ő felsége a király ma egyenesen Bajorországból jövet Bécsbe érkezett, holnap reggel az orosz czárné látogatására Gmundenbe utazik, honnan délután visszatér Bécsbe.

A *Fremdenblatt* illetékes helyről arról értesül, hogy az ujólag felmerült hirek különböző diplomácziai miszsiók ujonnan való betöltését illetőleg merőben önkényes kombinácziókon alapulnak.

A primás tévedésének helyreigazitása czimü czikkében a *Magyar Paedagógiai Szemle* a következőket irja: Azt hirdeti a primás, hogy a kir. tanfelügyelőnek nincsen joga a tanképesitő okmányokat aláirni s kiadni s állitásait a fennálló törvényekre és miniszteri rendeletekre alapitja, állitván, hogy ezekben szó sincs arról, hogy a tanfelügyelő láttamozza, koramizálja a tanképesitő bizonyitványokat. — Eltekintve attól, hogy a tanitóképesités ténye az állam *kizárólagos* joga, hogy államérvényes tanképesitési okmányt kiállitani csak az lehet feljogositva, kit a kir. kormány erre felhatalmaz: nem hagyható figyelmen kivül a primás által czitált 1885. évi decz. 23-dikán 7079. szám alatt kelt miniszteri rendelet, melyet a miniszter épen a primásnak 1885. évi febr. 16-dikán 1206. szám alatt kelt felirata alapján bocsátott ki. — E rendeletben határozottan meg van mondva, hogy az *«állami felügyeletet a felekezeti tanitóképezdékben ezentul a kir. tanfelügyelők fogják gyakorolni.»* Midőn a miniszterium e rendeletet kibocsátotta, fel kellett tételeznie, hogy a primás tudja, 1., mi az állam joga? 2., ki gyakorolta eddig a felügyeletet? s 3., *ki helyett* kapott a kir. tanfelügyelő megbizást? Magyarországon a tanképesitő vizsgálatokat ott, a hol államérvényes okmányok kiállitásáról van szó, a kir. tanfelügyelők előtt *mindenkor, mindig, minden időben a kir. tanitmányi főigazgatók* vezették, azok ezen hivatalos eljárásukra nézve terjedelmes utasitásokkal birtak, melyeket 1877. évi jul. 13-án 10.998 sz. a. kelt és 23 szakaszból álló szabályrendelet által a miniszterium megujitott; s a kir. *tanfelügyelőket bizván* meg az 1885. évi decz. 23-án 7079. sz. a. rendelet által a *felügyelettel*, ezeknek utasitásul adta, hogy eljárásukban ideiglenesen a fenti (1877. évi jul. 13-án kiadott) szabályrendelet szerint járjanak el, a tanulmányi főigazgató helyett mindenütt kir. tanfelügyelőt olvasván. Ezen szabályrendelet 5. §-a szerint «a népiskolai tanképesitő vizsgálatot végrehajtó bizottság a tankerületi kir. főigazgatóból (most kir. tanfelügyelőből), az egyházmegyei tanfelügyelőből, a tanitóképezdei igazgatóból s a tanári testületből áll.» — A tanképesités idejét a 6. §. szerint «a kir. főigazgató (most kir. tanfelügyelő) határozza meg s adja tudtul kihirdetés végett a képezdei igazgatónak» (nem a püspöknek, vagy egyházmegyei tanfelügyelőnek, mert nem ezeket, hanem a képezdei igazgatót kell a helyes tanügyi organizáczió érdekében a kir. tanfelügyelőnek egyenesen alárendelni!) A népiskolai tanitói oklevél pedig, mely «az anyakönyben feljegyzett osztályzatokból állittatik ki,» e szabályrendelet 22. §. szerint — «a tankerületi főigazgató (most kir. tanfelügyelő) az egyházmegyei tanfelügyelő és az intézet igazgatója által iratik alá s az intézet pecsétjével erősittetik meg.» Ez a fennálló törvényes normativum. Ezt kapták utasitásul a kir. tanfelügyelők. Azon körülmény, hogy erről sem a primásnak, sem más püspöknek a miniszter nem tett jelentést: — a dolog természetében rejlik: mert a közegeinek adott utasitásaiért a miniszter sem a primásnak, sem más püspöknek, hanem uránakirályának s az országgyülésnek tartozik számot adni s azonfelül felelőssége érzetében nem is gondolhatott a magyar közokt. miniszter arra, hogy egy kinevezésétől függő püspöknek vagy érseknek eszébe juthasson, számon kérni tőle, hogy miért nem tartja kötelességének előzetesen vele közölni azt, mit közegeinek utasitásul ad vagy adni szándékozik.

Az uj szeszadótörvény életbeléptetése.

Holnap lép életbe az alkotmányos korszak uralma alatt alkotott legkolosszálisabb és legmélyebbre ható adótörvény: a szeszadó. Hatását gazdasági életünkre alig lehet kiszámitani. Mind az, a mi a javaslatról iratott és mondatott, csak hozzávetőleges. Pénzügyi eredményeit és közgazdászati következményeit maga a kormány a javaslathoz csatolt indokolásban csak körvonalokban vázolta. Nem is igen tehetett többet. A közvetett adók mindenütt igen komplikáltak, de nálunk a bonyodalmak egész láncolatával járnak. Itt nem egyedül az a mérlegelendő, hogy minő hatással lesz az óriási adóemelés termelésre és fogyasztásra, hanem még fontosabb az, hogy miként alakul a viszony a közös vámterület két önálló állama közt.

Magyarország gazdaságában a szeszmelés elsőrendü szerepet visz. A mezőgazdasági iparágak sorában közvetlen a malomipar oldalán foglal helyett. Megóvja-e az uj adótörvény a magyar termelés létérdekét? Orvosolva lesznek-e azok a mély sebek, miket az 1884-diki törvény iparunk testén ütött? A fogyasztókra rótt óriási teher nem fog-e mellékcsatornákon átvándorolni az osztrákok zsebébe? Véget fog-e az uj rendszer vetni annak a válságnak, mely ezt az iparágat pusztitotta és mely annyi hajdan virágzó vállalatot a viz szélére juttatta? S végre megélhet-e a mezőgazdasági termelő, az a gyáripartól s ez az osztrák versenytől?

Mindezen kérdésekre határozott választ csakis a gyakorlati élet, a tapasztalat fog adni. Az uj adójavaslat terhei fölött nem akarjuk sem megujitani, sem szaporitani a felhangzó panaszhangokat. Elbirja-e Magyarország a rárótt ujabb terheket a régiek mellett, ez nem adópolitikai, hanem általános gazdasági kérdés. Ha különben kedvezők lesznek az uj szeszadó gazdasági következményei, kénytelenek leszünk megbarátkozni terhes oldalával. De az valóban borzasztó volna és katasztrófára vezethetne, ha az adóterhekhez a gazdasági károsodás járulna.

Több izben kijelöltük az adótörvény azon pontjait, melyek a veszély csiráját magukban hordják. A bonifikáczió szertelen felemelése a galiczíai termelés versenyképességét legalább is az 1884-iki törvény fokán fentartották. Elég lesz-e már most ennek ellensulyozására a kontingentálási rendszer? Ezt pozitivitással alig lehet állitani.

A galiczíai termelés leginkább középnagyságu és mezőgazdasági. A müködő 626 szeszfőzde közül 615 fizet 1000 forintnál nagyobb adót, a régi adórendszer alapján, mig 20,000 forintnál magasabb évi adóval müködő gyár csak négy van. Ellenben nálunk 59.469 müködő nagyobb szeszfőzde közül 58.913 fizet 1000 frtnál kisebb évi adót, mig 41 gyár évi 20,000 frttól 100.000 forintig adózott. A bonifikáczió előnyei fokozni fogják Galiczia termelőképességét, mely különben is 1884 óta ötven százalékkal emelkedett.

A kontingentálásnak is még ki kell állnia a tüzpróbát. Németországban aránylag csekély a termelők száma és egyes tartományokra szoritkozik a zöme. Előrehaladott mezőgazdászata megengedte a gyáripar feláldozását a mezőgazdasági termelésnek. Ott nagy baj nem esnetett, mert a mezőgazdasági termelés feltétlenül képes volt a teljes fogyasztási szükségletet előállitani s legfőbb a kivitelről lehetett szó, a mely esetleg emelkedik, vagy apad.

Egész más a helyzet nálunk. A kontingentált mennyiség, mely 35 frt adóval termelhető 872,000 hektoliter. A tényleges fogyasztás 1887-ben jóval meghaladta az 1 millió hektolitert s fejenkint 6 és fél literre volt tehető, mig a kontingentált mennyiség csupán 6 liter fejenkénti fogyasztásnak felel meg. A kormány a fogyasztás csökkenését az adóemelés folytán 15 százalékra teszi. De hogy a kontingentált mennyiség a fogyasztási szükségletet teljesen fedezze, a fogyasz-

A nagy hadgyakorlatok.

Három, évente meg-megujuló nagy kalamitása van a katonaéletnek békeidőben: a *menetgyakorlatok;* a tavaszi *táborozás* és az őszi *hadgyakorlat.*

Bokáig sárban, hóban, vagy a legjobb esetben fagyott göröngyökön tipródik félre a kinestári bakkancs sarka *menetgyakorlatok* idején; három-négy méterföldnyi folytonos ut alatt egyre sulyosabbnak tetszik a borju, puska, köpönyeg, s a felszerelés sulynövekedésével arányban csökken a vállak hordozó képessége, a térdkalács ruganyossága. Tapasztalatlan ujoncz, mikor a jobb vállát nyomni kezdi a tegyver, türelmetlenül eserélgeti helyét, hol a balvállra teszi át, majd lefelé fordítja csővével, később megkisérli vadászmódon czipelni: bizony csak nehéz az mindenféleképen, minden tiz lépésnél ugy növekedik a sulya, mint nagy Kristóf vállán a Jézuské.

A bal-csipőt kékre veri a panganét, a mellett fulladásig szoritja a köpönyeg, a vállakat lerogyásig huzza a borju meg a puska s hogy teljes legyen a mulatság, a lábakat véresre töri a bakkancs. És — szatirája a sorsnak! — még dalolni is *kell* a legénységnek, parancsszóra: keservesen zümmög a század egy-egy nótát, a mely visszatérőben rendesen bevállanék már mária-czelli bucsuséneknek. Hanem aztán a város végén várja a viszszatérő csapatot a katonabanda, s a hogy ott szaporán megperdül a kis dob, utána belezug a nagy, és csendül a réztányér, az iment még holtra fáradt baka kiegyenesedik, kivágja a mellét s olyan kaczéran rakja egymás elé a poros bakkancsait, mintha csak az iment kelt volna fel délesti pihenőből. Persze a zeneszó utczahosszat a kapuk alá csöditi a fehérnépséget, hát ne mondhassa azok közül egy se, hogy egy nyomorult «übungsmarsch» megrokkantja a bakát!

A katonai esztendő második eseménye a *táborozás.* Messze künn a hegyek között, szellős ponyvasátorok alatt tanyázik heteken át az ezred.

«Inkább több ember kerüljön egy sátorba, mint a mennyi belefér, mintsem csak egygyel is több sátor épüljön, mint a mennyi kell.» Ez az elv a táborverésnél, s következménye az, hogy préselt halak módjára szorong a legénység a sátor talajan körőskörül felhintett szalmán. «Hapták»-ban kell feküdni minden embernek, nincs tér az összehuzódásra.

Meg ezer szerencse, hogy napközben a jószivü parancsnokok kegyetlenül fárasztó gyakorlatokkal feledtetik a fekvőhely mostoha voltát, s ha a fölös mennyiségü «laufsrit», és a hegyre föl, hegyről le való szaladgálások után szalmára dőlhet a harczfi, ugy alszik, hogy egy herczeg habos párnán, selyem paplan alatt sem különben. Igaz, hogy néha aztán megtréfálja egy cseppet az időjárás is a tábort. Derékas záporral vegyes vihart bocsát a tábor fölé éjszaka idején s a baka arra ocsudik föl álmából, hogy a vihar eltépte a sátor köteleit, azután föltapta a vásznat, s az egészet — mint a kiforditott esernyőt fenn lobogtatja a villámoktól szeldelt levegőben.

— Dül a sátor! — orditja el a czigány dobos, a ki szélrül pihenvén, első kézből élvezi a keresztvizet, egy fél akóra való záporesőt suhintván nyaka közé a vihar.

A legénység felugrál, innen is tulnan is nekidül támogatni a sátor óriási keresztfáját, a melyről evő-csészéket, komisz kenyereket, sipkákat kotor le a vihar, s szeliden ringat tovább a sátoron patakokban keresztül nyargaló esőlé. Reggel aztán a tábor árkában kell halászatot rendezni az eluszott holmik után, a mi, természetesen, nem megy a nélkül, hogy a bakák közben-közben holmi hálaimát ne rebegjenek a vihart rendező védszenthez, s egy-egy kihalászott «profunt» tulajdonjoga fölött hajba ne kapjanak.

Hanem a baka-humoron nem fognak ki az ilyen apró kellemetlenségek. A keserves táborozásban is kikeresi a derült perczeket és rendez magának czifra mulatságokat. A vasárnap délután az ünnepélyek ideje. A városligeti népünnep látványosságai kis miskák a baka-mókákhoz képest, ezeket még a tiszt urak is szivesen nézik, s kaczagnak rajtuk a megszakadásig.

Az például nem elég a bakának, hogy egész héten gyötörték a gyakorlatokkal, vasárnap délután a saját jószántából exerczíroz. Igen, de hogyan? Oszszeállitanak egy századot csupa maszkirozott nyomorékból. Az egyik sánta, a másik pupos, a harmadik előre-, a negyedik hátra-görbe s ez elé a diszcsapat elé kiáll egy baka, a ki rendszerint valamelyik századparancsnokot parodizálja, olyan élethiven, hogy az első, a ki ráismer, maga az illető százados. Vezényszavát, mozdulatait, hangját, zsörtölődéseit olyan hiven elleste és produkálja a hunczut baka, hogy a burg-theater komikusa se tudná különben.

Azután jön a pokrócz-játék. Husz-harmincz legény belekapaszkodik egy pokróczba, kifeszitik azt, a közepébe beleültetnek egy ujoncot, aztán vezényszóra egyszerre megrántják a pokrócz széleit, ugy hogy a baka 3—4 ölnyire repül fel a levegőbe. Megtörténik persze, hogy a boldogtalan nem a pokróczra esik vissza, hanem melléje, s olyat puffan a földre hullthában, mint egy kisebbszerü mozsár. Felkászolódik s a fájó részt tapogatva, hangtalanul eloldalog, mert szónak esni nem szabad, hiszen ez katonadolog. Nyomában már tizen kérezkednek bele a pokróczba.

Igy huzza át a baka a sulyos napokat. A táborozás után következnek a zaszlóalj- majd az ezred- és dandár-gyakorlatok s ezeknek nyomában támad a *nagy hadgyakorlat.*

Legkeményebb része a katonáskodásnak, megvisel tisztet, közlegényt, embert és állatot egyaránt, és még is ha megkérded a bakától, mit szeret inkább a nyugalmasabb téli vagy tavaszi hónapokat-e, vagy az őszi hadgyakorlatok idejét? föltételenül az utóbbihoz mutat legtöbb vonzalmat.

— Igaz, hogy nagyobb a strapa, de legalább nem szekálják az embert átkozott G'wehrgriffekkel meg örökös zimmer-vizitekkel — magyarázza tudományosan a marsfi.

És igaza van.

A «fegyverfogás» halálos nyavalyája az öreg bakának. Kemény, hideg téli napokon, mikor a bakkancs elmerülne a hóban, a kaszárnya folyosóin, vagy épen a szobákban állitják össze a szakaszokat, s a fegyverfogásnak «in die balance», «fällt das Bajonett», «praezentiert», «schiessen-fertig-zielan-feuer!» — régen ismert, unalmas skáláját órák hosszán át csinálttatja velük az őrmerter vagy a hadnagy ur s egy-egy hajszálnyira elhibázott fogásnál dupla adagban jár ki a «helyreigazitás.»

A szobavizsgálat pedig testvérek között megér hat órai kurtavasat. Kezdi kora hajnalban a szakaszvezető, s rárivall a bakára, hogy:

— Ragyogjon a bakkancs; a sipka rózsája vessen lobbot a fényességtől; a mondur ugy legyen összerakva fönn a polczon, mintha dohányvágóval metszették volna le a széleit; az ágydeszkáról, tiz körömmel szedjék le az utolsó porszemet is!

A baka dolgozik lázasan, söpör, surol, porol, s mire bejön az őrmester «hapták»-ban várja az ágya mellett. A hatalmas ur végig megyen a soron, szuró tekintete végig siklik a fölszerelésen, s szeliden oda szól a bakához:

— Te akasztófa virág, hogyan van összecsavarva az a köpönyeg?

A baka gyanutlanul fordul vissza, hogy utánna nézzen a hibának, s abban a pillanatban az őrmester csontos ökle hátulról keményen koppan oda, a hol feszkel az agy.

Félóra mulva jön a hadnagy ur, a ki szintén nem lenne egészséges, ha legalább olyan hibát nem találna, a miért gyenge fülrángatás a közvitéz jutaléka. Végre az öreg ágyu, a kapitány csörtet be az ajtón. Abban a pillanatban kurtavasak, kaszárnyaáristomok, «dunklik» egész tömege kezd elrőpködni a szoba levegőjében. Valóságos tizedelés az ilyen vizsgálat, mert minden tizedik embernek jut belőle valami: kinek hat órai vas, kinek három, — kinek négy-öt napi kaszárnya-fogság stb.

A nagy gyakorlatok idején mind ennek vége van. Ki érne rá ilyenkor egyes embereket vizsgálgatni? Nem is a hajnali ébresztő kürtjel, hanem az ügyeletes altiszt veri fel álmából a legénységet, s négy óra tájban már lenn áll az egész ezred az udvaron.

A kapitány ur átveszi a jelentést a hadnagytól, tovább adja azt az őrnagy urnak s ez végül az ezredesnek szolgáltatja be a rapportot, aztán «jobbra át, indulj!» Nincs vesztegetni való idő, a különböző kaszárnyákban elhelyezett ezredeknek perczről-perczre kiszabta a hadtestparancs, hogy hová, mikor kell érkezniök.

Budapest környékén térdig homokban gázol a katonaság s négy-öt órai utat tesz, a mig csak odaér, a hol kezdődik a «tánczo». A fehérjelvényes ellenségnek még hire sincs, az egészen más uton vonult ki a városból, s mig az egyik hadosztály Soroksár körül tart rövid pihenőt, a másik a paskali malomnál rendezkedik.

Végre felbukkan egy pár előőrs, sorakozót fujnak a legénységnek, segedtisztek száguldoznak ide-oda jelentést hordva szanaszét:

— A figurák felállottak, kezdődik a quadrill!

Kövér kapitányok izzadnak a ló hátán, harsogó vezényszavak olvadnak össze zürzavaros chaoszszá, de azért minden csapat kiérti belőle a magáét.

Megalakul a csatárlánczra, háta mögött tömör csapatok vonulnak tartalékban s elkezdődik a vaktöltések puffogtatása. Lassankint méltóságos dörgések is vegyülnek a puskaropogásba: a tüzérségek kivánnak egymásnak jóreggelt, ugyancsak vaktöltéssel.

A támadó fél lassan, meggondoltan nyomul előre, mintha csakugyan félni kellene a golyótól. Ugaron, szántóföldön, szőllőkön keresztül bukdácsol a csatárlánczra folytonos tüzelés közben az erős pozicióban meghuzódott ellenség felé, s nyomában, feltüzött szuronyokkal mindenütt ott lappang a tömör tartalék.

Közben változatosság okáért a jobb- vagy balszárnyon megütközik két lovasezred. Cserjésben rejtőzött az egyik s mint a sas csap ki onnan a támadó fél előrenyomult szárnyára. A meglepett gyalogság egy pillanat alatt négyszöget formál s egy egész század tömeg-tüzelése fogadja a vágtató lovasságot. E közben a támadók lovassága is előre rugtat s mint két vészszel terhes felleg rohan egymásra a két huszárezred. A menték usznak a levegőben, a huszár előre feszül nyergében, az előrenyujtott fényes kardokon megcsillog a napsugár s már csak tiz lépés a tér a két ezred között és azt hinnéd, hogy nincs erő, hatalom, mely ezt a veszett rohamot megállitsa, hogy azok a fényes kardok össze ne csattanjanak. És a legutolsó pillanatban felharsan a hosszan elnyujtott lovassági vezényszó s az ezredek közül az egyik jobbra, a másik balra kanyarodik, visszanyargal a saját hadtestéhez s csak a találkozás helyén kavargó porfelleg ölelkezik össze. Közöttük ez volt a mérkőzés, a harczbiróság valami magaslatról, távcsöveken kisérte figyelemmel s az idő és helyzet körülményeiből dönti el, hogy melyik a vesztes fél.

Ez alatt már a gyalogság csatárlánczca is megközelitette a védett állásból folyton tüzelő ellenséget. Két—háromszáz lépés az egész tértávolság közöttük, s fekvőhelyzetben kezdődik meg a támadó fél részéről a gyorstüzelés, mely csakhamar átalánossá válik az egész harczvonalon. Ekkor aztán a csapatparancsnokok a sor elé ugratnak, a tartalékcsapatok rohamlépéssel beleolvadnak a csatárlánczba, az egész vonalon egyszerre megharsannak a trombiták, megperdülnek a dobok, s a csapatparancsnokok «hurrah!» kiáltását utána orditja teli tüdővel a szuronytszegezve rohanó egész gyalogság óriási tömege.

Ilyenkor nem érzi a felszerelés sulyát a katona. A borju nem nyomja a vállát, az összecsavart köpönyeg nem szoritja a mellét: rohan előre vakon a legmeredekebb dombnak, mert megvaditja a tengernyi trombita rohamszignálja, a dobok gyors pergése és a levegőt megreszkettető «hurrah» kiáltás.

Az ellenségben, természetesen, van annyi illemérzék, hogy nem áll ellent a dühös rohamnak, hanem nagy tisztességtudással visszavonul. Ekkor aztán kezdődik az üldözés, a mi persze már egy kissé vontatottan megy, mert a roham megviselte a legénységet, a mely egyáltalán nem haragszik meg, ha ezután már mihamarabb pihenőt fuvat a főparancsnok.

Hanem azért t. népfelkelő urak, ne tessék ám azt hinni, hogy ilyen simán megy a dolog, a mint most elbeszéltük. Megesik gyakran, hogy három-négy órán át tartott előnyomulás és folytonos csatározás után, ha a főparancsnok ur ugy találja, hogy a roham nem egészen jól sikerült minden ponton, hát egyszerüen négyszer-ötször visszafuvatja a legénységet s ismételteti a csatározást és rohamot addig, mig csak piszegni tudnak a csapatok.

S aztán ha vége is van már a tréfának, még hátra van a hazatérés. A halálosan elgyötört csapatok óriási porfelhőben bandukolnak hazafelé az országuton étlen, szomjan, s közben megesik velük az a mulatságos eset, hogy az ut másik felén elvágtat mellettük egy pár üteg tüzérség, meg több huszár-eskadron, s a szegény bakára kivül-belől annyi por jut, hogy mástélszer többet nyom vele eredeti sulyánál. Az édesanya tiz ember közül csak ugy tudná kiválogatni a fiát, ha előbb levakargatná mindegyikről az ujjnyi porréteget.

Hja, a katona csak hadgyakorlat idején kezd valamennyire katona lenni! Igaz, hogy a hadgyakorlati bősz csatározások alatt nem kell attól félnie, hogy gyilkos golyó ütődik beléje, (bár erre is van egy-két eset csaknem minden hadgyakorlaton), da azért a nagy fáradtság, a folytonos kürtszó, sürü puskaropogás, ágyudörej és a vad rohamok elég izelitőül szolgálnak abból a czifra érzésből, a mi valóságos hadjárat alatt, gyilkos tüzben veszi elő a katonát.

Azok a tartalékosok, a kik annak idején, mint tényleges katonák vettek részt a boszniai «kirándulásban», valóságos kéjjel csináltak végig minden következő hadgyakorlatot, s volt rá eset, hogy szinte visszaélték magukat a «meleg napok»-ba és valóságos versenyzési düh vett rajtuk erőt a hadgyakorlatokon.

A hires bihácsi ostromból ép bőrrel kikerült Airoldi-bakák akkor vonultak be utóljára fegyvergyakorlatra, mikor magam először élveztem végig hadgyakorlatot.

Valahova a budai hegyek közé, Budakesz felé dirigáltak bennünket, s a hátam mögött egy ilyen bihácsi harczos lépkedett a dobszóra. A Károly-kaszárnyától Budakeszig folyt ajkairól a rege a boszniai hőstettekről; a legkisebb hazugsága három emeletes volt, hanem azért a bakák ugy nyelték, mint az édes piculákat.

Mikor aztán a gyakorlat alatt bevezényelték a századot oldalvédnek egy sürü cserjésbe, a hol két lépésnyire nem lehetett látni a bozóttól, a kapitány egyszerre hirtelen visszafordult s kardjával intett a századnak «nieder»-t. A század rögtön lehasalt és pedig azért, mert szemközt reánk egy ellenséges vadászszázad jött a cserjésben. Egyenkint tünedeztek elő a fehérjelvényes szürke sipkák a sürüben, a mint küzködtek az ágakkal előnyomulás közben. A hogy az én bihácsi rezervistám megpillantotta a markirozott ellenséget, megcsillant a szeme, mint a prédára leső

tásnak vagy 25 százalékkal kellene apadnia, a mi nem valószinü.

Ez a körülmény annyiban kedvező, hogy a pénzügyminiszter biztosan számithat adóreményeinek teljesülésére. Mi mindig abban a meggyőződésben voltunk, s abban vagyunk most is, hogy a szeszadó többet fog behozni, mint a mennyire bevallottan számitottak. De viszont minden tévedést a kontingens helyes felosztásánál kétszeresen káros hatásuvá tenni alkalmas. Hiányos közigazgatásunk mellett valóban nem alaptalan az aggodalom, hogy a helytelen eljárás elronthatja a törvénynek még oly intézkedéseit is, melyek jól végrehajtva, esetleg hasznosak lehettek volna.

A kormány adóközegei elárasztják holnap az országot, hogy végrehajtsák az utasitásban elrendelt feladatokat. A pótadóztatás, a főzdék berendezése, a kontingentálás, az adóhitel, a bonifikáczióra való igények igazolása egész finánczhadsereget igényel és foglalkoztat. Az állami beavatkozás a magángazdaságba, e kisérletben példátlan tultengésében tünik fel. Az egyén jogaival és igényeivel, egyéniségével és önrendelkezésével elmerül az állami mindenhatóság feneketlen tengerében. Az állam jogkörének ily szertelen kiszélesbitése nem fér össze a jogi állam eszméjével. Ez előkésziti a jövőt senki másnak, mint a szoczializmusnak.

VIDEK.

* **Az erdélyi** kath. statusgyülést Lönhart Ferencz erdélyi püspök szept. 24. és 25. napjaira hivta össze Kolozsvárra. A püspök a gyülés tárgysorozatát a következőkben foglalta össze. 1. Az erd. róm. kath. igazgatótanács évi jelentése s ezzel kapcsolatban főképen: 2. A kolozsvári róm. kath. lyczeumi nyomda eladása, 3. a jegenyei fürdő jövendőbeli hasznositása, 4. a brassói és székely-udvarhelyi fögimnáziumok épitkezési ügye. 5. az uradalmak megszemlélésére kiküldött bizottságok jelentése, 6. az igazgatótanácsi és uradalmi személyzet nyugdijszabályzata, 7. a lelkészi kongrua felemelésének ügye és 8. az igazgatótanácsnak — kilépések folytán — kiegészitése.

KÜLFÖLD.

— aug. 31.

Az orosz czárné gmundeni utjáról a *Berliner Tagblatt* kerülő uton a következő hireket kapja *Pétervárról*: A czárné gmundeni utja Péterváron a legmerészebb hireket s kombinácziókat keltette. Udvari körökben beszélik, hogy a német császár elutazása előtt a *Hohenzollern* hajón a czárné futólag szóbahozta a welf kérdést. II. Vilmos császár oly választ adott, hogy azután a *cumberlandi* herczeg teljesen nem remélhet többet, mint a mennyit neki azelőtt ajánlottak. Tudni akarják továbbá azt is, hogy a czár azt a barátságos tanácsot küldi a cumberlandi herczegnek, hogy nyiltan mondjon le *Hannoverről* s fogadja el az állitólagos német ajánlatot: *Braunschweigot* s a welf alapot. E tárgyról való további tanácskozások végett a *dán király* szintén *Gmundenbe* jő. A czárné Gmundenbe utazása napján táviratilag kérte fel erre atyját, Keresztély dán király vasárnap kapta meg Berlinben leánya sürgönyét. Hirlik továbbá, hogy a *jeliszavetgradi* hadgyakorlatok már szeptember 4-én véget fognak érni s szeptember 5-én a czár a *galicziai határra* megy s ott *találkozni fog a két császárral.* Más hir szerint a czár csakugyan elmegy az osztrák határra, de csak azért, hogy ott megvárja Gmundenből jövő feleségét s vele együtt keljen utra a *Krimbe* s a *Kaukázusba.*»

A czári család politikai jelentőségünek hirdetett utazásáról továbbá a következőket irják Pétervárról: Az önkéntes hajóhad «Moszkva» nevezetü gőzöse még e héten Odesszából *Nikolajevbe* megy, a honnan a czárt *Szebasztopolba*, később *Batumba* viszi. Onnan a czár vasuton *Tifliszbe* utazik. *Alexei* és *Sergei* nagyherczegek a czár fivérei, szeptemberben *Konstantinápolyba* s *Jeruzsálembe* mennek, a hol anyjuk, II. Sándor czár nejének emlékére emelt görög kápolna felszentelésén lesznek jelen. Oroszországba való visszatértök előtt meglátogatják Athénbe a görög királynét.

Péterváron, a *Times* értesülése szerint nagyon zokonveszik *Bismarcknak* a *bolgár kérdésben* tanusitott magatartását. Péterváron azt hitték, hogy a német császár látogatása végre meg fogja hozni a várva vart alkalmat Oroszországnak, hogy Koburg Ferdinánd fejedelem a bolgár trónról el legyen távolitható s mindent elkövettek a látogatás alkalmával abból a czélból, hogy a német császárt e tekintetben a döntő szó kimondására birják. Ez azonban, mint a «Times»-nek sürgönyzik, nem sikerült s most az orosz diplomáczia elkeseredve kénytelen bevallani magának, hogy Bulgária ügyében jó időre változás egyáltalában nem remélhető.

A *friedrichsruhei* találkozásnál egy franczia s egy olasz lapba találunk még emlitésreméltóbb közleményeket. A párisi *Figaro* a következőket irja:

«Körülbelöl három héttel ezelőtt *Bismarck* fontos jegyzéket intézett Goblethez, a *Francziaország* és *Olaszország* közötti viszonylatokról. A kanczellár, a bizalmas közlésében arról értesité a franczia külügyminisztert, hogy Németország Peterhofban arra kötelezte magát, hogy nem fogja előmozditani a háboru kitörését, de bár igy a tartózkodás politikáját fogja követni, le van kötelezve előbbeni szerződések által s háboru esetében a német hadsereg támogatni fogja az olaszt. A jegyzék hozzátette, hogy Németország kész félhivatalosan közremüködni a Franczia- és Olaszország között felmerült nehézségek elsimitására, bár arra látja magát kötelezve, hogy hivatalosan támogassa Olaszország igényeit. Ezen közlésekkel együtt Bismarck kifejezte ama óhaját, hogy látogatná meg őt Crispi Friedrichsruhében. — Valószinü, hogy a találkozás alkalmával a német kanczellár ugyanezen kivánalmakat fejezte ki s hogy befolyását oly czélból használta fel Crispire, hogy Olaszország ne szitsa továbbra is a viszályt. Ennek következtében mind a berlini, mind a római félhivatalos sajtó alább szállitotta hangját Francziaországgal szemben és már nem oly támadó, mint ezelőtt.

A római *Tribuna* pedig *Karlsbadba* küldött munkatársától a következő adatokat kapja:

A friedrichsruhei találkozás már a mult esztendőben meg volt állapitva, sőt akkor Bismarck hg. azt is megigérte Crispinek, hogy esetleg maga megy Olaszországba, ha ezt egészsége megengedi. Nem való tehát az a hir, hogy Crispi utazását a Francziaország és Olaszország között felmerült események tették szükségessé; sőt Crispi egyenesen ama reményének adott már előzőleg kifejezést, hogy legutóbbi jegyzéke által a *masszauahi kérdés* végleg be lesz fejezve s egyáltalában nem volt elkészülve arra, hogy e jegyzék oly nagy feltünést fog kelteni. Az olasz kormány kebelében senki sem gondol arra, hogy Masszauah miatt Francziaországot a végletekre kényszeritsék. A mi tüzetesen a friedrichsruhei tanácskozásokat illeti, ott valamennyi kérdés megbeszélés tárgyát képezte, melyek ez idő szerint az európai diplomácziát foglalkoztatják. A birodalmi kanczellár kijelentette Crispinek, hogy teljesen osztozik az ő felfogásában a kapituláczió kérdését illetőleg, a mire az olasz kormány nagy sulyt fektet főleg Tunisz miatt. Ujabb afrikai expedíczióról Crispi egyáltalán nem szólott Friedrichsruheban: igaz ugyan, hogy az olasz kormány tervez ily expedicziót, de ez iránt a nézetek eddig még nagyon ingadozók a kormány kebelében is s éppen nem volt semmi ok arra, hogy az olasz külügyminiszter Bismarckot ily ügyekkel egyáltalában untassa. *Bulgáriára* nézve az a megállapodás történt, hogy ott legczélszerübb, jobbnak hiányában, a jelenlegi állapotokat továbbra is meghagyni. A szövetséges hatalmak minden oly lépéstől tartózkodni fognak, mely Oroszországot bánthatná és nyugodtan be fogják várni, mikor lép ki a czár jelenlegi tartózkodó állásából. — A kanczellárt Crispi igen derült haugulatban találta s a *Tribuna* munkatársa megjegyzi, hogy Bismarck herczeg nagy előszeretettel hozta fel több izben Crispi előtt társalgás közben az 1866-iki eseményeket s élénk szinekkel festette azon nehézségeket, melyekkel küzdenie kellett, hogy a királyt a hadüzenetre rábirja.

Ma érkezett római távirat szerint az olasz kormány csakugyan nem szándékozik válaszolni Goblet jegyzékére s a maga részéről végleg elintézettnek tartja ezt az ügyet.

A *touloni* franczia hajóhad mozgósitásáról egy párisi levelező a következőket irja: «A touloni hajóhad egy részének mozgósitása, mely e napokban történt, bizonyos szenzácziót keltett Németország, Ausztria és Olaszországban. A vélemények ez országokban olyan különösen érzékenyek, mondja nagyon helyesen a *Indépendance belge*, hogy a Francziaországban történt legcsekélyebb esemény is azonnal a legképtelenebb nyugtalanságot provokálja. Hogy az olasz flotta épen most végezte be nagy manövereit, a német flotta pedig lövési gyakorlatokat végez az északi és Balti tengerben, abban nincs semmi abnormális. Ha Francziaországban egy hajó más kikötőbe megy vagy egy ezred kaszárnyát változtat, akkor ez a békeszövetség hatalmainak elég arra, hogy Francziaországban harczias szándékot és kalandos szellemet fedezzen fel. Elég a tényt magát megemlitenünk, kogy az igazság kiderüljön. A *Daily Telegraph* következőleg itéli meg a középtengeri sorhajóhad mozgósitást: «Az utóbbi időkben Angolországban sok becses tanulságot meritettünk a hajó gyakorlatokból, s Krantz admiral nagy hibát követett volna el, ha nem utánozza az angol tengernagyi hivatal példáját». «Francziaországnak is épen ugy van joga hajógyakorlatokat végezni mint Angolországnak, s valódi értékükön kivül e gyakorlatoknak más jelleget tulajdonitani nemcsak unalmas, hanem nevetséges is. Mi magunk részéről csak szerencsét kivánhatunk szomszédainknak, kik ötven pánczélosból álló hajóhadat oly impozáns gyorsasággal tudnak hadilábra állitani».

Antoine elszászi német birodalmigyülési képviselőt tudvalevőleg kiutasitották a német birodalom területéről, mert egy franczia prefetnek hozzá intézett s nyilvánosságra került levelet rá nézve kompromittálónak találták. E levelet a *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* hozta nyilvánosságra. *Antoine* képviselő e levelet a Norddeutsbhe Allg. Zeitung koholmányának nyilvánitotta. Most a *Temps* a következő táviratot közli Bôneból: «Dubourg a bonei prefét a mult február hó 26-án halt meg. Sem magán, sem hivatalos levelei közt nem találták sem másolatát, sem semminemü nyomát az Antoinehoz irott levélnek. A nyomozásokat folytatják.

Berlinben a szoczialdemokraták győzelmet arattak. A hatodik választókerületben az elhunyt *Hasenclever* helyébe *Liebknecht* szocziálista jelöltet választották meg birodalmi gyülési képviselővé, kire az ideiglenes számitás szerint a beadott 41,791 szavazat közül 26,067 szavazat esett. Knörcke haladó-szabadelvü 7,507, Förster (antisemita) 4322 és Holtz (a cartell-pártok jelöltje) 3847 szavazatot kapott. — *Liebknecht* most Svájczban jár s ott felolvasásokat rendez.

Bennigsen kinevezéséről czikkeznek ma is a berlini lapok. A *Voss. Ztg.* arra emlékeztet, hogy midőn azelőtt kisérletet tettek Bennigsennek a porosz államszolgálatba való bevonására, számos akadály merült föl s a többek közt olyan is, mely a legfelsőbb, döntő helyről jött. A konzervativekre nézve Bennigsennek a minisztériumba való későbbi belépésének eshetősége kemény dió lesz. — A *Tageblatt* szerint Bennigsen esetleges belépése a minisztériumba csak személyváltozást jelent, rendszerváltozás nélkül. — A *Post* szerint Bennigsen nem fogadta volna el a fölajánlott állást, ha nem lett volna bizonyos abban, hogy a belpolitika ezután is, ugy mint eddig, olyan mesgyét követ, a melyen neki a mérsékelt liberalismus támogatása biztos. Hogy a kinevezés kisérlet arra, hogy Hannoverában a nemzeti liberálisok törekvése ellensulyoztassék, magától értetik. — A *Kreutzzeitung* azt hiszi, hogy Bennigsen befolyása aligha növekedett az által, hogy államhivatalnok lett; de jobb szereti látni Hannoverában, a főelnöki állásban, mint Berlinben a miniszterium tagjai közt.

Pietermariczburgi távirat szerint a *zuluföldi* lázadás kialvóban van, az angol csapatok már elhagytak több eddig megszállva tartott hadi pozicziót.

Angliában egész biztossággal számitanak arra, hogy az afghanistani emirnek sikerülni fog az ellenszegülő Ishak kánt, a turkesztani kormányzót leverni. Ishak kán felkelőről most utólagosan azt is jelentik, hogy országa ellenséges nyilatkozatot adott ki.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, a kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

egy hóra	1 frt 80 kr.	hat hóra	10 frt
két hóra	3 frt 60 kr.	egész évre	20 frt
három hóra	5 frt — kr.		

Lapunk *mindennap*, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

T. előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az «Ország-Világ» czimü, legdiszesebb képes hetilapot 10 frt helyett 8 frtért, félévre 4 frtért, negyedévre 2 frtért kapják.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán olvashatólag kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk. Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a posta-utalvány szélére ragasztva beküldik a kiadó-hivatalnak.

Az esetre, ha t. előfizetőink az előfizetési határidő lejárta előtt lakást változtatnak, az uj czim mellett a régit is kérjük velünk pontosan tudatni, mi által minden zavar vagy félreértés sokkal könnyebben elkerülhető.

Az előfizetési pénzek és posta-utalványok Budapestre az „Egyetértés" kiadó-hivatalába (kecskeméti-utcza 6. szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés" kiadó-hivatala.

UJDONSÁGOK.

— aug. 31.

— *Személyi hirek. A király*, *Rudolf* trónörökös és *Stefánia* trónörökösné ma reggel Bajorországból Bécsbe érkeztek. A király szept. 2-án Pisekbe utazik. — *Fejérváry* m. kir. honvédelmi miniszter tegnap este Bécsbe érkezett. — *Taaffe* gróf osztrák miniszterelnök ma Ellischauból megérkezett Bécsbe. — *Haynald* Lajos biboros ma Bécsből Budapestre érkezett. — *Galimberti* pápai nunczius ma Abbaziából visszatért Bécsbe. — *A belga király* tegnap reggel Skócziából Londonba utazott. — *Ferdinánd* főherczeg Chotek gróf kiséretében tegnap Ischlbe utazott. — *Jenő* főherczeg tegnap a brucki táborból visszatért Bécsbe. — A *királyné* és *Mária Valéria* főherczegnő szeptember 4-kén Tegernseeből Ischlbe érkeznek, a hol október közepéig maradnak. — Gróf *Károlyi* Sándor, országos képviselő Budapestről Svájczba utazott. — *Kozma* Sándor kir. főügyész jelenleg a kalocsai kir. ügyészség megvizsgálásával van elfoglalva. Kalocsára vasárnap utazott, s még pár napig ott tartózkodik. — *A svéd királyt* Vilmos német császár a német tengerészethez á la suite-tengernagygyá nevezte ki. — *Natália* szerb királyné tegnap este Bukarestbe utazott. — *Lönhart Ferencz* erdélyi püspök szeptember 13-ka körül Piskiből Gyulafehérvárra s onnan 24-én Kolozsvárra megy a státusgyülésre, azután Besztercze vidékére utazik a bérmálás kiosztása végett.

— **A király Belováron.** Mint Belovárról irják, ott javában dolgoznak a király tiszteletére emelendő diadalkapuk felállitásán. Az elsőt, egy félórányira Belováron kivül állitják fel Roviste faluban. A második a város határán épül és a városi czimerekkel lesz diszitve, mely fölé óriási koronát tesznek. A harmadik diadalív lesz a legnagyobb; ennek átmérője 18 méter. Homlokzatán a magyar korona alatt a horvát és a magyar czimerek lesznek elhelyezve. Csucsán a császári zászló fog lengeni. A király belovári tartózkodása alatt, a hadgyakorlatokra, mert mindennap kénytelen lévén Mlinavacz helységen keresztülmenni, itt is állitanak fel egy diadalkaput. A jövő hadgyakorlat Grdjevacz mellett lesz, a hol a király az összes csapatok felett szemlét fog tartani. A katholikus templomban a festő munkákat már majdnem befejezték s a jövő héten már elfogják szedni onnan az állványokat. A király főhadiszállása már annyira rendben van, hogy hozzáfogtak a bebutorozáshoz. A szerenádon az összes dalegyletek közre fognak müködni.

— **Főherczegek Budapesten.** Albrecht és Vilmos főherczegek ma reggel már hét óra előtt kint voltak a Budakeszi és Budaörs között elterülő katonai gyakorlótéren. A 31-ik gyalog hadosztály a gyakorló téren ismét a 32-ik gyaloghadosztálylyal állott szemben. A csapatok Budakesz déli oldalán ütköztek meg. Albrecht főherczeg féltizenkét órakor lefuvatott s erre Vilmos főherczeggel együtt visszatért a fővárosba. Vilmos főherczeg rövid félórát töltött szállodájában, honnan az Angol királynő szállodába hajtatott Albrecht főherczeg látogatására. A szálloda éttermében félkettőkor dejeneuret szolgáltak fel, melyen Vilmos és Albrecht főherczegeken kivül jelen voltak József főherczeg főudvarmesterével br. Nyáryval továbbá gr. Pejacsevich Miklós hadtestparancsnok, Vinterhalder és Groller altábornagyok, br. Beck a vezérkar főnöke s a főherczegek kisérete. A reggeliről a főherczegek az osztrák-magyar államvasutak pályaházához hajtattak, honnan a futárvonattal Bécsbe utaztak. A bucsuzásnál József főherczeg is megjelent.

— **Az orosz czárné Gmundenban.** Mint Gmundenből táviratozzák, az orosz czárné a többi királyi vendégekkel együtt reggel 9 órakor kirándult a waidmannsruhei vadászkastélyhoz, a honnan a dejeuner dinatoire után ellovagoltak a regényes fekvésü Laudach-tóhoz. Itt hosszabb ideig gyönyörködtek a pompás visszhangban s azután lóháton térték vissza a kastélyba, hova délután 3 órakor érkeztek meg. Ezalatt délben 12 órakor János főherczeg, ki még tegnap elutazott Pólába, bucsulátogatást tett a czárnénál, de nem találva őt, ott hagyta a névjegyét. A királyi vendégek hazatérésük után ebédhez ültek. Délután 5—6 óra közt vihar dühöngött. Nagy jégeső volt s a tó óriási hullámokat vert. Csakhamar azonban lecsillapult a szél s megeredt a csendes nyári eső. Este hét óra felé már nagy néptömeg állt a szinház körül, lesve a királyi vendégek megérkezését. Kevéssel 8 óra előtt érkezett meg a hannoveri királyné Mary herczegnővel. Mikor a darabot már megkezdték, megjött a czárné, a trónörökös-nagyherczeg a walesi herczegnő 3 leányával, a Cumberland herczegi pár és Xenia nagyherczegnő. Az előcsarnokban Cumberland herczeg udvari marsallja és Kaltenbrunner polgármester fagadták a vendégeket. A páholy ajtajában Cavar igazgató várta a czárnét s bevezette a vendégeket a páholyba. Jobbról az első földszinti páholyban az orosz czárné, Cumberland herczegné és a walesi herczegnő foglaltak helyet; a második páholyban a hannoveri királyné, Miklós nagyherczeg, Xenia nagyherczegnő és a walesi herczegné egyik leánya. A mellette való harmadik páholyban Cumberland herczeg, Mary hannoveri herczegnő és a walesi herczegné két másik leánya foglaltak helyet. Egy mai keletü gmundeni távirat jelenti, hogy a királyi vendégek ma reggel féltiz tájban két négyes fogaton áthajtattak a Cumberland herczeg tulajdonát képező schrattenaui kastélyba. Az első vadászkocsiban ült a czárné, a walesi herczegné és Cumberland herczegné, a másodikban, melyet maga Cumberland herczeg hajtott, Abary hannoveri herczegné, Miklós nagyherczeg trónörökös

---

vadé, idegesen szorongatta kezében a szuronyos fegyvert és a mikor a kapitány hirtelen felugorva rohamot vezényelt, mint a pokolbeli elszabadult ördög, ugy rohant rezervista a meglepett vadászoknak és ha a kapitány ideje korán le nem veri kardjával a szuronyát, hát bizony mondom beledöfi valamelyik a szürke mondurba.

Elfeledte a boldogtalan, hogy csak «játszunk» s a hadgyakorlat jelenetei felköltötték szunnyadó emlékeit a véres napokról.

A baka különben kutyába sem veszi a hadgyakorlat fáradalmait. Hazaérkezés után nekiesik a «menázs»-nak, azután megtisztitja a portól a felszerelését, magát és bakkancsát, és aztán lódul ki a városba gyengéd találkozóra.

Annyi bizonyos, hogy igazán bajos szebb képet elképzelni, mint egy teljes apparátussal keresztülvitt nagy hadgyakorlatot — természetesen messziről, valami indiferens magaslatról tétlenül nézve.

Várkonyi Dezső.

AZ IKREK. 64

— REGÉNY. —

Irta: M. E. BRADDON.

Azonnal sürgönyzött az ezredorvosnak és az ezredesnek, a ki személyes ösmerőse volt, hogy belátásuk szerint cselekedjenek; a Timesbe egy rövid üzletszerü hirdetményt tett közzé, azután leült a pamlagra és sirt. Módja szerint, őszintén megsiratta urát, ismételve önmagában: mily jó volt hozzá, mily elnéző és szeretetteljes és mennyire fogja érezni veszteségét. Iparkodott felkölteni mind amaz érzelmeket, a miket egy szerető hitvesnek éreznie kell .... Azután gondolatai áttértek az anyagi gondjaira. Azok a lelketlen mesteremberek most kegyetlenebbül fogják üldözni, mint eddig. Nem fognak tovább semmiféle kibeszélésre hallgatni. Elviszik szép butorait, csecsebecséit és szőnyegeit; mind azt a szép tarka tollazatot, a mely fészkét oly kellemessé tevé a férfi bámulói előtt.

— Még téged is elvinnének, ha lehetne! kiáltá fel görcsösen magát a földhöz vágva és a meglepett Toryt karjaiba zárva. — De téged nem adlak oda, mig élek, nem én . . . még akkor sem, ha nyolczvan guineát adnának érted.

Férjének halál hire a rettegett hatást csakugyan előidézte; a fizetési meghagyások sürübben érkeztek, mind eddig. Egy sereg más levelet is kapott csupa részvétnyilatkozatokat közel és távoli ismerősöktől.

Alig olvasta ezeket végig, midőn egy sürgönyt hoztak következő tartalommal:

«Baddeley őrnagyot tegnap este hét órakor, katonai pompával eltemettük az angol temetőben.»

— Milyen szép tőlük! sóhajtá Leona, — ha itt temettük volna el Glocestershirben, bizony nem történt volna olyan pompával. Már el is van temetve! Szegény, jó lélek. Mily borzasztó hamar elpusztult.

Még a sürgöny felett tépelődött, melynek kevés szavaiban annyi értelem rejlett, midőn ujra megszólalt a villamos csengetyü és a cseléd Beeching urat jelenté.

— Látom, hogy már is el van halmozva levelekkel, mondá, egy pillantást vetve az asztalon elszórt papirokra. Én részemről nem akartam irni; azt hittem, jobb ha magam jövök.

— Ön nagyon jó, rebegé Leó, lesütött pillákkal, — kezét bágyadtan odanyujtva, és eszébe jutott, hogy ez az egyedüli ember széles e világon, a ki képes őt zavarából kimenteni.

— Asszonyom, én nem vagyok kétszinü. Nem is állitom, hogy kétségbe vagyok esve férje halála miatt. Mint férfi, szerettem az őrnagyot. Jó czimborám volt és merem állitani, én is az övé. De egyszersmind férje is volt, mint ilyen, utamban állt köztem és a közt a nő közt, a kit én is szeretek. Nos, Leo, nincs okunk alakoskodni. Maga engem éveken át kellő távolságban tartott magától, mert másnak volt a hitvese. S habár éreztem, hogy oromnál fogva vezet . . . mert tud maga, ha kell, meleg és hideg is lenni, elutasitott, megint vonzott a mint jónak látta, de azért mégis becsültem, mert kellő távolságban tartott.

— Mindig tudtam, hogy maga kedves Beching nemeslelkü volt. Leo elfojtott zokogással, érezvén, hogy adósságai ki lesznek fizetve.

— Maga kötelességét teljesitette boldogult férje iránt, a miért becsülöm, folytatá Beeching, bámulva a szép fejet fényes, sötét hajával, nehéz szempilláival; a karcsu, formás termetet, de most özvegy és szabad, engem szeretetemért és hódolatomért megjutalmazni. Mikor tesz engem boldoggá. Leo? Mikor nevezhetem édes kis feleségemnek?

— Kedves Beeching, hisz csak tegnap temették el szegény férjemet.

— Tudom. Nem is kérem, hogy holnap tartsuk meg a lakzit. A világot és a közvéleményt is tekintetbe kell venni; habár én részemről nem sokat törődöm vele. Hozzám jön mához hat hónapra?

— Ne kérdezzen ma semmit sem tőlem. Nagyon oda vagyok, mindig előttem lebeg annak a szegény jó embernek a képe. Jöjjön el megint valamelyik napon, akkor talán nyugodtabb leszek.

Beeching hiaba unszolta, Leo álhatatos maradt és mennie kellett.

A mint Beeching elment, Leo felkelt helyéről és sajátságos idegesen kezdett le és fel járkálni a szobában.

— Temérdek pénzzel birni, háziasszony lenni a Grosvenor-téren, a legszebb négyes fogatot hajtani, a legkeresettebb estélyeket adni Londonban, mindamaz embereket vendégül és lábaimnál látni, a kik azelőtt rám sem hederitettek, az már valami! De mindezért Beechinget ráadásul venni! Egész életemet vele tölteni . . . őt mindennap látni . . . képtelen lenni őt lerázni a nyakamról . . . őt utitársul birni minden lépten-nyomon, ez már rettenetes! . . . . Vajon a grosvenori palota, a négyes fogat, egy Yacht, páholy minden premiereben és minden más, a mit én e világon szeretek, fogja-e ellensulyozni azt az egy sötét pontot . . . Beechinget!

Vagy egy negyedóráig szótlanul alá s fel járt, mély gondolatokba merülve.

— Nem hiszem, hogy valami nagyon sóvárognék a pénz után, mert különben két kézzel kapnék Beeching után, mondá magában, azután hirtelen, szenvedélyes sirásra fakadva, felkiáltott: «Oh istenem, életemet azzal a férfiuval tölthetni, kit imádok, az egyedülivel, kit valaha szerettem! Ez volna menyország. Talán van még mód arra. Hisz ugy szerette őt és én hasonlitok reá, még hozzá előbb engem szeretett. Bár mily csekély legyen az eshetőség, nem szalasztom el,

Leült az iróasztalhoz és egy táviratot fogalmazott Lord St. Austell részére:

«Kérem, látogasson meg egy fél órára üzleti dologban. Várni fogom.»

Este felé volt, mikor St. Austellt jelentették. Zord, zimankós idő volt és abban a szürke világitásban a lord betegnek, elgyötörtnek, tiz évvel öregebbnek látszott. Gyászba volt öltözve és a nyakig begombolt kabát öreguras kinézést kölcsönzött neki.

— Ön asszonyom hivatott és én eljöttem, — mondá, Leo kinyujtott kezét hidegen érintve. — El nem képzelhetem, mi végett hivatott. Ugy hiszem, tudnia kell, mily végtelenül rosszul esik nekem önt látni. . . .

— Sajnálom. Szomoru hirt vettem és nem állhattam meg, hogy ne tudassam önnel. St. Austell, én szabad vagyok. Szegény férjem meghalt. Nem követek el többé bünt, ha a multról beszélek. Miért ne felednők el mindketten a mult év nyomoruságait? Maga kegyetlen volt hozzám . . . . kegyetlenebb, mint ahhoz a szegény teremtéshez, kit elcsábitott. De felejtsen el mindent. . . . .

— Soha. Hütlen és csapodár voltam más nőkhöz. Hozzá hü maradok utolsó leheletemig.

— Most talán igy gondolkozik. Egy év mulva máskép fog beszélni.

— Megvárom a jövő évet és az uj regényhősnőt.

— Pedig volt idő, a mikor azt állitotta, hogy őrülten szeret, — mondá Leona a felindulástól reszketve.

— Nem hazudtam, akkor szerettem. Csak hogy ön asszonyom, nagyon is önmagát szerette! Többet törődött önmagával és hirnevével, mint az irántam való szerelmével. Orpheus leszállt a pokol fenekére szerelme keresésére. Ön még a kis ujját sem mozditotta meg érettem. Ekként kiösmertem s tudom, hogy tetőtől talpig nagyvilági delnő, . . . és ép oly könnyen kiábrándultam szererelmemből, mint a hogy bele jutottam. Ekkor lépett nővére előtérbe. Olyan szép, üde volt és olyan szivvel birt . . . mint a minővel ön soha sem dicsekedhetett.

— Ha igy tetszik önnek rólam gondolkozni, legyen, mondá Leo büszkén. — Ugy hiszem, jó barátok maradhatunk ezentul is.

A szép özvegy esdőleg nézett reá, daczára, hogy ajkai haragot tettettek. Igen, ő volt az egyetlen férfiu, kinek hangja megremegtetete szivét, kinek arcza mindig üldözte még álmaiban is. Lábaihoz szeretett volna borulni és megcsókolni azt a kezet, mely tétlenül csüngött le oldalán. Szeretett volna meghalni, mint Helena, csak azért, hogy egy óráig szerettessék általa. De tudta, hogy mindennek vége. Abból a régi tüzből, mely oly lángolóan lobogott egy évadon keresztül, egy szikra sem maradt fenn.

— Beszéljen nekem valamit szegény baratom haláláról, kérte a lord udvariasan és az özvegy elmondott neki mindent. a mennyit tudott.

Egy pár köznapi mondat után, a lord elbucsuzott és távozott.

Mi tevő legyen Leo? a sors könyvében volt irva, hogy Beechingné legyen.

Befejezés.

Két év mult el ama nap óta, a mikor Lady Belfield látta, hogy fiát mint gonosztevőt elvezették. Most a lady kedvencz kis szalonjában a kandalló mellett, könyveitől környezve, az esti félhomályban, szótlanul, gondolatokba merülten ült, de nem egyedül. Lábainál egy zsámolyon ült egy ifju női alak s annak ölében egy egyhónapos csecsemő.

Abbeyban jelenleg két Lady Belfield lakott: anyós és meny örök békében, mert a meny az a nő volt, kit az anya kivánt fiának feleségül.

A szomoru napok után lassacskán uj szerelem ébredt Adrian szivében Freemantle Lucy iránt, a kit szelid természetéért és nőies tulajdonságaiért megszeretett. Ez uj szerelem virradatát nem homályositotta el felhő. Ugy jött mint a nyári hajnal pirja, mely hidegen kél és fokozatosan betölti a világot meleggel és fénynyel.

Egy év előtt keltek egybe és ez a boldog házasság volt Belfield Constance szivének vigasza.

Ezen a napon e szivre oly öröm várt, mely bánattal volt kapcsolatos. Fia Valentin a börtönből kiszabadul. Haza várták, oda, a hol született, hol vétkezett s a hol bünhödött, de csak arra tért vissza, hogy meghaljon. Egészsége már régóta megrendült, fogsága idejének háromnegyed részét a kórházban töltötte. És most édes anyja tudta, hogy gyermeke meghalni jön haza.

Megengedték neki, hogy hébe-korba meglátogassa fiát. Ilyenkor letérdelt ágya mellett a tágas, szellős kórteremben és reményteljesen beszélgetett vele arról az időről, a mikor egészséges és szabad leend.

— Mint öreg ember fogok visszatérni hozzád anyám, mondá, semmire másra sem leszek való, minthogy kandalló mellett ülve egy ujság felett bobiskoljak. Soh' sem fogok én többé rókára vagy szarvasra vadászni. Megtört ember vagyok.

Arról az eshetőségről, hogy soha se tér többé vissza, nem beszélt. Abban a sorvasztó betegségben szenvedett, a melyben a beteg utolsó perczig még remélt. Tudta, hogy szervezete megvan támadva, de nem tudta, hogy élete csak hónapokhoz van kötve.

Dawley Magda annyiszor látogatta, a mennyiszer a börtönszabályok engedék és jelenléte ugy felviditá a beteget, mint az erős bor. Mikor Magda nála volt, erősnek, egészségesebbnek érezte magát olyannyira, hogy még a szerelem éleslátását is megcsalta a beteg vidám kinézése és reménytelt maga viselete. Csak akkor tudta meg Magda a szomoru valót, mikor az orvos megmondta neki, hogy az egyik tüdő már végkép elpusztult, a másik megvan támadva, hogy kedvesének kedvencz eszméje csak hiu álom.

Valentin sohse fáradt bele jövő, együttvaló boldogságukról beszélni. Magda nem ellenkezett vele, tudta, hogy kedvesének ez álma soha sem fog valósulni. Minden látogatása alkalmával a sorvadás fokozatos nyomait vette észre. Látta ezt és ugy gyászolta, mint halottat; de minden bánata daczára bátran megküzdött kitüzött feladatával, melyhez szük körülmények közt fogott. Az «Elveszett remény» gyarapodott. Az egylet három házzal birt most a Lisson Grove-utczában és hatvan urnő áldozott fel hetenkint huszonnégy órát a szorult bukott nők felsegélyezésére. Voltak az egyleti tagok közt gazdagok és szegények. Némelyek hoztak gazdag otthonukból az élet kényelméhez és kellemeihez szükséges tárgyakat, u. m. virágokat, déli gyümölcsöt, könyveket s borokat, hogy felviditsák a betegeket és a megtört szivüeket; mások anyagilag bőven járultak az intézmény fenntartásához, mások megint csak idejöket és munkájokat szentelték az ügynek; de egyenlőek voltak a buzgóságban és szeretetben, mely megszüntetett minden különbséget.

Magda ma Sir Adriannal Dartmoorba ment a kiszabadulandó fogolyért. Kocsin tették meg oda a harminczöt mértföldnyi utat s váltott lovakkal ugyanazon uton voltak visszatérendők. A börtönt déli egy órakor hagyták el és most öt óra volt, minden perczben itt kell lenniök. A mint az anya ezelőtt szivdobogva leste a lódobogást, a vadászatról hazatérő fiát várva, ép ugy hallgatódzott és várakozott mostan.

Csitt! negylovas fogat szilárd lépése. A hintó a fasorba kanyarodott. Belfield Constance kiment a csarnokba, intve Lucynek, hogy maradjon bent a gyermekkel.

— Legelőbb egyedül akarom őt viszontlátni, mondá a zokogástól elfojtott hangon.

Egyedül lenni vele lehetetlenség volt. Az öreg pinczemester, Andrew a komornyik és Mrs. Marabble ugy fogadták a gonosztevőt, mintha nászutról tért volna vissza. Valentin utitársait kissé megelőzte, egyenesen tartotta magát mint régi időben, erősen leküzdve a gyengeséget. Sietve kezet szoritott a régi szolgákkal, de tekintete mindig anyján csüngött, kit végre karjaiba szorithatott.

— Anyám, végre itthon vagyok, mondá, megcsókolván a halvány homlokot és a hajat, mely az ő fogsága alatt megőszült: — vége a fogságnak, vége a keserü korlátozásnak. Most tied vagyok és Magdámé.

— Enyém és Magdáé. Igen, drága gyermekem. Nem vitatom el Magdád jogait, felelé Constance kezet nyujtva a gyászba öltözött leánynak, ki egykor cseléd volt e házban, de most mint annak gyermeke tért vissza.

Mindnyájan a kis szalonba mentek, a honnan Lucy elküldte a gyermeket, de a hol ő maga pattogó tüz és teához teritett asztal mellett várta a

és a walesi herczeg két leánya. A kastélyban a kirándulók ebédeltek. Este hét órára Cumberland herczegnénél lesz lakoma. A mi a király Gmundenbe érkezését illeti, ez alkalmasint el fog maradni és a király Bécsben az északi vasut pályaudvarán fogja üdvözölni a czárnét, a ki holnap 11 órakor elindulva Gmundenből, vasárnap reggel 5½ órakor érkezik Bécsbe és tizennégy perczнyi otttartózkodás után folytatja utját egyenesen Pétervárra.

— **A szerb királyi pár válása.** Belgrádból azt táviratozzák lapunknak, hogy a szerb királyi pár válási ügyében a konzisztorium holnap tartja meg a tárgyalást s ezuttal valószinüleg végérvényes határozatot is hoz. Belgrádban az a hir van elterjedve, hogy a konzisztorium az ágytól és asztaltól való elválást ki fogja mondani. Ugy látszik, hogy az a hir, mely szerint a királyné születése napját ezentul nem tekintik Szerbiában ünnepnek, mégis való. Belgrádi táviratunk erre vonatkozólag azt a meglepő hirt is közli, hogy Gyorgyevics Vladán vallásügyi miniszter körrendelettel értesitette az egyházakat, hogy a királyné születésnapja alkalmából nem lesz semmiféle egyházi ünnepélyesség és hogy a szokott imákat sem fogják megtartani. Ez a rendelet Belgrádban és egész Szerbiában általános elégedetlenséget keltett annál is inkább, mert e nap polgári megünneplését a rendőrség is meg fogja tiltani. A párisi *Figaro* egyik munkatársa az uj nemzetközi vasutvonal megnyitása alkalmával Belgrádban időzvén, a szerb királyi pár válási ügyére vonatkozólag tett tapasztalatait és értesüléseit, lapja ma érkezett számában közli. Mindenekelőtt elmondja, hogy Belgrádba érkezve, azt tapasztalta, hogy a királyi pár válási ügye ujra élénken foglalkoztatja a közvéleményt. Hire jár, hogy a királyné ügyvéde legközelebb visszatér Belgrádba, s hogy a kinos ügyben legközelebb meghozzák az itéletet. Ezenkivül konstatálta, hogy a közvélemény, mely eleinte a királyné pártját fogta, most, nem tudni miért, kezd a királyhoz átpártolni. A *Figaro* munkatársa azonban nem érte be ezzel a kósza hirrel, hanem egyenesen elment *Mijatovics* külügyminiszterhez és meginterviewolta. Mijatovics eleinte tartózkodó volt, később azonban mindjobban belemelegedett a beszélgetésbe és körülbelül a következő érdekes dolgokat mondta el látogatójának: Uram! — ugymond — megfoghatatlan nézet az, hogy két házastársat, a kik arra vannak teremtve, hogy mást megértsék, a körülmények odasodornak, hogy kénytelenek családi szentélyüket megnyitni a találgatások és rosszakaratu közönség mindenféle feltevései előtt. A botrány, mely a polgári körben csak egyszerü botrány, koronás fők közt óriássá lesz. Minden részlet, mely a nyilvánosságra kerül, nagyitva és torzitva van. A király maga intelligens, felvilágosodott szellem és nemes jellemü ember. A királyné époly erényes, a mily bájos s ellene soha senki se hozhat fel semmit. Maga a király sem hivatkozik egyébre, mint «az engesztelhetetlen gyülöletre,» s királynénk emlékét mi is kötelességünknek tartjuk megőrizni minden rosszakaratu feltevés ellen. Mi mindent elkövettünk, hogy a házastársak viszonyát ujra megszilárditsuk, hivatkozom arra, hogy ez az ország szilárdságának is az alapja. Még biztosan mi se tudjuk, hogy mi idézte elő a házasfelek egymás iránt való meghidegülését. Hogy vajon a király, megfosztva hitvese szerelmétől más utakon keresett vigasztalást, azt nem tudjuk. Annyi bizonyos, hogy itt, az udvar körében egy perczre sem sértette meg a feleségének hitvesi jogait. Az bizonyos, hogy a királynak sok gyengéje, sok hibája van, de azért még sem olyan, mint a milyennek rendesen festeni szokták. Rabja ingerlékeny, haragos természetének. Szereti a játékot, és szereti a nemes italt, de eme szenvedélyeinek soha sem hódol a nyilvánosság előtt. Az igaz, hogy a legnagyobb ünnepélyek alkalmával is kissé feszes modort tanusit. Legkinosabban érintette az a vád, hogy az osztrák fővárosban, szállodai számláit Ferencz József királylyal fizettette ki, s erre vonatkozólag több izben kijelentette, hogy az egy másik szláv fejedelem volt, a ki, igy visszaélt a magyar királynak vendégszeretetével. De ez a vád annyira bántotta, hogy egy időben perbe akarta fogni a Figaro-t. Később azonban megnyugodott és lemondott erről a tervről. Én, miután jól körülnéztem és éber megfigyeléseket tettem, mondhatom, hogy az egész viszálykodás oka a politikában keresendő. Helyesen-e vagy nem, az nem tartozik ide, de a király szivósan ragaszkodik Ausztria-Magyarországhoz, melyet a szerb uralom és az ő dinasztiájára nézve szükségesnek tart. A királyné iztől-izre orosz. S igy a király nem türhet maga mellett egy olyan királynét, a ki nézetében örökös hadilábon áll vele. A férj nem alkalmazkodhatott egy olyan nőhöz, a ki nyilt lázadásban tört ki ellene. A mint a királyné elhagyta Belgrádot, az ügyek oly fordulatot vettek, mely arra engedett következtetni, hogy valaki lázitja a közvéleményt a király ellen, a ki mikor feleségétől ezt a táviratot kapta: «Vissza fogok jönni» elkezdett reszketni. Igy a szerelem már rég hajótörést szenvedett, s nem volt más kötelék köztük, mint a politika. Ez is szétfoszolván a házastársak nyiltan, elkeseredett hadat üzentek egymásnak. Ekkor azután a király kezdett támadólag fellépni és elszakitotta a trónörököst édes anyja kebeléről. — A tudósitó ama kérdésére, hogy hát most már nincs mód a kibékülésre? — a miniszter azt válaszolta: «Tudtommal nincs. A király megtette az első lépést a kibékülés felé, de a királyné azt visszautasitotta. Pár nap mulva, ha csak a királyné halasztást nem kap, az illetékes fórum meghozza az itéletet.» Eddig a szerb külügyminiszter. — A *Figaro* tudósitója, nem fojthatván el szellemeskedési viszketegét, a következő mondattal végzi tudósitását: «Ha a válás oka csakugyan tisztán csak politikai, akkor Milán király és Natália királyné a jogtudomány terén egy uj esetet hoztak létre: a Balkán-ügyek miatt való elválást.

— **A honvédségi fegyvergyakorlatok** augusztus 22-én ugy a fővárosban, mint a vidéken megkezdődtek s a jövő hó utolsó napjaiban érnek véget. József főherczeg, honvédségi főfelügyelő meg fogja tekinteni e gyakorlatokat s szeptember 2-án nagyobb körutra indul, melyen kisérői lesznek: Graef Ede táborszernagy, honvédségi adlátus, Nyáry báró altábornagy, főudvarmester, Clair Gyula ezredes, Vörös és Dobieczky századosok. A főherczeg szeptember 28-án fejezi be szemleutját.

— **Tisza Kálmán Ostendében** czimü ujdonságunkban azt irtuk ma az «Indep.» után, hogy a magyar miniszterelnök, a ki jelenleg Ostendében piheni ki mozgalmas élete fáradalmait, üdülési helyére semmiféle lapot nem járat. Ezt a hirünket a saját kiadó hivatalunk helyreigazitja, arról értesitvén bennünket, hogy bármily rövid időre és bárhová utazzék is a miniszterelnök, az «Egyetértést» mindig maga után küldeti. Igy történt az most is: a miniszterelnökség ugyanis utasitotta kiadóhivatalunkat, hogy lapunknak a miniszterelnökség számára rendelt példányaiból küldjön egyet a következő czimre: Son Excellence Monsieur Coloman de Tisza Président du Conseil des Ministres de Hongroie Ostende. (Belgique.) Rue de Flandre nro 31.

— **A pozsonyi hidverő gyakorlatoknak** ma volt az utolsóelőtti napja. Mára egy könnyü vegyes hadihid verése volt tervben a pontonoknak tagonkint való leállitásával. A mai gyakorlatot Fabricius kapitány vezette. A hid nem egészen két óra alatt elkészült. Kiválóan emelte a mai gyakorlatok fényét Frigyes főherczeg jelenléte, a ki kevéssel nyolcz óra előtt érkezett a helyszinére és rendkivüli elismeréssel nyilatkozott a derék katonák ügyességéről és buzgalmáról. A főherczeg ½12 óráig időzött ott. A 27-dik gyalogsági dandár, mely ma tért vissza a táborból, az utászok által vert hidon kelt át a Dunán.

— **A turai csatát** megörökitő emlék leleplezése alkalmából közlik lapunkkal a következő érdekes adatokat: A Turánál elesett s a lapok által emlitett hősök közt volt *Rokonfy* József, szakaszvezető a 15-ik számu Károly huszárezredben. Czeglédi születésü, rendkivül daliás termetü katona, a ki mint jogász lépett a harczmezejére, a hol dicsőséges halálát lelte. Ellenfelének sulyos kardja fejét hasitotta ketté. Sulyosan sebesülten maradt ugyanitt a csatasikon *Degré* Alajos, veterán irónk, akkor a Károlyi ezred bátor kapitánya, a kit az ütközet teréről eszméletlen állapotban vittek be a plébániára, a hol *Spóner* József káplán, jelenleg váczi éneklőkanonok ápolta. Ugyancsak Tura sulyos sebesültjei közt volt vállaji *Sipos* Pál, a pesti ref. egyházkerület jelenlegi főespere, főthi lelkész, akkor őrmester a Károlyi ezredben, a ki saját testével fedezte és vitézségével mentette meg az ellenség által minden oldalról körül vett kapitányát, a mely bravourtette szépen meg vagyon énekelve a Tóth Kálmán szerkesztette *Honvédalbumban*. A turai ütközet e két élő hősénél ki sem emelte volna jobban jelenlétével a megtartott emlékünnepélyt, ha ugyan a rendezőség épen őket el nem feledte volna meghivni.

— **A nyitrai szemináriumot**, melyet Roskoványi püspök alapitott, nagy áldozatkészséggel augusztus 29-én avatták fel. A nevelési czéloknak mindenben megfelelő, teljes kényelemmel berendezett épületben az ünnep alkalmából diszes közönség gyült egybe. A nagylelkü alapitó megbizásából Wenczell Ferencz pápai prelátus tartott emelkedett szellemü beszédet a növendékekhez, ezután nagy ebéd következett, melyen a megye és város notabilitásai vettek részt.

— **A tudomány-egyetemen** ma volt a rektori évforduló. A mult évi rektor dr. Hunfalvy János ma lépett le hivataláról s adta át az egyetem jelvényeit, alapitványait, okmányait az ujonnan választott rektor dr. Klinger Istvánnak, ki holnap kezdi meg hivatalos müködését. A rektori lelépés egyetemi tanácsülésben történt, ezután következett az átadás, melynél jelenvoltak: Bochkor Károly miniszteri biztos, dr. Heinrich Gusztáv és dr. Aschenbrier Antal dékánok s Erdey Antal egyetemi tanácsjegyző és irodaigazgató. Az uj rektor installácziója, valamint a tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 16-án megy végbe. A beiratások mind a négy fakultáson holnap kezdődnek meg.

— **Trefort Agost emlékezete.** A nagyszebeni m. kir. áll. főgimnázium tanárkara az ottani belvárosi róm. kath. templomban szeptember 6-án d. e. 10 órakor gyászisteni tiszteletet tart Trefort Ágost emlékére.

— **Uj hadi találmány.** Milovanovics Koka bécsi szerb követségi katonai attasé egy olyan eszközt talált fel, a melynek segélyével minden hátultöltő fegyvert át lehet alakitani ismétlő fegyverré. Milovanovics szabadalmat fog kérni találmányára s azután nemzetközi szakbizottság birálata elé terjeszti.

— **Kossuth-estély Bukarestben.** A bukaresti magyarság most is, mint minden évben megünnepelte nagy hazánkfiának nevenapját e hó 25-én. Az estély a magyar egylet diszes nagytermében tartatott meg, mely — mint levelezőnk irja — ez alkalomra zöld füzérekkel volt ékesitve s a főhelyen az ünnepelt arczképe állott. A hosszan nyuló teritett asztalokat csakhamar betöltötte a magyarságnak szine-java és gyorsan fejlődött az élénk társalgás Az első fogás után a társulat elnöke Bartalus János esperes mondott gyönyörü toasztot, éltetve a szabadság, egyenlőség, testvériesség eszméjének megteremtő bajnokát. Lelkes háromszoros «Éljen» harsogtatta át a termet, mire az ifjuság meghatottan énekelte «Hazádnak rendületlenül, légy hive oh magyar». A kedélyes estélyt táncz követte, mi világos reggelig tartott.

— **A daruvári hadgyakorlatok.** Daruvárról táviratozzák: A tartandó nagy hadgyakorlatok tartamára a csapatok létszámát századonként ötven tartalékos behivásával hadi létszámra emelik. Daruvárra ma vonult be kétezer tartalékos. Az itt koncentrált csapatok létszáma 6000 ember.

— **Tengerentuli posta.** A hadügyminiszterium tengerészeti osztályának értesitése szerint a «Fasana» hadihajó számára, mely jelenleg Manillában tartja állomását, szeptember 17-én inditják a postát s körülbelül okt. 18-dika táján érkezik rendeltetése helyére. — Az «Albatros» számára pedig ugyancsak e hó 18-dikán indul a posta Gibraltárba, hova szeptember 22-én érkezik meg.

— **A tanév kezdete.** A *pesti* izr. hitközség Talmud-Tóra intézetében a beiratások szeptember 3-án és 4-én, d. u. 4—6-ig, és folytatólag szeptember 9-én d. e. 10—12-ig az intézet helyiségében, (Sip-utcza 12.), tartatnak meg. — *Gödöllőn* Csermelyi nővérek leánynevelő-intézetében a beiratás szept. 1-én, a tanitás pedig 3-dikán kezdődik. — *Fekete József* ny. főgimnáziumi tanár tan- és nevelő-intézetében (Reáltanoda-utcza 10.) a tanulók beiratása és felvétele szeptember 1-én kezdődik és bezárólag 8-áig tart, még pedig ugy, hogy a főgimnázium négy alsó osztályába a reggeli, a négy felsőbe pedig a délutáni órákban történik a beiratás és felvétel.

— **Szalonikiből Budapestre.** Szalonikiből Budapestre szept. 21-én kéjvonat indul, mely az első tömeges kirándulás lesz az ottomán birodalomból a keresztény Európába. E kéjvonat, melyet a közlekedésügyi miniszter kezdeményezésére és jóváhagyásával a m. kir. államvasutak budapesti menetjegyirodája rendez, a nagy török kikötő városban a legnagyobb érdeklődést kelti fel. A szaloniki lakosság szine-java, első sorban pedig az ottani kereskedők legelőkelőbbjei jelentkeztek a kirándulásban való részvételre.

— **Szászok és a románok magok között.** A nagyszebeni Tageblattnak irják Szászvárosról az ott közelebbről dühöngött tüz alkalmából: «Jellemző nagyon, hogy Szász-Sebesen nagyobb tüzvész alkalmával a tüzoltóság, különösen a tüzi fecskendőknél, nem elegendő. Természetesen ilyenkor a közönségből kiegészitésre van szükség. Azt hinné az ember, hogy a románok legalább akkor segitenek, ha felekezet- és nemzetiségbelieiknél ég. Mert hogy akkor nincsenek ott, ha német lakosnál (?!) dühöng a tüz, az ismeretes városszerte. De világért sem teszik. A napokban az ottani csendőrörs — természetesen kissé gyöngédtelen módon — megkisérlette egy csoport oláh legényt a Kolostorpatak hidról a közeli tüzhez vinni, de e nemes törekvésben egy magasabb rangu román hivatalnok által megakadályoztatott, a ki, mint mondják, amaz ifjakat arra tanitotta, hogy «hagyjátok csak dolgozni a tüzoltókat, hiszen megfizetik őket.» A románok közül egy lélek sincs a tüzoltóságban.

— **Ujabb robbanás a zurányi meganit-gyárban.** Alig pár hónapja, hogy a zurányi meganit-gyárban nagy robbanás volt, s már ismét ujabb katasztrófáról ad hirt pozsonyi levelezőnk. A zurányi meganit-gyárban ma reggel 7 óra után a nitrogliczerin készitésére külön berendezett s a többi épületektől nagyszabásu földsánczokkal eltorlaszolt helyiség iszonyu dörgéssel a levegőbe röpült. A robbanás oly erős volt, hogy a többi gyári épületeken repedések támadtak s a gyártól harmadfél kilométernyire eső Zurányban több lakás ablaka csörömpölve hullott ki rámájából. Ballabene gyárigazgató eszméletét veszté s csak később tért magához. A munkások adott jelre hirtelen elhagyták a dolgozó-helyiségeket s igy emberélet nem esett áldozatul. A robbanás zaját némelyek a 22 kilométernyire eső Pozsonyban is hallották. A robbanás már második az idén a zurányi gyárban, január 23-án volt az első katasztrófa, a mikor tudvalevőleg több ember ott veszett. Másik tudósitónk, ki a helyszinén járt, Pozsonyból mai kelettel a következőket táviratozza: A robbanás egyetlen helyiséget sem hagyott érintetlenül. Az ablakok s az ajtók mind be vannak zuzva. A falak sok helyen megrepedtek s a gyártelepen egyáltaljában nagy a zürzavar. A robbanás reggel ½8 órakor történt a nitrogliczerin készitésére szánt helyiségben, a hol 400 klgm. dynamit volt felhalmozva. Ez azonban szerencsére nem robbant fel, mely esetben senki sem hagyhatta volna el élve a gyárat. A helyiségben lévő munkások a mint a kékfüstöt látták, megnyitották a biztonsági szelepet s kétszer megadták a vészjelt, mire mindenki a szabadba menekült. Ekkor a gyártól vagy egy negyedórányira ujabb hatalmas robbanás rázkódtatta meg a levegőt, mely négy órányira is elhallatszott. Körülbelől 100 kilogramm nitrogliczerin robbant fel, mely az egész mühelyt a levegőbe röpitette. A nagy légnyomás következtében még két másik mühely is teljesen elpusztult, ugy szintén a vegyészeti laboratorium és a szertárral szemben levő 18 tölténybódé is, mely utóbbiakban 40 munkás volt elfoglalva, de csodálatos véletlen folytán egy sem sebesült meg. A hadgyakorlatokról Pozsony felé igyekvő katonák, az egészségügyi csapatokkal együtt azonnal a helyszinére siettek. A kár óriási. A munka előre nem látható hosszu ideig szünetelni fog. Zurányba nagy az izgatottság. A szolgabiró szigoru vizsgálatot inditott, mert a gyár berendezése nagyon sok kivánni valót hagy hátra.

— **Tüzek a külföldön.** *Londonból* táviratozzák, hogy ott tegnap a themzeparti egyik legnagyobb árurakтárban tüz ütött ki. A raktár tele volt gyarmat- és szeszárukkal, melyekben a tüz rendkivül nagy kárt okozott. A tüzet még eddig nem sikerült eloltani s igy ez időszerint a kár nagysága sem állapitható meg. — *Nizzában* is tüz volt tegnap, melynek a d' l'Anthion erőd áldozatul esett. Az erőd 1800 méternyi magasságban van Nizza mellett, honnan északi Olaszország partvidékének egy részét védi. A rendőrség elfogott tizenkét piemonti munkást, a kik az erőd épitésénél dolgoztak s abban a gyanuban vannak, hogy ők gyujtották fel az erődöt.

— **«Krao.»** Egy emberfajnak a neve ez, mely valahol Sziám őserdeiben fészekszerü gunyhókban tanyáz, s egészen ugy él, mint a majom, a melyhez külsőleg is nagyon hasonlit. A kraókat éppen olyan nehéz lehet elevenen elfogni, mint az afrikai őserdők királyát, a hatalmas gorillát; legalább egy angol expediczió Sziam vadonaiban, nem tudott kraót fogni. Látták lakásaikat, a fák lombjai közé rejtett óriás fészkeket, látták a menekülő majom-embereket is, a mint bámulatos ügyességgel kusztak a fákon, meglepték az étkezésnél, mikor a nyers rizst rágták, s a puszta kézzel fogott halakat ették, — de elfogni egyet se tudtak. De azért még is csak került közülök Európába, s most a városligeti állatkertben mutogatják azt a kis lényt ebből az emberfajból, a ki egymagában eljutott Sziám őserdeiből a czivilizált Európába. Laos (sziámi tartomány) királya, Shua Mayongo, ugyanis egy egész krao családot ajándékozott Birma királyának, a kitől mr. Farini, a londoni aquárium vállalkozója megszerezte a családapát s azt a kis lányt, a kit most az állatkertben mutogatnak. Az öreg krao nem jutott el Európába, a hajón kolerában meghalt s árván hagyta szőrös lányát, a ki kikerülte a veszedelmet s az angol fővárosban idők jártával 11 éves hajadonná serdült. A krao leány, a ki a napokban érkezett Budapestre, ma impresszáriói kiséretében meglátogatta szerkesztőségünket s bemutatta magát. A majomleány európai ruhában jár, angolul és keveset németül is beszél. Tetőtől talpig finom, pelyhes szőrrel van fedve, mely tenyerein és talpain kivül elboritja egész testét s nem kimélte meg alacsony homlokát, kiálló pofáit és rettenetesen széles, lapos orrát sem. Szája széles és duzzadt s belől tágas pofa-zsebekkel van ellátva, melyet a vad kraó éléskamraként használ, s ott rejti el a diót, mogyorókat, a mit ebédjéből eltesz vacsorára. A krao-leány bizonyára nem menne szépség-számba Európában. Szine és szőrrel boritott teste inkább elijeszt, semmint vonz, de azért ő rajta is van valami szép. A haja ez, meg a szeme, melyet a legszebb európai szépség is megirigyelhetne. A haja sürü és alólér a csipején, szinére nézve nincs hozzá hasonlitható fekete holló: feketék a szemei is és nagyok. Tekintete értelmes és tiszta, ha arczának egyébb idomtalansága nem volna oly visszataszitó, bele lehetne szeretni csupán a szemeiért. Igy a kis krao-leány aligha boldog házaséletet fog élni valaha, mert más, mint egy hozzávaló krao-legény nehezen vállalkozik arra, hogy megkérje a kezét, mely különben hajlékony mint a majomé és formás, mint egy uri kisasszonyé. A ki látni akarja az «érdekes» hölgyecskét, ne sajnálja az utat az állatkertbe. A krao-leányról Török Aurél antropologusunk legközelebb érdekes felolvasást fog tartani.

— **Szerencsétlenség a székesfehérvári pályaudvaron.** Nagy szerencsétlenség történt tegnap reggel kora hajnalban a székesfehérvári pályaudvarban. A 277. számu tehervonat tolatás közben, hajnali ¼4 óra tájban, lefejezte Klauda János vasuti lakatost. A vonat elhaladása után találták meg a sineken fekve Klauda holttestét, a melyen a fejet csak egy kis bőrczafrang tartotta. A vonat kerekei a nyakon és az ajkon mentek keresztül s mint a bonczolás is megállapitotta, a halál rögtön beállott. A vizsgálat eredménye szerint nem valószinü, hogy öngyilkosság esete forog fenn, mert a borzasztó véget ért Klauda mellett még a kalapácsot is megtalálták, a melylyel a vonatinditás előtt a szokásos sinkopogtatást végezte. Majdnem bizonyos tehát, hogy a rettenetes vég Klaudát hivatalos kötelessége teljesitése közben érte. A vonatot egy Borszuk nevü vonatvezető inditotta s most a rendőrkapitány annak kideritésén fáradozik, vajon betartották-e az időt az inditásig, a mi szükséges, hogy a sinlakatos a vágányt végig vizsgálhassa.

— **Titkos bün.** Megirtuk már a napokban, hogy Kukizov helységben, Lemberg mellett Thovzniczky odavaló papon gyilkossági kisérletet követtek el. Az esetről e hó 28-iki kelettel a következőket irják Lembergből: A kukizovi nemesi udvarházban egy Strzelecska nevü özvegy asszony lakik, egyik melléképületben pedig Páter Thovzniczky egy 85 éves aggastyán, Kukizov érdemült papja huzta meg magát. Thovzniczky az egész vidéken gazdag ember hirében állt s ennek tulajdonitható, hogy az utóbbi években több izben betörtek az agg pap lakásába, de nem találtak nála semmit. A mult hó 29-én az özvegynél nagy vendégség volt. Harmincz éves fia is ott volt a vendégek sorában. Az öreg pap is megjelent és élczekkel mulattatta a társaságot. Este felé a kertben teáztak s azután elkezdtek kártyázni. Késő éjjel volt, mire a társaság szétoszlott s éjfélkor ujra csend volt a ház körül. Reggelre az a paraszt gyerek, a ki az öreg papot kiszolgálta, lelkendezve futott az özvegyhez és megrémülve jelentette neki, hogy Thovzniczkyt holtan találta a pamlagon. Az özvegy azonnal odasietett a pap lakására és beküldött Lembergbe orvosért. A faluban azt hiresztelték, hogy Thovzniczkynek az éj folyamán valami rohama volt, miközben elesett és megütötte magát az ágyba. Időközben megjelent az orvos és ugy nyilatkozott, hogy az öreg pap bünténynek esett áldozatul és konstatálták, hogy a tettes áldozatának homlokán és mellén valami tompa szerszámmal több halálos sebet ejtett. A fiatal Strzelecska a mint értesült az esetről, azonnal jelentést tett a törvényszéknél. A törvényszéki bizottság még aznap megjelent a helyszinén s a vizsgálat több napot véve igénybe, ez alatt az özvegy vendége volt, kinek több cselédjét vizsgálati fogságba helyezték. A tettesnek azonban sehogy sem tudtak nyomára akadni. Egyszer megjelent Kukizovban Spang rendőrbiztos és egészen más irányba terelte a vizsgálatot, melynek az lett a következménye, hogy a törvényszéki bizottság tagjai egyszerre visszautasitották az özvegy meghivásait. Egyszerre az özvegy megjelent a vizsgálóbirónál és átadott neki 80,000 forintot, melyet állitólag a meggyilkolt pap nála letéteményezett. Ez az elkésett jelentkezés gyanut keltett a törvény embereiben s a gyanu csakhamar alaposnak bizonyult. A mig ugyanis eddig semmi pénzt vagy értéktárgyat nem találtak a meggyilkolt lakásán, most egyszerre minden sarokban, ruhák közt, a csizmákban aranyakat, értékpapirokat és takarékpénztári könyvecskéket fedeztek fel.

---

utasokat. Mindnyájan családiasan letelepedtek az asztal körül és iparkodtak boldogoknak látszani, hogy Valentin visszajött hozzájok, de mindannyian telve voltak bánattal, mert tudták, hogy meghalni jött haza.

. . . .

A londoni társaságban senki sem ösmertebb mint a szép Baddeleyné. Három hires akadémikus lefestette az arczképét és három idényen át állitották ki. Kutyája Tory hires és nagyon keresett vonzerő a jótékonysági bazárok alkalmával. Beechingné egyike ama hölgyeknek, kinek ismeretségével azok az emberek szeretnek dicsekedni, a kik társaságba kivánnak furakodni. Szalonját másodrangu paradicsomnak tekintik. A társadalom létráján a parvenueknek nagyot kell mászniok, mig oda érnek hogy Mrs. Beeching közelébe érjenek.

(Vége.)

KÉT PÁR SÁRCZIPŐ TÖRTÉNETE.

2

Irta: SOLLOHUB GRÓF.

Az orosz eredetiből forditotta: AMBROZOVICS DEZSŐ.

A nagy orr ujra megnyult. Károly elment hozzá. Az orgonázó mosolyogva odaültette őt a kis zongorához, — ez volt a disztelen szobácska egyetlen ékessége — és elkezdte neki magyarázni a zenei hangközöket és a hangok költészetének száraz bevezetését. A gyermek alig mert lélekzetet venni, az orgonázó szavai mélyen bevésődtek emlékezetébe, tiszteletteljesen figyelt s egyszerre felugorva székéről, megölelte a nagy orru öreget ugy, a mint még soha senkit nem ölelt meg. Ez meghatotta a vén embert. Ő is egyedül volt, neki sem volt senkije, a ki előtt a lelkét feltárhatta volna. A sajátszerü hasonlatosság szorosan összefüzte az öreget a gyermekkel. Mind a ketten meghasonlottak a világgal: az egyik élete kezdetén, a másik meg már a vége felé: volt a sorsukban valami kölcsönös, valami rokon. Az öreg szivéhez szoritotta a gyermeket, mint az apa, a ki hosszu ideig nem látta a fiát. Ettől az időtől fogva elválaszthatlanok voltak; ettől az időtől fogva Károly minden nap talált alkalmat arra, hogy az iskolából megszökjék, hogy mesterét meglátogassa, és lelkes beszédével teleballgassa és teleszivja magát. Az öreg amaz emberek sorából való volt, kiket egy gondolat tölt el, s egy érzés lelkesit, s csak annak lehelnek, annak élnek: a zene volt az ő világa, az ő éltető eleme, — az, a mi a madárnak a levegő. A zenéről tisztelettel beszélt mint valami titokról és szeretettel, mint valami igaz barátról. De soha annyira fel nem buzdult és pápaszemei soha nem tánczoltak oly erősen végnélküli orrán, mint mikor növendékének, barátjáról, a nagy Beethovenről beszélt. Együtt tanultak Von Endennel, együtt éltek, együtt voltak fiatalok — azután szétváltak, hogy a szegény orgonázó meghaljon ismeretlenül, temploma egyik zugában, s hogy Beethoven meghaljon szenvedésben és nyomoruságban, felkoszoruzva a boldogtalanság és a hirnév kettős koszorujával. Ezt a hódolatot a nagy zenész neve iránt, ezt a tiszta szenvedélyt a magasztos zene iránt az öreg teljesen beleöntötte Károlyba. Beavatva az uj titokba, Károly megtanult olvasni a láthatatlan táblákon, megtanult beszélni azon az oly kevesek számára hozzáférhető nyelven és megtanulta felemelni a lelkét a földi lét tetőpontjára. Ettől az időtől fogva az iskolai élet még elviselhetetlenebbnek és még visszataszitóbbnak látszott előtte.

Szegény gyermek áldozata lett lelki ereje kimerülésének. Azt hitte, hogy a poezis már magában véve elég az életre: az észt elnyomta érzelmeivel s a valóságot képzeletével. Hibásan fogta fel az hivatását és belevezettette magát a jövőbe. Tanitói ujabb rosszakarattal értésére adták az apjának, hogy fia egész napon át az isten tudja hol csavarog, s hogy füzetei latin forditások és a római történelem felett tett megjegyzések helyett keresztekkel és bé-kkel vannak telefirkálva. Margit diadalmaskodott. Az öreg Schulz megtiltotta a fiának, hogy még egyszer a szemei elé kerüljön. Ettől az időtől fogva a gyermeknek lehetetlen volt visszatérnie a kötelesség utjára. Mint feljebb mondám, a szeretet hangja még visszatarthatta volna őt s megtörhette volna a nyakasságát, de a fenyegetés csak jobban és jobban felizgatta: nem kért bocsánatot, nem igérte meg, hogy visszatér a jó utra, hanem kidobta a könyveit az ablakon és lett belőle — zenész.

Az ifjukor.

Igy mult el nehány év.

A gyermekből ifju lett, az orgonázóból törődött aggastyán. Életerői mindjobban kezdtek elgyengülni, közeledett a vég felé. Végre egy nagy ünnep után, melyen mindenáron ő akart orgonázni s melyen rendkivüli mély lelkesedéssel játszott, eszméletlenül vitték haza, s pár óra mulva Károly halványan és buskomoran állott, kihült holtteste mellett. Az orgonázó halála volt a második ünnepélyes percz Károly életében. Az első elragadtás után jött az első meghökkenés. Károly elgondolkozott a földi mulandóságon s a tüznek és a sárnak ama csodálatos keverékén, melyet embernek neveznek. Életében először, csodálkozva és elrémülve látta, hogy az életben nincs semmi tényleges, hogy az élet magában véve semmi, s hogy ő puszta árny: valami láthatatlannak és érzék felettinek a megfoghatatlan árnya. Megrázkódott és elborzadt.

Oh, mit nem adott volna érte akkor, ha valami szerető lény keblén kisirhatta volna magát, ha azt a kinos érzést, mely a lelkébe belopózott, valami uj szeretet könnyeibe fojthatta volna! Ujra egyedül volt, teljesen egyedül. S ez a gondolat gyötörte. Belatta, érezte, hogy a bánat pillanatában csak egy vigasztalás van s ez, egy hasonló bánatban szenvedő rokonlélek visszhangja. Ekkor eszébe jutott az édes apja, elfutott az apjához, hogy lábaihoz boruljon, hogy könyörületet és áldást kérjen tőle, hogy kikönyörögje apai szeretetét és kikérje apai bocsánatát. Az apai házban dőzsölő zürzavart talált; a lépcsőkön inasok futkostak, a teremben szólt a zene, az öreg, Margittal való házasságát ünnepelte. Kiküldött a fiának egy kis erszény pénzt és megtiltotta neki, hogy mutassa magát.

Mit volt mit tennie? Szivében mélyen sértve elhagyta az apai házat, elment messzire Düsseldorftól czéltalanul, minden óhajtás nélkül.

Az életben kétféle nyomoruság szokott lenni: pozitiv nyomoruság és negativ nyomoruság. Az elsőt mindenki felfogja, mindenki érti: ilyen a vagyon elvesztése, a rokon halála, a házsártos feleség, valami kinos betegség. De van még egy más fajta nyomoruság is, a melyet senki sem lát, senki sem ért, mely összetöri a lelket, marja a szivet, mely nyom mint a kő és szorongat, mint a lidércz. Ez a negativ nyomoruság, a melyről nem lehet számot adni, melyet mindenki elől elrejtesz. Mi magunk is törekszünk tőle, mint valami ragadozó állattól szabadulni, segitségül hivjuk mindazt, a mi azelőtt fényével elvakitott s a mit szenvedélyesen és kegyeletesen szerettünk; elővesszük lelkünk hitét és a mult édes ragyogó emlékeit . . .

Schulznak eszébe jutott Beethoven. Hála a megboldogult orgonázónak, Beethoven előtte a teremtés koronája és a zeneinek, a költőinek a földön képzelhető legmagasztosabb kifejezése volt. Elmélázva, valóságos lazur fénynyel övezte őt körül; s ugy hitt a dicsőségében, mint az imádságban. Szeretett volna porba hullani csodás nagysága előtt s ő tőle várni létének megoldását.

Schulz elment Bécsbe.

A városi zajban, a fővárosi életmódban, a csillogó kirakatokban vajmi kevés gyönyörüsége volt. Mindenütt csak Beethovenről kérdezősködött, de vagy épen nem, vagy csak hallomás után ismerték, mint egy olyan embert, a kinek jó basszus hangja van. «Hogy van ez?» — gondolá Schulz, «hol van a lángésznek emelt szentély, s hol rejtőzik maga a lángész? . . .»

Végre egyszer egy keskeny közben meglátott a távolban egy öreget, a ki szénnel valamit irt a falra. Körülötte a gyerekek ujjal mutogattak az öregre ránczigálták a kabátját és jókat kaczagtak egymás közt. Az öreg mindebből semmit sem vett észre s csak irt tovább. Külseje rendkivül különös volt, szürke haja rendetlenül omlott alá vállaira, tahéjszinü kabátja nagyon kopott volt, a nyaka köré tekert piros kendő valami fantasztikus benyomást kölcsönzött mély ránczainak és szürke hajának. Remegő kézzel vetette oda a jeleket a roskatag falra, s egyszerre félbenhagyta, odahajolt a fülével, mintha hallgatózott volna. Schulz őrültnek tartotta. Végre az öreg mélázva elmosolyodott lehorgasztott fővel s folytatta utját a közön lefelé, kisérve a körülötte ugrándozó és kiáltozó tömegtől.

Károly odanézett a falra s a zenei érzés felpezsdült a lelkében. Ezekben a formátlan jelekben egy uj, eredeti melódiát, valami eddig még nem létezőt, valami geniálisat látott.

— Ki az az öreg? — kiáltott rá az elsőre, a ki mellette elment.

— Beethoven, a zenész.

— Beethoven!? . . .

Schulz elkezdett sietni az öreg után. Az öreg már a köz végén volt és már-már eltünt a sarkon. Ebben a pillanatban ugy tetszett Schulznak, mintha az egész földi dicsőség titokzatosan és csendesen megjelent volna előtte, mint valami rongyokba takart borzasztó árny. De Beethoven eltünt és Schulznak nem sikerült többé vele találkoznia. Nem is élt már soká, és szelleme, beleolvadva a végtelenbe, lerázott magáról minden földit. Milyen megfoghatatlan és kimondhatatlan hangok keletkezhettek akkor a lelkében! Ugy látszik, a sors azért fosztotta meg hallásától, hogy tisztábban és teljesebben hallja bensejében geniusza szavát, hogy egy magábazárt dal elragadtatásában végezze be életét, mint utolsó visszhangja egy csodás, senki által sem hallható himnusznak. . .

S akkor abban a pompás, és a müvészet iránt való szeretetéről annyira hires Bécsben Schulz volt az egyedüli, a ki megértette, hogy milyen nagy dolog volt ennek a nagy embernek a halála.

A herczegnő.

Bocsáss meg szigoru olvasónőm, hogy ily hamar átmegyek az egyik benyomásról a másikra, s gyorsan ragadlak magammal az egyik képtől a másikhoz. Gondolatom postalovakon repül, mig tollam bérelt gebéken megy előre, sehogy sem tudom a kettőt összeegyeztetni. Egyébiránt nyájas olvasónőm, hozzá vagy szokva látni azt, hogy mily változandó és zürzavaros az életben minden. Miért várnál hát az én elbeszélésemtől több értelmet? Nemde?

Károlylyal egy házban a magas földszinten lakott egy pétervári orosz herczegnő. G. herczegnőnek (nevezzük el ezen az egy betün) rendkivül nagy vagyona volt s hires volt a müvészetek kedveléséről. A festészetről elragadtatással, a zenéről szinte ideges görcsökben beszélt. Egész Európában poetikus kedélyü nő hirében állt. Körülbelől negyven éves volt.

Negyven évvel, bármit is beszéljen Balzac, a nő kellemetlen helyzetben van. Negyven éves koráig, elég az arcza, negyven éves korában már különös előnyökre, különös jellemre van szüksége: kell hogy feltünjék egyéniségével, hogy kikerülhesse sorsát, a nagyfőkötős boszton-játékosnők közös végzetét. Mai világban ennek az egyéniségnek a kidomboritása nagyon nehéz. Az álszenteskedés fárasztó, az éleselmüség veszélyes, a politika szükségtelen, az irodalom mauvais genre; — nem marad más, mint a szép iránt való szeretet. A herczegnő ezzel fegyverezte fel magát. S általa egy egészen sajátszerü életet teremtett magának. Szalonja a tehetségek és a tudományok találkozó helye volt. Nála a festő kezet fogott a herczeggel, a gordonkás barátkozott a flótással s a szinész vitatkozott a költővel. Tudomány és érdem, diplomáczia és zene minden este találkoztak az orosz indigena müvészi vásárján. Az igazat megvallva, a herczegnő valóságos mintája volt a meghatározottságnak, a szárazságnak, teljes ellentétben azzal a szereppel, melyet játszott; nála minden előre meg volt fontolva és meg volt határozva, még a lelkesedése is mesterkélt volt s minden mozdulata előre ki volt számitva. Igy azt is belátta, hogy szalonjának előkelőségéhez a «czégér» is nélkülözhetetlen. Czégérnek nevezik az olyan csinos arczu és pompás fürtü leánykát, a ki a teát kiosztja s a mellett mosolyog. A herczegnő választása *** Henriette-ra esett. Szegény Henriette maga sem tudta hogyan, belekerült ebbe a szerencsétlen hivatásba, mely a fogadott leány és a szobaleány közt a középen van és demoiselle de compagnie nevet visel.

Szegénynek nem voltak szülei, nem volt vagyona. Nénje, a kinél Péterváron lakott, örömmel megragadta a kinálkozó fényes alkalmat s eleresztette leányát messze földre, az orosz herczegnővel. Szegény Henriette sokáig sirt: sajnálta elhagyni azt a kis házikót, a hova összes emlékei kötötték, a hol édes anyja, egy derék német nő megáldotta őt a halálos ágyán, a hol apja, egy szegény hivatalnok, törte magát és oly sokáig várakozott a jobb sorsra. Egyszerre belekerült a nagy világba, a hol minden ismeretlen volt előtte. A szalonban, a hol az ezüst szamovár mellett ült, uj nyelvet hallott, uj arczokat s uj szokásokat látott, uj felfogásokkal és szenvedélyekkel ismerkedett meg, melyek addig teljesen ismeretlenek voltak előtte. A herczegnő nem csalódott számitásában, a fiatal emberek elkezdtek forgolódni Henriette körül s könnyeden udvaroltak neki, a mint a nagyvilági fiatalság ugy puszta élvezetből és időtöltésből udvarolni szokott. Henriette boszankodva hallgatta őket, érezte, hogy csak játékszer a kezeik közt, csak puszta eszköze az időtöltésnek, s tudta, hogy azokban a divatos mellénynyel betakart keblekben a részvétnek vagy az őszinte vonzódásnak egy legkisebb érzése sem fogamzott meg soha. A közöny ama pusztaságában, mely a nagyvilágban uralkodott, a zene volt egyedüli öröme. A herczegnő ezt is fel tudta használni. Esténkint, mikor szobája megtelt vendégekkel, nyájasan oda fordult Henriettehez és felkérte, hogy játsza el Hercz «Változatait» vagy Kalkbrenner «Hangverseny»-ét. Szegény leány, a ki mindent a világon odaadott volna azért, ha e zajongó tömeg elől elrejtőzködhetett volna, odaült a zongorához és türelmesen hallgatta azokat a betanult bókokat, melyek körülötte hallatszottak.

Egy este, mikor befejezvén egy ragyogó capricciot, mely tele volt az ujabb zongorajátékosok összes nehézségeivel és futamaival, lehajtott fővel s kezeit térdére bocsátva ült, a következő kérdést hallotta a szomszédságból.

— Mit szól ön ehez a zenéhez Schulz ur?

— Azt mondom, hogy ez nem is zene — válaszolá hideg vérrel.

Henriette önkénytelenül felemelte a fejét, a magas termet, a halvány arcz s az ügyetlen válasz olyan különösnek és szokatlannak látszott előtte, hogy önkénytelenül felébredt benne a női kiváncsiság.

— Mikor a szinész — folytatá Schulz — kilép a szinpadra és szépszavu müvészete kifejezi ön előtt az összes emberi szenvedélyeket, nemde előnyt fog adni neki ama meggondolatlan szeleburdi felett, a ki a tömeg előtt ugrándozik?

(Folytatása következik.)

Kétségtelen, hogy a gyilkossági kisérletet maga az özvegy követte el a fia segitségével. Eközben a megholtnak hitt papot is sikerült életre kelteni, a ki részletesen elmondta az egész esetet. Vallomásai következtében az özvegyet és fiát elfogták.

— **A bellovai rablók**, mint már megirtuk, a zsákmánykeresésen kivül politikával is foglalkoznak, s a nemrég szabadon bocsátott Stojanov fényképész előtt elég jellemző nyilatkozatokat tettek. A Pol. Corr. egy szófiai távirata szerint a Stojanov óráját e szavakkal vették el a rablók: «Nektek nem kellenek az oroszok, ugy-e?» A rablók azután kijelentették, hogy egy minisztert, különösen pedig Stambulovot szerették volna hatalmokba keriteni, a kiért legalább 100,000 török font váltságdijat követeltek volna. «De nem lehetetlen, tették hozzá, hogy a váltságdij kifizetése után megöltük volna Stambulovot.» A rablóknak még merészebb terveik is voltak. Magát Ferdinánd fejedelmet akarták elfogni, s azt állitják, hogy ez a tervök sikerült volna, ha a banda kilencz tagja idejében érkezik a kijelölt leshelyre. «Mi nem bántottuk volna a fejedelmet, mondták a rablók, mert akkor félnünk kellett volna, kogy Ausztria-Magyarország megszállja Bulgáriát, a mit éppen nem akartunk előidézni». Ezután tudakozódtak Bulgária politikai helyzetéről s a fényképész véleményét kérték ki arra nézve, vajon Ferdinánd fejedelem helyzete tartható-e? Végül kijelentették, hogy ha a kormány amnesztiát biztosit számukra, akkor ismét békés polgárokká lesznek, ellenkező esetben pedig folytatják a banda szervezését s a tavaszszal a nagyobb városokat is meg fogják támadni.

— **Nemes tett.** Gyergyó-Szent-Miklósról irják, hogy az ottani járás főszolgabirája a napokban a város közt folyó Belkény patak mellett sétálván, a habok közt egy kis gyermekek pillantott meg, a ki már csaknem megfulladt. A főszolgabiró rögtön utánaugrott s a gyermeket szerencsésen kimentette a halál torkából.

— **Posta és közönség.** A budapesti főpostahivatal tisztviselőit sulyos vádakkal terheli egy hozzánk beküldött panaszos levél. Közöljük ezt, mert a beküldő személyisége garanczia abban, hogy az előadott tények valók, másfelől pedig a közönség sok érdeke füződik ahhoz, hogy szünjenek meg az ország első postahivatalában az ilyen ázsiai állapotok, melyek nem válnak diszére a posta intézetnek sem. Ha kevés a személyzet szaporitsák, ha elég, tessék rendet csinálni, mert ily viszonyok mellett a fővárosban a főpostahivatal nem vegetálhat. A levél a következő:

Tisztelt szerkesztő ur! Mióta nem vagyok többé pesti lakos, csak egyszer-kétszer fordulok meg egy évben Budapesten: szembeszökő mennyire halad külsőleg, szépül, terjeszkedik. Mind nagyvárosiabb és nagyvárosiabb szint ölt. Hanem a bureaucratia rossz szervezése is mind inkább észrevehető. Ez alkalommal négyszer kellett a postára mennem. Külsőleg szép nagy épület a posta, igaz, hogy rosszul van berendezve, mivel nappal is gázvilágitásra szorulnak. De hát mégis némi polgárisodási szine van az egésznek. De ha belépünk, ott ázsiai vagy inkább kannibáli állapotokat találunk. Nem tudom különös véletlen hozta-e magával, vagy ez mindig igy van, de mind a négyszer hallatlan gorombák voltak a hivatalnokok. Nem épen velem (igy hát annál szabadabban szólhatok erről), de általában a közönséggel. Az egyik egy szegény védtelen vén asszonyra förmedt reá, mint egy ágyudurranás, és keményen szemére hányta, hogy ő neki nincs olyan bélyegje, a milyen az öreg asszony levelére kell, hát minek hozza azt neki? Mintha nem azért volna ott az a hivatalnok, hogy bélyegeket áruljon. Egy más meg kiabált, hogy rengett bele az egész terem, mert egy kereskedősegéd, és pedig igen udvariasan kérte, hogy adna neki külön reczepiszeket minden ajánlott levelére, ne irja mind egy lapra. A hivatalnok magánkivül volt dühében és torkaszakadtából orditotta, hogy nem az a segéd fogja őt tanitni és neki parancsokat adni. Igy terrorizálják a közönséget, hogy az még mukkanni sem mer. Mintha egy sereg vad bosnyákot fogtak volna el és zártak volna oda, hogy kezeljék a postát. Jó, hogy többnyire hordárok és hetesek mennek a postára, azokat küldik, igen okosan, de hát egy müvelt országban, szerényebb sorsu, de azért czivilizált embernek is kell néha a postára menni, a ki nem rendelkezhetik hetesek és hordárokkal és valóban nem kellemes ily permanens düh-korban szenvedő emberekkel érintkezni. Pasteurhoz kellene őket küldeni, hogy előlegesen beoltsa őket. Ellenségnek nézik a közönséget, melyet kiszolgálni tartoznak, oly ellenségnek, mely kényelmes nyugodalmokból kiragadja őket. Hisz más országban is mérgesek és idegesek néha az ily irodai emberek, de csak ha kihozzák sodrukból, és mégis igyekeznek magukat legyőzni. De nálunk ugy látszik rendes eszköz, mindennapi fegyver a düh. Küldik a szegény embereket oly ablakokhoz, a hol senki sincs, csakhogy nyakukról lerázhassák, és oly gorombán, hogy a szegény jámborok megteszik, órákig álldogálnak hiába, pedig e hivatalnokoknak nincs annyi dolguk, mint a nyugati országok hivatalnokainak, és még a nikotinnal is bódithatják, vigasztalhatják magokat. Nyugaton sehol hivatalban füstölni nem szabad. Itt néha földig füst azon hivatal, hova be kell menni. Legalább aztán emberekre lehetne ott találni és nem kannibálokra, kik felfalják a látogatót! Bámulatos, hogy ezt mind türik! Okvetetlen kellene ezen segitni. Jó volna, ha az elöljáróság álruban meglesné ezt a gyönyörü módot, melylyel nálunk a közönséget terrorizálják, azon ürügy alatt, hogy kiszolgálják. Ha egy nehányat rajta kapnának és elcsapnának, a többi kissé összeszedné magát. *De Gerando* Antónina.

— **Dr. Séda Ernő**, a volt szentszéki jegyző, kinek ez állásáról való lemondása nem csekély feltünést keltett, mint nekünk Esztergomból irják, tegnap visszaérkezett oda. Séda a primás engedélyével a primási palotában szállott meg. A primás, a ki Bajcson volt, megérkezése után kihallgatáson fogadta Sédát, a ki ismételte előtte azokat, a miket lemondásának okai gyanánt a minap általunk is közölt levelében felhozott. A primás igen kegyesen fogadta s tanácsolta neki, hogy folytassa még valahol üdülését, a mig betegségéből teljesen kiépül. A herczegprimás azt is megigérte neki, hogy ha majd — remélhetőleg teljesen egészséges állapotban — visszatér, ott az esztergomi egyházmegyében illendő állást fog neki adományozni.

— **Vizbefult kirándulók.** Neuburg közelében e hó 27-ikén egy ladikot, melyben tizenhárom kiránduló ült, az ár egy hajómalomhoz csapott, minek következtében a ladik felborult s a bennülők a vizbe estek. Hatot közülök sikerült megmenteni, de a többi hét a Dunában lelte halálát.

— **Megszökött vaskereskedő.** Fried Jakab vaskereskedő és Ullrich József, az előbbi neje, mint Bécsből irják, ma onnan megszöktek. Ma délelőtt a szökevényeknek már több hitelezője jelentkezett, a kiknek előadásából kitünik, hogy Fried Jakab tulajdonképen bukott ember volt. Állitólag a károsultak közt budapesti czégek is vannak. A passzivák meghaladják az 50,000 forintot.

— **Öngyilkos bankhivatalnok.** Luczenleithner Ferencz, az osztrák magyar bank igazgatósági osztályának ellenőrje, ma reggel Bécsben az önkéntes mentőtársulatnak a Fleischmarkton levő házának negyedik emeletéről leugrott az udvarba és szörnyet halt. Luczenleithner Ferencz, a ki most 42 éves, körülbelől tiz év óta állott az osztrák-magyar bank szolgálatában, ez évi szabadságidejét Veldenben, a wörthi tó partján töltötte, de már ott feltünést keltett furcsa magaviseletével. Egy óra lefolyása alatt néha háromszor is öltözködött, sétaközben önmagával beszélgetett és abban a rögeszmében szenvedett, hogy üldözik. Veldenből való elutazása előtt, levelet irt bécsi szállásadónőjének, a kit arra kért fel, hogy hozza rendbe a lakását. Tegnap csakugyan meg is érkezett. Mikor bement a hivatalába, főnöke igy szólt hozzá: «Önnek az idei szabadság ugy látszik nem igen volt hasznára!?» Luczenleithner helyeslőleg bólintott s még két-három napi szabadságot kért, a mit meg is kapott. Ma reggel korán elment hazulról és felment az emlitett ház negyedik emeletére, a honnan levetette magát. Azt hiszik, hogy tettét pillanatnyi elmezavarban követte el. Luczenleithner rendezett anyagi viszonyok közt élt és elég nagy jövedelme volt. A belvárosban csinos lakást bérelt. Teljes életében mindig nőtlen és emberkerülő volt. Lakását és irományait mindig zár alatt tartotta s igy nem igen lehet most még valami biztosat tudni meg tettének inditó okáról. Már hosszabb idő óta szenvedett ideges fejfájásban, mely lassankint üldözési mániában kezdett átmenni. Holttestét beszállitották az Allg. Krankenhaus halottas kamarájába.

— **Tüzesetek a vidéken.** *Viola* (Fogarasmegye) községben a napokban több csür leégett, melyek telve voltak gabonával. A kár mintegy 600 frt. — *Besimbák* fogarasmegyei községben egy asszonyt letartóztattak, mert rajtaérték, a mint egy csürt felgyujtott. A csür és a mellette levő ház leégett. — *Kasztó* községben a villám felgyujtott egy kamrát, a mitől az egész ház leégett. — *Szászvárosban* egy csizmadia házába beütött a villám, megölt egy sertést, meg egy juhot. Egy falönköt a mühelyben meggyujtott. — *Kézdi-Szentléleken* e hó 25-én éjjel egy asszony észrevette, hogy az istállóba, — a hol aludt — egy ismeretlen férfi bement, szalmacsóvát csinált és azt meggyujtva, az istállóban felhalmozott szalmába dobta. Az asszony ijedtében elkiáltotta magát, mire az ismeretlen megugrott. Az asszony ekkor felnyalábolta az égő szalmazsuppot, kivitte az udvarra s reá taposott. A szalma elaludt, de az asszony sulyos égési sebeket szenvedett. A következő napon az «Alszeg»-ben két csür lett a lángok martalékává, a melyek tömve voltak gabonával és szénával. Minden valószinüség szerint ez a tüz is gyujtogatásból eredt.

— **Elsüllyedt dunai hajó.** Pozsonyból táviratozzák, hogy Vajka állomás közelében a *Böös* nevü dunaszabályozási hajó zátonyra jutott, léket kapott és oly gyorsan elsülylyedt, hogy a legénységet is csak nagynehezen sikerült megmenteni. Az elsülylyedt hajó nagyon akadályozza a hajózást s igy eltávolitásán mindent elkövetnek. A kár jelentékeny.

— **Ártatlanul letartóztatva.** A marosludasi csendőrség Mező-Bódonyban letartóztatta Müller Napoleon volt postatisztet, kit a székesfehérvári kir. fenyitő törvényszék több éve már állitólag az ottani postahivatalnál elkövetett sikkasztás vádja miatt köröztetett. Müller Napoleont a marosludasi csendőrség a székesfejérvári ügyészséghez szállitotta. Az ottani vizsgálóbiróság megindította a vizsgálatot, kihallgatta Müller Napoleont s ekkor kisült, hogy az illető ártatlanul lett letartóztatva és Székesfejérvárra hurczolva. A tévedés ugy történt, hogy 1881-ben magánpanaszosok feljelentést tettek a székesfejérvári postahivatal ellen pénzküldemények eltünése miatt. Az ügyészség Müller Napoleon postatisztnek vád alá helyezését rendelte el, de már akkor Müller Napoleon Budapestre helyeztetett át. A kir. ügyészség átirt Budapestre, innen azonban leköszönve állásáról, atyjához költözött Erdélybe. Atyjával viszályba jövén valami miatt ismeretlen helyre távozott. Időközben kiderült, hogy az egész vád semmis, légből kapott, a további eljárást beszüntették, a Müller Napoleon ellen kiadott körözö levelet azonban *elfelejtették visszavonni*. A marosludasi csendőrség igy jóhiszemüleg letartóztatta Müller Napoleont, ki épen egy haszonbérlő testvérénél időzött Mező-Bódonyban. A körözések gondatlan kezelésének ez csak ujabb példája, hogy ki a hibás, azt talán a vizsgálat deriti ki, melyet bizonyosan megindit az ügyészség, ha van értéke a személyes szabadság sérthetlensége iránt.

— **Időjárás Budapesten.** Ma egész délutánig meleg, sőt a tegnapinál valamivel melegebb idő volt, a reggeli 18 foku melegség délután 2 óra tájban felszállt 28 fokra, 5 óra tájban sürü fellegek boritották el az égboltot, de a keletkező szél csakhamar szétverte a fellegeket, ugy hogy félóra mulva ismét kitisztult, a csipős hüvös szél azonban egész éjjel tovább tartott, érezhetően lehütve a körlég hőmérsékét.

Rövid hirek. *Neudörfinél* tegnap egy utas kiesett a vonatból és oly sulyos sérüléseket szenvedett, hogy a bécsujhelyi kórházban, hová beszállitották pár óra mulva meghalt. — *Achanban* Laxenburg mellett két parasztember Schmeikal József vendéglőst agyonverte, mert nem akart nekik segiteni egy tüzesetnél megsebesült társuk elszállitásában. — *O-Szivaczról* Löwenstein Mariska 13 éves leány nyomtalanul eltünt a szülői háztól. — *Trieszten* tegnap Gunkel József, a ki csak kevéssel ezelőtt érkezett oda Bécsből, agyonlőtte magát. Az öngyilkosság oka állitólag a Gunkel szorult anyagi helyzete volt.

= **Elfogott törvényszéki tisztviselő.** Emlitettük a minap, hogy özvegy *Latinovics* Illésnének a gránátos-utcza 14-ik számu házban I-ső emelet 6-ik ajtó szám alatt levő lakását ismeretlen tettesek feltörték és onnan nagymennyiségü értékes ékszereket elvittek. A rendőrség távirati uton értesitette az esetről a Balaton-Füreden időző tulajdonosnőt, s ennek informácziói nyomán megindította a nyomozást. A nyomozás eredménye az volt, hogy egy fiatal embernél — a budapesti törvényszék állitólagos hivatalnokánál — megtalálták az elrablott ékszerek egy részét, s a fiatal embert rögtön letartóztatták. A vizsgálat ez ügyben tovább folyik.

= **Betörés a Dorottya-utczában.** Dr. Beck Hugó ügyvédnek a Dorottya-utcza 6. számu Wurm-féle ház II. emeletén levő lakását ma reggel 5—6 óra közt ismeretlen tettesek feltörték. A betörők a lakás külső ajtajának lakatját feszitették le, az ajtót pedig álkulcscsal felnyitották s ily módon hatoltak be a két ajtóval elzárt irodaszobába is. A lakásban azután két ruhaszekrényt és egy ebédlő-szekrényt feltörtek s ezekből többféle háztartási eszközöket elloptak. Hogy mennyire rug a kár, azt nem lehetett még eddig megállapitani, mert az ügyvéd és családja jelenleg nincs a fővárosban. Értékesebb tárgyakat nem vihettek el, mert azok az irodában levő Wertheim szekrényben voltak elzárva, melynek feltörését a betörők meg sem próbálták. Reggel 6 órakor a házmesterné vette észre, hogy betörés történt s egyenesen a főkapitánysághoz futott, a hol jelentést tett az esetről.

= **Tüzesetek a fővárosban.** *Krausz* Vilmos seprükészitő Kazinczy-utcza 48. szám alatt levő lakásának pinczéjében ma délelőtt 11 órakor tüz ütött ki. A gyorsan kivonult VIII. ker. tüzoltóság szerencsére elejét vette a nagyobb veszedelemnek, mely az amugy is tüzveszélyes házat erősen fenyegette. A tüz allitólag ugy keletkezett, hogy a pinczében seprükészitéssel foglalkozó *Kann* Lipót és *Eisenberger* Ignácz segédek vigyázatlansága folytán a seprükészitéshez használt kén meggyujtotta az ott felhalmozott anyagot. — A *Krausz* Mayer és fiai örömvölgy-utczai szeszgyárának udvarán pedig ma egy kátrány-olvasztó kazánban elhelyezett kátránytömeg ismeretlen okból meggyuladt s fojtó füsttel égni kezdett. A IX. ker. tüzőrség azonban gyorsan elfojtotta a tüzet.

= **A kórház halottja.** Özv. *Gimpl* Ferenczné, 70 éves napszámosnőre tegnapelőtt az Erzsébet-köruti Bogdanovich-féle házban az omlatag párkányból egy sulyos kődarab ráesett. A sulyosan megsérült asszonyt a Rókus-kórházba szállitották, a hol ma a szenvedett agyrázkódás és koponyarepedés következtében meghalt.

= **Elgázolt fiucska.** *Weinberger* Adolf, budapesti születésü 12 éves tanulót, ma délelőtt a nagyfuvaros-utcza 8-ik számu ház előtt egy teherkocsi elgázolta. A sulyosan megsérült fiut a mentők a Rókus-kórház sebészeti osztályára szállitották. A vigyázatlan kocsis ellen vizsgálatot inditottak.

= **A mulatság vége.** László József és Popovics Juba czipészsegédek ma este szélesen mulattak egyik dunaparti korcsmában. A mulatozásnak az lett a vége, hogy a czimborák egymásba kötöttek, s László Popovicsot ott hagyta a korcsmában és hazafelé indult. A stáczió-utczában azonban észrevette, hogy valaki követi, hátra fordult és Popovicsot ismerte fel az utána jövőben. Ismét szóváltásba elegyedtek, a miből csakhamar tettlegességre került a dolog, s e közben Popovics László Józsefet egy hosszu hegyes vassal nyakszirten ütötte, ugy hogy László menten lerogyott. A vértszagolt Popovics feldühödve még egy vágást intézett Lászlóra, a mely balkarját érte. A sulyosan sérült embert a mentők szállitották a Rókus-kórházba, vérengző társát pedig a rendőrségve kisérték.

= **Mért ennyi bizonyitvány?** Hogy van az, hogy annyi hálairat és bizonyitvány igazolja a Warner Safe Cure gyógyerejét? Először is, mert ez a készitmény csakugyan oly sikeres gyógyszer, hogy gyógyitási eredményei joggal általános figyelmet keltettek. Másodszor mert a szenvedéseiktől megszabadult emberek örömest bizonyitják azt és ezáltal hozzájárulnak ahhoz, hogy a betegek e gyógyszerhez bizalmat nyernek és használata által egészségüket visszanyerik. Ily értelemben ir bizonyitványt Lohff A. ur, orgonista és tanitó Brunzhaupenben Meklenburg-ban. Bizonyitványa igy szól: A hála kötelessége késztet engem arra, hogy bizonyitsam önnek, hogy Warner Safe Cureja és pilulái nálam biztos gyógyszernek bizonyultak tartós főfájás ellen. Nemcsak én győződtem meg erről, miután három palaczkkal az orvosszerből bevettem és 2 palaczk pilulát még használok, hanem egy B. nevezetü helybeli asszony is, kit szintén évek óta többször, tartós és hasonló főfájás kinzott s most a gyógyszerrel igen meg van elégedve. — Az orvosság ára 2 forint 80 krajczár. Raktár Budapesten: Török József gyógyszerésznél. — Gyógyszertár a «Nagy Kristófhoz». — Egressy özvegye gyógyszertára. — Natzazek Ad. — Pillich F. — Szöllősy T. — Kochmeister Fr. utódai. — Thallmayer és Seitz. — Neruda Nándor. — Prágában főraktár: «Einhorn Apotheke.»

Ländler Henrik élményei a bolgár rablók közt.

Ländler Henrik, a Vitalis czég hivatalnoka, a ki csak néhány nap előtt szabadult ki nagy váltságdij lefizetése után a bolgár rablók kezei közül, most leirja fogságának történetét a «N. Fr. Pr.»-ben. A ma megjelent első közleményből átveszszük a következőket:

Egyszer már közel voltam ahhoz, irja Ländler, hogy a bolgár rablók kezébe kerüljek. 1887 szeptember 27-ike volt s éppen póstaérkezés napja, a mit annál nagyobb örömmel vártunk mindig, mert hetenkint csak kétszer kaptunk hirlapokat. Abban az időben a vonatinditás vezetője voltam s két kilometernyire laktam a bellovai állomástól. Kissé elkéstem s szolgám lámpával világitott, mikor körülbelől a féluton zörgést hallottunk a bokrok közt. Oda néztem s két pásztorforma embert láttam, a kik gyanusnak tüntek fel előttem. Mikor pár pillanat mulva ismét visszatekintettem, akkorra már nyolcz ember volt a bokrok szélén, a kik mindannyian abban az irányban haladtak, a melyekben mi. Rögtön tisztában voltam a helyzettel, de hogy felesleges aggodalmak ne gyötörjenek, még egy kisérletre határoztam el magamat. Meggyorsitottam ugyanis a lépéseimet, abban a véleményben, hogy az emberek csakugyan rossz szándékkal vannak: ők is gyorsabban fognak utánunk haladni. Csakugyan, alig vették észre a rablók, hogy sietünk, ők is azonnal utánunk eredtek s elakarták vágni utunkat. Ekkor már nem volt többé mit tétováznom és futottam, a hogy csak birtam. Folyvást hallottam üldözőim dobogását, mig végre szerencsésen a házamig értem. Ekkor hirtelen becsaptam az ajtót s lihegve az ijedtségtől meg a fáradságtól, fellármáztam a háznépet s a háznál levő összes fegyvereket hirtelen kiosztottam köztük, azután aggódva kérdezősködő feleségemmel közöltem a dolgot s magam is felfegyverkezve, őrjáratot alakitottam, mely minden negyedórában körüljárta a házat és a közeli környéket.

Hajnalban az őrök egyszerre megállitottak valakit. Kisiettem s nagy bámulatomra a szolgámat láttam az őrök előtt, a kiről a nagy izgatottságban teljesen megfeledkeztem volt. A szerencsétlen embert a rablók helyettem elfogták s magukkal czipelték. A szolga teljesen ki volt merülve s nagyon szánalmasan nézett ki. A feleségem azonnal teát készitett neki s ekkor a szolga elmondta, hogy mikor engem futni látott, ugy elbámészkodott, hogy mire tisztába jött a helyzettel, a rablók már rajtaütöttek. Lámpáját eloltották, a nála volt holmit elvették s ugy hajtották maguk előtt egy magaslatra, a honnan a házam környékét s mind azt, a mi ott történik, jól figyelemmel kisérhették. A szolga állitása szerint a rablók még az éj folyamán uj támadást terveztek, de látván, hogy az őrjárat nem szünik meg czirkálni, felhagytak a tervvel s pitymalatkor visszavonultak a hegyek közé, magukkal vivén a szolgát is, a kit azután egy óra mulva szabadon bocsátották, de halállal fenyegették arra az esetre, ha elmeri mondani, a mit köztük tapasztalt. Hogy szavaiknak nagyobb nyomatéka legyen, a szegény embert iszonyuan elverték. A szolga azt állitotta, hogy körülbelül tizenöten lehettek s két albániai meg két maczedoniai bolgár is volt köztük. A vezérőket Mitro-nak hivták és Banyá-ba való volt. Másnap rögtön értesitettem a főmérnököt meg a Filippopoliszban lakó franczia és osztrák-magyar konzulokat, azután táviratilag segélyt kértem a tatar-bazardsiki prefekt-től, de nem jött egy fia zsandár sem s igy magam voltam kénytelen ismét ellátni embereimmel az őrségi szolgálatot, a mi még három éjszakán át igy történt.

Október elsején a főmérnököt véglegesen áthelyezték s ekkor én mint állomásfőnök, a bellovai állomásra kerültem, a hol minden további rablótámadás ellen biztositva hittem magamat. Hogy mennyire csalódtam, azt megmutatták a következmények. A bellovai állomás körülbelül négy kilométernyire van a hasonló nevü falutól s az egész telep körülbelül husz házból áll. Van a telepen a többek közt egy egyemeletes, meglehetősen otromba épület, melyet «Cafe Mantho»-nak hivnak. Ennek a kávéháznak egyetlen tisztességes termében ültünk e hó 7-én egy ügyvéd családjával, a ki Filippopoliszból jött át hozzánk s egyéb tárgy hiján, a rablókról beszélgettünk. Ez természetes volt, mert a rablók, a kikről tudtuk, hogy jól vannak fegyverkezve s már a mult évi kaland alkalmával elmondta rólok az elfogott szolga, hogy Martiny-féle puskáik vannak, naponta hallattak magukról. Majd egy falka juh tünt el, majd kétszáz kilogramm kenyeret raboltak: a környék lakosságát egyre zaklatták s minden kigondolható módon sarczolták.

Mindenki tudott felőlök és érezte, hogy a közelben vannak, csak a Ratsalnik, (a kerületi kapitány) tette a dolgot láttatlanná és hallatlanná. Ez az ur egyre verte a mellét, hogy az egész mende-mondája légből kapott, s hogy ő a hivatalával áll jót kerületében a személy és a vagyonbiztonságért. Nem sokat adtam a jó ember szószátyárságára s még az nap felfogadtam két kavaszt, egy törököt a házam védelmére, meg egy óriási montenegróit a pénztár mellé, a kik folytonosan fegyverben voltak. Beszéltem ugyan egy párszor a miniszterrel is, de biz annak nem volt semmi eredménye s végre is akarva nem akarva be kellett látnom, hogy az a kormány, a mely szakadatlanul el van foglalva a politikai vádlottak üldözésével, nem nélkülözhet egy pár zsandárt, a kik a rablókat üldöznék. Éppen arról beszélgettünk, hogy a rablók támadására minden perczben el lehetünk készülve, mikor kilencz óra tájban egyszerre megnyilt az ajtó s nyolcz vagy kilencz marczona alak lépett be, a kikről ruházatuk és viselkedésök után azonnal tudtam, hogy mi járásban vannak. Annyira meg voltunk lepve, hogy jóformán még megijedni sem volt időnk, mikor a banda egyik tagja, nyilván a főnök, körültekintett a helyiségben s rátette a kezét a Lucca vállára, a ki Szófiából való ember volt s embereinek megparancsolta, hogy vezessék el. Azután hozzánk lépett s Bindert szintén átadta társainak, végre engemet a nevemen szólitott, mire követtem utasitását s a rablókkal mentem. E pillanatban kint heves puskatüzelés hallatszott, mire én abban a hitben, hogy segélyünkre jönnek, megtagadtam az engedelmességet, s vonakodtam a rablókkal menni. Csalódtam. Csak a rablók lövöldöztek, a kik ily módon akarták az esetleg közeledőket a veszedelemre figyelmeztetni s őket megfélemliteni. A következő pillanatban egypár ütést kaptam a nyakamra a rablók puskatusával, a mi meggyőzött róla, hogy reménykedésem mily hiu volt. A filippopóliszi ügyvéd felesége ájulva feküdt a földön, kilencz éves fia összetett kézzel térdelt a rablók előtt, odakint egyik lövés a másikat érte, bent pokoli lárma volt s mi hárman pár pillanat mulva guzsba kötve fetrengtünk a földön. A mult századok rabló-történeteiben fordultak csak elő ehhez fogható jelenetek. A rablók egy része ez alatt összeszedte a mi élelmiszer a házban volt, s azután a főnök kiválasztott még egy fiatal embert, a kit szintén megkötöztek, meg két napszámost, a kiknek az elrablott holmit kellett vinniök s végre utnak indultunk. A meny nyire kivehettem, vagy hét-nyolcz ember biztositotta kint a rablókat a meglepetés ellen, négyen őrizték a tatár-bazardsiki utat, négyen arra a házra vigyáztak, melyben az irodáink voltak, nyolcz rabló betört a lakásomba, mert azt hitték, hogy otthon vagyok és öten elállották azt az utat, a mely a hegyek közé vitt s a mely az ő visszavonulásukat biztositotta. E szerint az egész banda körülbelül harminczöt vagy negyven emberből állott. Kilencz óra harmincz perczkor már indultunk a hegyek közé. Mi négyen, egy kötéllel együvé kötve, a rablók közt haladtunk. Egy rabló megfogta a kötél végét s a főnök figyelmeztetett bennünket, hogy a legcsekélyebb menekülési kisérletre azonnal lelő bennünket vagy széthasitja a fejünket. Igy mentünk mindig tovább és tovább éjfélig, mig végre mélyen bent voltunk az erdőségben. A menetelés közben a rablók mindazokat az elővigyázati intézkedéseket megtették, a melyek egy hadicsapat tovavonulása alkalmával szükségesek. A rablók elő-, oldalt és hátvédet küldtek ki, melyek minden mozdulatát a legélénkebb figyelemmel kisérték a főcsapat emberei. Egy órai pihenés után ismét utnak indultunk, de nem mentünk többé a járt uton, hanem folyvást a legnagyobb sürüségben, mig végre reggeli hat órakor megállapodtunk. Ekkor megengedték a rablók, hogy lefeküdhessünk s én oly fáradt voltam, hogy nem mondattam magamnak kétszer, lefeküdtem és elaludtam, nem törődve azzal, hogy a fü nedves és hogy nem volt mivel takarózni.

Mikor kilencz óratájban felébredtem, körülnéztem s láttam, hogy három tábort készitettek a rablók, az egyikben mi, a foglzok voltunk elhelyezve s két őr állott mellettünk, a másik táborban a főnök volt két hadnagyával, a harmadikban pedig a legénység. Nem tudtam hova lenni bámulatomban, mikor a banda tagjait összeszámolva, láttam, hogy csak tizenhét ember van körülöttünk. Hogy a többi jó madár hova tünt, azt nem is sejtettem.

A banda legfeltünőbb alakja határozottan a főnök, Mitro Milo volt; ezt az embert egyszerüen a banyai Mitronak is nevezték; de a «közvitéz» rablók a «gospodine Capitan» (kapitány ur) megszólitással tüntették ki. Közép-nagyságu, ruganyos járatu ember volt ez, a haja és a szakálla koromfekete; igazán szépnek lehetett tartani. Öltözete is megkülönböztette a többitől, mert csak ugy csillogott a diszitéstől. A rablók közt ugyancsak nagy hire volt. Alig tizenkét éves korában már azzal foglalkozott, hogy vezetője volt a rablóknak s tizenöt éves korában, házassága után négy falubelijét «családi ügyek» miatt leütötte. Akkor megszökött s azóta folyvást változó szerencsével üzi a rabló-mesterséget. Most mindössze csak huszonhét éves és 1887-ben szabadult ki utoljára a fogságból. Ő utána legbefolyásosabb tagja volt a bandának Ilia Kasserow. Ezt az embert csupán a pénz után való remegése tette rablóvá, mert igy legkönyebben juthatott hozzá. Kaulbarsnak nagy bámulója volt s különösen tisztelte, lehet, hogy azért, mert a hirhedt tábornok is többször juttatta nehány rubelhez. Ez a rajongás azonban Kasserowot egy párszor a vizsgálóbiró pálczájával hozta érintkezésbe. Most negyvenöt éves és meglehetős előkelő családból származik. Magaviselete intelligens és ő volt az egyetlen, a ki európai ruhát viselt.

A második hadnagy nem tünt ki valami nagy intelligencziával s csak az benne a nevezetes, hogy valahányszor megunja a rablók gyöngyéletét, haza megy és beáll valami államhivatalba. A banda többi része legnagyobbrészt fiatal ficzkókból állott, a kiknek azonban nem egy bün nyomhatja már a lelkiismeretöket. Volt köztük kettő, a ki alig töltötte be a 16—17. évet. A bandában volt három albán (keresztény), két rumeliótai tizenegy maczedoniai és egy bulgár. A szervezetök egészen katonás, a főnök és a hadnagy parancsait rögtön teljesitik s a táborozási helyet előörsökkel védik. Minden embernek Martini-puskája volt 150 töltényynyel, meg török kardja és yataganja. A legtöbb ezenkivül még revolvert is hordott övében. A tisztek felszerelését egy kis bőrtáska egészitette ki, melyben mindenféle irószerek voltak. A rablók ezenkivül vizet is állandóan hordtak magukkal egy tizliteres bőrtömlőben, meg tábori gyógyszertárt, melyben különösen sebesülések gyógyitására való eszközök voltak.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A nemzeti szinházban** ma este is nagy közönség nézte *Lear király* előadását, élénk figyelemmel és tetszéssel kisérve az egész előadás lendületes menetét s az egyes főszereplők, különösen a Szacsvay Imre (Lear) gondos alakitását. Megemlitjük ezuttal azt azt örvendetes jelenséget, hogy a nemzeti szinház előadásait az utóbbi időben általán szép számmal látogatta közönség, a mi azelőtt, az augusztusi napokban, nem igen szokott előfordulni.

— **A krisztinavárosi szinkörben** ma este volt a bemutatója *A pipacsősz király* czimü három felvonásos operettenek, melynek szövegét *Sziklay* János, zenéjét *Kőszeghy* Gyula irták. A darab meséje a körül fordul meg, hogy egy király, a ki maga még sohasem pipázott, eltiltja országában a pipázást. Évvel azután eléri azt, hogy alattvalói mind titokban pipáznak. Ő egyszer meglesi őket s ekkor ugy kerül-fordul a dolog, hogy maga is rá fanyalodik egy pipa dohányra s éppen a mikor szivja jönnek be a rendőrök s kapják rajta a társaságot a tiltott élvezeten. A királynak izlett a dolog s igy aztán megbocsát Violano kapitánynak, a kit admirallá nevezett ki, de a kit megint degradált, mert pipát talált a zsebében. E közben még egy szerelmi történet is rá ér megesni a darabban, a mely persze házassággal végződik. Sok tehát nem történik a szinpadon, valami különösen szellemesnek sem mondható a darab, de azért akadnak jelenetek, melyeknek komikuma hat s van elég sürgés forgás, a mi foglalkoztatja a szemet. A zene egy tehetséges dilletáns munkája, a kinek még eddig a többek között nem sikerült ellesni a hatás titkait, de a ki idővel szorgos megfigyelések s alapos tanulmány után még szép müveket irhat. Dallama van elég, de kidolgozni s illő keretbe foglalni még nem igen tudja őket. Főleg a hangszerelése az, a mely nem állja ki a behatóbb kritikát. Az előadás folyamán hallottunk egy csinos indulót, keringőt s más sikerültebb részleteket. Az előadás igen rosz volt. Szerepét jóformán senki sem tudta, s igy szörnyen lassan s unalmasan ment az egész. Dalaikért tapsot s koszorut kaptak S. Vadnay Vilma s Frank Boriska, a kinek csinos románczát meg is ismételtették. A többi főbb szerepet, Balassa, Nyilassi, Kiss s Tollagi játszották, Nyilassi kuplékat is énekelt, de sajnos olyanokat, a melyeket már valóban nem szabadna jóizlésü közönség elé tálalni. Taps volt bőven s a szerzőket a felvonások végével a lámpák elé is hivták. —ts.

— **A pozsonyi magyar szinészet** ma egy lépéssel közelebb jutott a valósuláshoz. A pozsonyi városi tanács ugyanis ma irta ki a pozsonyi szinházra vonatkozó pályázatot, melynek föltételei közt van az is, hogy az illető vállalkozónak a német előadásokon kivül évenkint az ottani müigényeknek megfelelő *hatvan magyar előadást* is kell tartania. A szinházat ezuttal a jövő évi szeptember havától kezdve három évre adják bérbe s a szini évad mindig október 1-én kezdődik és április 30-án végződik, vagyis 7 hónapig tart. A régi magyar koronázó városban tehát jövőre a szini évad csaknem egy harmad része a magyar szinészetnek van biztositva. Ez is valami; S ki tudja, rövid idő alatt nem lesz-e megforditott viszony, hogy a német szinészetnek kell biztositani a kegyelmi egy harmadrészt. A pályázati feltételeket különben a városi jegyzői hivatal a pályázni szándékozók kivánatára azonnal megküldi. Benyujtó pályázat határideje *f. évi október 31.* A folyamodványhoz 500 frt készpénz vagy ennek megfelelő óvadékképes értékpapir csatolandó — bánatpénz gyanánt. A folyamodványok felett a városi képviselőtestület a november 5-ki közgyülésben határoz.

— **Kossuth Lajos arczképét**, mint emlitettük gr. Károlyi Gábor országgyülési képviselő felajánlotta Székesfejérvár város törvényhatóságának, mely az imént igtatta diszpolgárai sorába a nagy hazafit. Az arczképet Burger Lajos Benczur Gyula tehetséges tanitványa festi, ki az őszszel utazik Turinba Kossuth Lajoshoz.

— **A tatai várszinházról.** *Esterházy* Miklós gróf dunántuli paradicsomának e különlegességéről az utóbbi időben sokat beszéltek a társaságokban és sokat irtak az ujságokban. A sok hir és szobeszéd közt persze olyan dolgok is voltak, a melyek jó messzire estek az igazságtól s bár lapunkban egyetlen sor se jelent meg, mely helyreigazitásra szorulna, szivesen teszünk eleget Esterházy Miklós gróf kérésének s az igazság érdekében röviden ismertetjük a tatai szinház ügyét. Mikor a bőkezü tatai földesur várszinházát megteremtette, nemcsak arra gondolt, hogy önmaga és vendégei szórakozást és mulatságot találjanak, hanem a mellett, hogy ismertté és kedveltté akarta tenni szép dunántuli városkát, ily szokatlan és költséges módon akarta támogatni és elősegiteni a gyámolitásra szoruló szinészet ügyét. A tatai szinházban, a melynek vezetője és rendezője Friedrich Leo bécsi tanár, fiatal szinésznövendékeket és énektanulókat szerepeltetnek, de csak olyanokat, a kik tehetségesek, szegények és feddhetetlen erkölcsüek A kik e három tulajdonságot egyesitik magukban, szivesen látott vendégei a tatai szinháznak, melynek tulajdonosa gondoskodik rólok, tanittatja őket s elegendő fizetést ad nekik. A tehetségesebbek, főkép az énekesek és énekesnők alkalmazást nyernek a tatai várszinháznál s ott maradnak, mig teljesen befejezték tanulmányaikat. Ekkor saját erejökre bizza őket a müvész-meczenás, de előbb bőkezüen gondoskodik jelmeztárukról. A szinházban magyar és német előadásokat tartanak vegyest: az eddig tartott három előadás alkalmával mindig egy-egy magyar és német szinmü került előadásra. Igy természetesen a szereplők is felerészben Budapestről, felerészben Bécsből kerültek Tatára, de a bécsiek közt is van több magyar, a kik az osztrák fővárosban folytatják tanulmányaikat. Magyarul előadásra került a «*Káré-tereferé*» egy felvonásos eredeti bohózat R-től és «*A verseny*» (két izben) két felvonásos énekes bohózat Friedrich Leotól. Ez utóbbi darabban négy bécsi német is szerepel, a kik nehány német kuplét énekelnek, de a darabot magát magyarul adták elő. A szinielőadások jövedelmét jótékony czélra forditják.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A sertéstrágya-telepek** ügye még mindig foglalkoztatja a hivatalos köröket. A kispesti ut mentén felhalmozott sertéstrágyának a vármegye területére való szállitását a megye először megtiltotta s utóbb megengedte. Ennek következtében a polgármester utasitotta a X. ker. elöljáróságot, mint első foku közegészségügyi hatóságot, hogy a bérlőket a trágya megfelelő szállitására kötelezze s mindent kövessen el, hogy a trágya felhalmozásából eredt kellemetlenségek ne ismétlődhessenek. De e közben a szállitás körül ujabb nehézségek merültek föl, melyek elháritása végett a polgármester ujabb sürgős átiratot intézett a pestmegyei alispáni hivatalhoz.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A hadastyán** budapesti betegsegélyző és jótékonysági egylet alakuló gyülését szept. 2-án délután 2 órakor tartja meg.

A budapesti tud. egyetem tanrendje.

A tud. egyetem 1888—89-diki tanévének első felére kiadott tanrendjéből közöljük a következőket.

I. Hittudományi kar.

Alaphittan; hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 8—9-ig, és keddet kivéve, ugyanazon napokon d. u. 3—4-ig. Dr. **Bita** Dezső ny. r. tanár. — *O-szövetségi történet-itészeti s régiségtani tanulmányok* hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 9—10-ig. Dr. **Berger** Ev. János ny. r. tanár, — *Héber nyelv* hétfőn és pénteken d. e. 10—11-ig és kedden d. e. 10—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Jézus nyilvános életéből kiszemelt részek értelmezése* és *Szent Pál apostol a rómaiakhoz irt levelének fejtegetése*, csütörtök kivételével, naponkint d. e. 9—10-ig. dr. **Bognár** István ny. r. tanár. *Bevezetés az uj-szövetségi szentiratokba* szerdán, pénteken és szombaton d. e. 10—11-ig. Ugyanazon tanár. — *Szentirási magyarázattan*, hétfőn d. e. 10—11-ig. Ugyanazon tanár. *Az ágazatos hittan első része*, hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 8—9-ig, hétfőn szerdán és szombaton 3—4-ig, pénteken d. u. 2—3-ig. Dr. **Kisfaludy** A. Béla ny. r. tanár. — *Egyháztörténelem Krisztus születésétől VII. Gergely pápa koráig*, hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 8—9-ig és keddet kivéve, ugyanazon napokon d. u. 2—3-ig. Dr. **Rapaics** Raymond ny. r. tanár. — *Keresztény kath. erkölcstan* hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 9—10-ig, kedden és szombaton d. e. 9—11-ig és szerdán d. e. 11—12-ig. Dr. **Breznay** Béla ny. r. tanár. — *Egyházjog* hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 8—9-ig és kedden d. e. 10—11-ig. Dr. **Aschenbrier** Antal ny. r. tanár. — *Az egyház alkotmánya és viszonya az államhoz*, hétfőn, szerdán és pénteken d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. — *Lelkipásztorságtan* hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton d. e. 9—11 ig és kedden d. e. 9—10-ig. Dr. **Klinger** István ny. r. tanár. *Arab nyelvtan* hétfőn és szerdán d. u. 2—3-ig és pénteken d. u. 3—4-ig. Dr. **Kanyurszky** Györgyny. r. tanár. *Szyr és khald nyelvtan*, hétfőn d. e. 11—12-ig, szerdán d. e. 10—11-ig és pénteken d. u. 2—3-ig. Ugyanazon tanár. — *Hittudomany-bölcselet* szerdán és pénteken d. e. 11—12-ig. Ugyanazon tanár

II. Jog- és államtudományi kar.

Magyar magánjog, naponkint csütörtök kivételével délelőjt 11—12-ig. Dr. **Wenzel** Gusztáv nyilvános r. tanár. — *Egyetemes európai jogtörténe* naponkint csütörtök kivételével d. e. 10—11-ig. Ugyanazon tanár. — *Hazai bányajog*. szerdán és szombaton d. u. 5—6-ig. Ugyanazon tanár. — *Nemzetgazdaságtan*, naponkint csütörtök kivételével, d. e. 8—9-ig, dr. **Kautz** Gyula ny. r. tanár. — *A közigazgatás állása és szervezete Európa főbb államaiban*, hétfőn és szombaton d. u. 2—3-ig. Ugyanazon tanár. — *A római jog történelme és institucziói*, minden hétköznapon d. e. 9—10-ig, meg hétfőn és pénteken d. e. 11—12-ig. Dr. **Hoffmann** Pál ny. r. tanár. — *A német birodalom számára készült polgári törvénykönyv tervezetének ismertetése*, csütörtökön d. u. 4—6-ig. Ugyanazon tanár. — *Politika*, naponkint szombat kivételével d. e 9—10-ig, dr. **Kerkápoly** Károly ny. r. tanár. — *Ausztria története, I. Lipót uralkodásától napjainkig*, hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken d. u. 2—3-ig. Ugyanazon tanár. — *Magyar közjog*, naponkint csütörtök kivételével d. e. 10—11-ig. Dr. **Lechner** Ágoston ny. r. tanár. — *Magyar közigazgatási jog*, hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton d. u. 4—5-ig. Ugyanazon tanár. — *Váltó- és kereskedelmi jog*, naponkint csütörtök kivételével d. e. 10—11-ig. Dr. **Apáthy** István ny. r. tanár. — *Európai nemzetközi jog*, hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 11—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Egyetemes európai jogtörténet*, naponkint csütörtök kivételével d. e. 10—11-ig. Dr. **Hajnik** Imre ny. r. tanár. — *Részletek a magyar alkotmány történetéből*, csütörtökön d. e. 9—10-ig. Ugyanazon tanár. — *Büntetőjog*, naponkint csütörtök kivételével d. u. 3—4-ig. Dr. **Schnierer** Aladár ny. r. tanár. — *Jogbölcsészet*, naponkint csütörtök kivételével d. e. 9—10-ig. Ugyanazon tanár. — *Magyar polgári törvénykezési rendtartás*, naponkint csütörtök kivételével d. 12—1-ig. Dr. **Herczegh** Mihály ny. r. tanár. — *Magyar magánjog*, naponkint csütörtök kivételével d. e. 11—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Magyar csődtörvény*, szerdán és szombaton d. u. 1—2-ig. Ugyanazon tanár. — *Ausztriai általános magánjog*, naponkint csütörtök kivételével d. e. 9—10-ig, Dr. **Sághy** Gyula ny. r. tanár. — *Szemináriumi gyakorlatok az osztrák magánjog köréből*, negyedéves joghallgatók számára, pénteken d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. — *Egyházjog*, naponkint csütörtök kivételével d. e. 8—9-ig. Ugyanazon tanár. — *Büntetőjog*, naponkint csütörtök kivételével d. u. 3—4-ig. Dr. **Szilágyi** Dezső ny. r. tanár. — *Politika*, naponkint csütörtök kivételével d. e. 9—10-ig. Ugyanazon tanár. — *Jogbölcsészet*, naponkint szombat kivételével d. e. 9—10-ig. Dr. **Pulszky** Ágost ny. r. tanár. — *Európai nemzetközi jog*; kedden és szerdán d. u. 5—6-ig, meg csütörtökön d. e. 8—9-ig. Ugyanazon tanár. — *A római jog történelme és institucziói*; minden hétköznap d. e. 9—10-ig, meg hétfőn és pénteken d. e. 11—12-ig, e két utóbbi órán szemmináriumi gyakorlatokkal. Dr. **Vécsey** Tamás ny. r. tanár. — *Bevezetés a jogi tanulmányokba*, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton d. e. 11—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Magyar polgári törvénykezési jog*; naponkint csütörtök kivételével, d. 12—1-ig. Dr. **Plósz** Sándor ny. r. tanár. — *Váltó- és kereskedelmi*

jog; naponkint csütörtök kivételével, d. e. 10—11-ig. Ugyanazon tanár. — *Magyarország statisztikája,* hétfőn, kedden, pénteken és szombaton d. u. 3—4-ig. Dr. **Láng** Lajos ny. r. tanár. — *Magyar pénzügyi jog,* hétfőn, kedden, pénteken és szombaton d. u. 5—6-ig. Ugyanazon tanár. — *Egyházjog,* naponkint csütörtök kivételével d. e. 8—9-ig. Dr. **Antal** Gyula ny. r. tanár. — *Ausztriai általános polgári magánjog,* naponkint csütörtök kivételével d. e. 8—9-ig. Ugyanazon tanár. — *Egyházi jog,* naponkint csütörtök kivételével d. e. 8—9-ig. Dr. **Kovács** Gyula ny. r. tanár. — *A tridenti zsinat házasságkötési decretuma,* csütörtökön d. e. 10—11-ig. Ugyanazon tanár. — *Államszámviteltan,* naponkint csütörtörtök kivételével d. u. 5—6. Dr. **Bochkor** Károly ny. rk. tanár. — *Magyarország statisztikája,* hétfőn, kedden, pénteken és szombaton d. u. 3—1-ig. Dr. **Földes** Béla ny. rk. tanár. — *Nemzetgazdaságtan,* naponkint csütörtök kivételével d. e. 8—9-ig. Ugyanazon tanár. — *Telekkönyvi rendtartás magyarázata,* kedden és pénteken d. u. 4—5-ig. Dr. **Csillag** Gyula ny. rk. tanár. — *Eljárás a perenkivüli jogügyekben,* szerdán és szombaton d. u. 4—5-ig. Ugyanazon tanár. — *Büntetőjog,* naponkint csütörtök kivételével d. u. 3—4-ig. Dr. **Fayer** László ny. rk. tanár. — *Bünvádi eljárás,* kedden és pénteken d. e. 8—9-ig. Ugyanazon tanár. — *Bünügyi esetek szemmináriumi tárgyalása,* csütörtökön d. u. 5—6-ig. Ugyanazon tanár. — *Moralstatisztika,* kedden és szerdán d. u. 2—3-ig. Dr. **Dobránszky** Péter m. tanár. — *Kereskedelmi jog,* naponkint csütörtök kivételével d. e. 10—11-ig. Dr. **Herich** Károly m. tanár. — *A Corpus Juris Hungarici* és az erdélyországi törvénykönyvek történelmi és tartalmi ismertetése; csütörtökön d. e. 8—9-ig. Dr. **Csi y** Kálmán m. tanár. — *Európai nemzetközi jog,* hétfőn, kedden és szerdán d. e. 11—12-ig. Dr. **Csarada** János m.-tanár. — *Észjogi előtan,* hétfőn és szerdán d. u. 4—5-ig. Ugyanazon m. tanár. — *Az egyházi jog forrásai,* csütörtökön d. u. 4—5-ig. Dr. **Melichár** Kálmán m. tanár. — *Chéque és Warrant,* kedden és pénteken d. u. 2—3-ig. Dr. **Neumann** Armin m.-tanár. — *Törvényszéki orvostan;* csütörtökön d. e. 9—11. Dr. **Schmidt** Gyögy m.-tanár. *Törvényszéki orvostan* gyakorlati mutatványokkal csütörtökön d. e. 9—11. Dr. **Csatáry** Lajos m.-tanár. — *Római magánjogi practicum* csütörtökön déli 11—1-ig és hétfőn d. u. 5—6-ig, dr. **Schwarcz** Gusztáv m.-tanár. — *A magyar örökjogi törvényjavaslatnak* és a német birodalom számára készült polgári törvénykönyvi javaslat örökjogi részének római jogi alapjai kritikai összehasonlitásban; szombaton déli 12—1-ig. Ugyanazon m.-tanár *Az evolutionistikus iskola* csütörtökön d. e, 8—9-ig dr. **Pikler** Gyula m.-tanár. — *A magyar országgyülés* fejlődése és jelenlegi szervezete; szombaton d. e. 11—12-ig. Dr. **Cosztbony** Mihály m.-tanár. — *A börtönügyről* szerdán és szombaton d. u. 3—4-ig. Dr. **Balogh** Jenő m.-tanár. — *Büntető törvényünk reviziójához,* hétfőn d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. — *Büntető eljárás* a járásbiróságok és közigazgatási hatóságok előtt; kedden d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár.

III. Orvos-sebésztudományi kar.

Leiró boncztan, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken d. e. 10—11-ig. Dr. **Lenhossék** József ny. r. tanár. — *Tájboncztan,* hétfőn és szerdán d. u. 2—½4-ig. Ugyanazon tanár. — *Gyakorlati boncztan;* hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken egész napon át. Ugyanazon tanár. — *Az érzékszervek szorosabb boncztani viszonyai:* szombaton d. u. 2—½4-ig. Ugyanazon tanár. — *Leiró boncztan;* hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken d. e. 10—11-ig. Dr. **Mihalkovics** Géza ny. r. tanár. — *Tájboncztan:* kedden és csütörtökön d. u. 2—½4-ig. Ugyanazon tanár. — *Gyakorlati boncztan;* egész napon át, naponként vasárnap kivételével. Ugyanazon tanár. — *Az érzékszervek boncztana;* pénteken d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. — *Elméleti kórboncztan;* hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken d. ¾12—¾1. Dr. **Scheuthauer** Gusztáv ny. r. tanár. — *Gyakorlati kórboncztan;* csütörtökön és pénteken d. u. ½3—½4-ig és szombaton d. 12—1-ig. Ugyanazon tanár. —*Elméleti kórszövettan;* vasárnap d. e. 10—12-ig és kedden d. u. ½3—½4-ig. Ugyanazon tanár. — *Kórszövettani gyakorlatok:* naponkint, a délutáni 1—3 óra közti idő és vasárnap, valamint ünnepnapok kivételével, egész napon át. Ugyanazon tanár. — *Kisérleti élettan;* hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken d. e. 10—11-ig. Dr. **Jendrássik** Jenő ny. r. tanár. — *Bevezető élettani és szövettani gyakorlatok;* kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton d. e. 11—1-ig. Ugyanazon tanár. — *Élettani és szövettani gyakorlatok előhaladottak számára,* naponkint egész napon át. Ugyanazon tanár. — *Gyógyszerisme,* hétfőn és szerdán d. e. ½8—9-ig. Később megbizandó tanár. — *Gyógyszerismei gyakorlatok,* naponkint a tanár által később meghatározandó időben. Később megbizandó tanár. — *Méregtan,* csütörtökön d. e. ½8—½10-ig. Később megbizandó tanár. — *Altalános kórtan,* hétfőn és szerdán d, u. 4—½6-ig és pénteken d. u. ½4—½6-ig. Dr. **Högyes** Endre ny. r. tanár. — *Önálló kór- és gyógytani buvárlatok,* szombat és vasárnap kivételével naponkint reggeltől estig. Ugyanazon tanár. — *Különös kór- és gyógytan s kórodai előadások,* hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. ½8—½10-ig. Dr. **Korányi** Frigyes, ny. r. tanár. — *Különös kór- és gyógytan s kórodai előadások,* hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. ½8—½10-ig. Dr. **Angyán** Béla m. tanár mint helyettes. — *Gyakorlati sebészet s kórodai előadások,* hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. ½10—½12-ig. Dr. **Kovács** József ny. r. tanár. — *Sebészeti mütéttan,* hétfőn és szerdán d. u. 5—½7-ig, csütörtökön d. e. 10—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Bevezetés a sebészeti mütéttanba,* vasárnap d. e. 10—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Gyakorlati sebészet és kórodai előadások,* hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. ½10—½12-ig. Dr. **Lumniczer** Sándor ny. r. tanár. — *Elméleti és gyakorlati szülészet,* hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken d. e. ½8—½10-ig. Dr. **Kézmárszky** Tivadar ny. r. tanár. — *Szülészeti mütéttan,* kedden d. u. 4—5-ig. Ugyanazon tanár. — *Elméleti és gyakorlati szemészet,* hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton d. e. ½10—½12-ig. Dr. **Schulek** Vilmos ny. r. tanár. — *Szemtükrészet gygkorlatokkal,* csütörtökön d. e. ½10—½12-ig. Ugyanazon tanár. — *Egészségtani kirándulások és praktikum,* csütörtökön d. u. 2—5-ig. Dr. **Fodor** József ny. r. tanár. — *Dolgozdabeli munkálatok előhaladottak számára,* naponkint egész napon át. Ugyanazon tanár. — *Törvényszéki orvostan* (elméleti rész), csütörtök kivételével naponta d. e. ½12—½1-ig. Dr. **Ajtai** K. Sándor ny. r. tanár. — *Törvényszéki orvostan* (gyakorlati rész, a hullabonczolások felhasználásával), csütörtökön és vasárnap d. e. 8—½11-ig. Ugyanazon tanár, — *Élet- és kórvegytan,* szerdán és csütörtökön d. u. 5—½7-ig. Dr. **Plósz** Pál ny. r. tanár. — *Nőgyógyászat és szülészeti polyclinicum* kedden és pénteken d. e. ½8—½10-ig. Dr. **Tauffer** Vilmos ny. r. tanár. *A fej- és nyak- sebészeti bántalmairól;* csütörtökön és vasárnap d. e. 10—12-ig. Dr. **Navratil** Imre ny. rk. tanár. — *Hasonszenvi különös kór- és gyógytan* hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken délután 4—6-ig. Dr. **Bakody** Tivadar ny. rk. tanár. — *Elméleti és gyakorlati fülgyógyászat;* csütörtökön d. e. 9—10-ig és kedden d. u. 4—5-ig. Dr. **Böke** Gyula ny. rk. tanár. — *Bőrkórtan,* csütörtükön és vasárnap d. e. 11—12-ig. Dr. **Schwimmer** Ernő ny. rk. tanár. — *Villamgyógyászat,* vasárnap d. e. 8—10-ig. Dr. **Kétli** Károly ny. rk. tanár. — *Szövettan,* vasárnap d. e. 10—1-ig. Dr. **Thanhoffer** Lajos ny. rk. tanár. — *Szövettani gyakorlatok,* naponta. Ugyanazon tanár. — *Önálló szövettani dolgozások,* naponta egész napon át. Ugyanazon tanár. — *Az elmebetegségek kór- és gyógytana,* csütörtökön d. u. 2—4-ig. Dr. **Laufenauer** Károly ny. rk. tanár. — *Az agy functionalis betegségei,* szerdán d. e. ½12—½1-ig. Ugyanazon tanár. — *Törvényszéki lélektan,* szombaton d. u. 4—5 ig. Ugyanazon tanár. — *A hugy- és ivarszervek sebészi bántalmai,* csütörtökön és vasárnap d. e. 8—10-ig. Dr. **Antal** Géza ny. rk. tanár. — *A hasbetegségek kór- és gyógytana,* csütörtökön és vasárnap d. e. 8—9-ig. Dr. **Stiller** Bertalan ny. rk. tanár. — *A hasbetegségek kór- és gyógytana,* csütörtökön és vasárnap d. e. 9—10-ig. Dr. **Müller** Kálmán ny. rk. tanár. — *A csontok és izületek sebészi bántalmai,* csütörtökön d. e. ½9—10-ig és vasárnap d. e. ½9—10-ig. Dr. **Réczey** Imre ny. rk- tanár. — *Élettani eszköz- és kisérleti módszertan,* szombaton és vasárnap d. e, ½8—9-ig. Dr. **Regéczi** Nagy Imre ny. rk. tanár. — *Sebészeti mütéttan.* hétfőn és szerdán d. u. ½6—7-ig. Dr. **Verebély** László magántanár. — *A méh és járulékainak lobos bántalmairól,* csütörtökön és vasárnap d. e. ½9—½10-ig. — Dr. **Elischer** Gyula magán-tanár. — *Az ókori orvostudomány története,* hétfőn és pénteken d. u. 5—6-ig. Dr. **Purjesz** Zsigmond magántanár. *A szemteke mellső részleteinek kóros elváltozása:* csütörtökön és vasárnap d. e. 11—12-ig, Dr. **Goldzieher** Vilmos m.-tanár. *Szülészeti mütéttan;* szerdán d. u. 6—8-ig, dr. **Liebmann** Mór m.-tanár. *A sebek kezelése és a sebész első teendői,* csütörtökön és vasárnap d. e. 8—½10-ig, dr. **Puky** Akos magántanár. — *A lelenczházak statisztikája,* csütörtökön d. u. 4—5-ig, dr. **Szalárdi** Mór m.-tanár. — *Bőrgyógyászat és bujakórtan,* csütörtökön és vasárnap d. e. 9—10-ig, dr. **Havas** Adolf m.-tanár. *Gyermekgyógyászat,* szerdán és szombaton d. u. 3—½5-ig, dr. **Bókay** János m-tanár. *Elméleti és gyakorlati orr- és gégetükrészet,* hétfőn, szerdán és pénteken d. u. 5—6-ig, dr. **Irsai** Arthur m.-tanár. — *Általános gyógyszertan* (az ujabb gyógyszerekről) szombaton d. u. 4—6-ig, dr. **Tóth** Lajos m.-tanár. — *Agyrostozattan,* hetenkint 2 óra, dr. **Ónodi** Adolf m.-tanár. *Az orr, torok és gége beidegzéséről,* hetenkint 1 óra. Ugyanazon magántanár. — *Idegkórtan,* csütörtökön és vasárnap d. e ½9—10-ig, dr. **Jendrássik** Ernő magántanár. — *Elmekórtan és gyógytan,* hétfőn és kedden d. u. 5—6-ig, dr. **Moravcsik** Ernő Emil m.-tanár. — *Zsigerek kórboncztana,* kedden, csütörtökön és szombaton d. u. 4—5-ig, dr. **Pertik** Ottó m.-tanár. — *Törvényszéki és egészségügyi vegytan,* hetenkint 2 óra. Dr. **Liebermann** Leo m.-tanár. — *Szemoperálások,* hetenkint 3 óra. Dr. **Ottava** Ignácz magántanár. — *Gyermekgyógyászat,* kedden és pénteken d. u. 3—4-ig, csütörtökön d. e. 11—12-ig. Dr. **Erőss** Gyula m.-tanár.

(Előadást nem hirdettek: Dr. Gebhardt Lajos, dr. Poór Imre, dr. Babes Viktor ny. rk. tanárok, dr. Hasenfeld Manó, dr. Siklósy Gyula, dr. Lichtenberg Kornél, dr. Löte József, magántanárok.)

IV. Bölcsészettudományi kar.

Bölcsészeti előadások.

Az ujkor neveléstörténelme; hétfőn, szerdán, pénteken d. e. 10—11-ig. Dr. **Lubrich** Agost ny. r. tanár. — *Különös neveléstan,* kedden, szombaton d. e. 10—11-ig. Ugyanazon tanár. — *Ethika,* hétfőn, kedden, szerdán, pénteken d. 12—1-ig. Dr. **Medveczky** Frigyes ny. r. tanár. — *Bevezetés a paedagogiába,* szerdán d. u. 2—3-ig. Ugyanazon tanár. — *Eszthetika,* hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön d. e. 11—12-ig. Dr. **Beöthy** Zsolt ny. r. tanár. — *Ethika,* hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken d. 12—1-ig. Dr. **Pauer** Imre ny. r. tanár. — *A filosofia és paedagogia kapcsolatos történelme,* hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken d. e. 11—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Ethika,* hétfőn, kedden, pénteken és szombaton d. 12—1-ig. Dr. **Kármán** Mór magántanár. *A philosophiai paedagogia története Locke óta,* szerdán, szombaton d. u. 4—5-ig. Ugyanazon tanár. *Logika;* szerdán és szombaton d. e. 11—12-ig. Dr. **Alexander** Bernát m. tanár. — *A tudomány beosztása;* szombaton déli 12—1-ig. Ugyanazon tanár. — *Bacon Organumjának első része;* szombaton d. u. 2—3-ig. Dr. **Bánóczi** József m. tanár. — *Bölcsészeti bevezetés a paedagogia történelmébe,* hétfőn és csütörtökön d. u. 3—5-ig. Dr. **Bokor** József magántanár.

Történelmi előadások.

Müveltségtörténet a középkorban, kedden és csütörtökön d. u. 2—4-ig. Dr. **Kerékgyártó** Árpád ny. r. tanár. — *Magyarország története a XVIII. században,* hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton d. u. 2—3-ig. Ugyanazon tanár. *Középkori kutfők ismertetése és birálata,* szerdán d. u. 4—5-ig. Ugyanazon tanár. — *A magyar oklevéltan,* hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton d. u. 3—4-ig. Dr. **Horváth** Arpád ny. r. tanár. — *Magyar jogtörténelmi bevezetés* az oklevéltani előadásokhoz, kedden d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. — *Magyarország földrajzából,* hétfőn, kedden, szerdán és pénteken d. u. 4—5-ig. Dr **Hunfalvy** János ny. r. tanár. — *Az Alpok orographiájából,* csütörtökön d. u. 4—5-ig. Ugyanazon tanár. — *Földrajzi gyakorlatok,* kedden és csütörtökön d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. — *Az angol királyság története a középkorban,* hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön d. e. 11—12-ig. Dr. **Salamon** Ferencz ny. r. tanár. — *Magyarország a török hóditás korában,* pénteken d. e. 11—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Persa müvészet, a müvészet elterjedése nyugat felé, a görögök archaicus kora,* csütörtökön és pénteken d. u. 6—7-ig. Dr. **Henszlmann** Imre ny. r. tanár. — *A nagy olasz mesterek,* szombaton d. e. 10—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Szemlék a mütörténelemből,* szombaton d. u. ½3—½4-ig. Ugyanazon tanár. — *Római felirattani gyakorlatok,* kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken d. e. 10—11-ig. Dr. **Torma** Károly ny. r. tanár. — *A népvándorlási kor, s hazai és külföldi emlékei,* szombaton d. e. 10—11-ig. Ugyanazon tanár. — *Római történelem a császárság kezdete óta,* szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton d. e. 8—9-ig. Dr. **Hampel** József ny. rk. tanár. — *A római történetirás Julius Caesar óta,* kedden d. e. 8—9-ig. Ugyanazon tanár. — *Ujkori történelem: Oroszország a Romanov-ház alatt,* hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön d. e. 8—9-ig. Dr. **Ballagi** Aladár ny. rk. tanár. — *Buckle, Froude, Seeley és Freeman történelmi módszere,* hétfőn d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. — *Az ókor népeinek emlékszerü müvészete,* hétfőn és kedden d. e. 8—9-ig. Dr. **Pasteiner** Gyula ny. rk. tanár. — *A képirás története,* kedden és szerdán déli 12—1-ig. Ugyanazon tanár. — *A keresztény müarchaeologia encyclopaediája,* szerdán d. e. 11—12-ig, és szerdán d. u. 2—3-ig. Dr. **Czobor** Béla m. tanár. — *Az ötvösség emlékei hazánkban,* szerdán d. u. 5—6-ig. Ugyanazon tanár. — *Görögország ókori földrajza,* 2 órában. Dr. **Heinrich** Alajos m. tanár. — *A magyar alkotmányos történet forrásai,* szerdán és szombaton d. u. 3—5-ig. Dr. **Marczali** Henrik magántanár. — *Bevezetés a magyar oklevéltanba;* hétfőn és pénteken d. u. 3—4-ig. Dr. **Fejérpataky** László magántanár. — *A rómaiak története a Gracchusoktól Augusztusig,* hétfőn d. e. 10—11-ig. Dr. **Mangold** Lajos magántanár. — *A Jagellók kora Magyarország történelmében;* heti 2 órában. Dr. **Szádeczky** Lajos magántanár. — *A középkor kezdete Magyarországban;* hétfőn és csütörtökön d. u. 3—4-ig. Dr. **Márki** Sándor magántanár.

Classica philologiai előadások.

Tacitus; hétfőn, kedden és csütörtökön d. e. 9—10-ig. Dr. **Ponori** Thewrewk Emil, ny. r. tanár. — *Római régiségtani és mythologiai fejtegetések;* kedden. csütörtökön, pénteken d. e. 10—11-ig. Ugyanazon tanár. — *Latin palaeographiai és szövegkritikai gyakorlatok;* szerdán d. e. 9—10-ig. Ugyanazon tanár. — *Homeros Odysseajának magyarázat;* hétfőn és szerdán d. e. 10—11-ig, pénteken 11—12-ig. Dr. **Abel** Jenő ny. r. tanár. — *A görög irodalom története Nagy Sándor után;* hétfőn és csütörtökön d. e 11—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Xenophon Anabasisának magyarázata;* szombaton d. e. 10—11-ig. Ugyanazon tanár. — *Latin stilusgyakorlatok;* szombaton d. u. 2—3-ig. Dr. **Kassai** Gusztáv magántanár. — *A latin stilizálás és latin beszélés;* szombaton d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. — *Görög szinházi régiségek;* pénteken és szombaton d. e. 8—9-ig. Dr. **Pecz** Vilmos magántanár.

Mathematikai előadások.

Analyticai térmértan; hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken d. e. 11—12-ig. Dr. **Kondor** Gusztáv ny. r. tanár. — *Complex számok analysise;* szerdán és szombaton d. e. 11—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Syntheticai mértan;* kedden, pénteken d. 12—1-ig. Ugyanazon tanár. — *Elméleti esillagászat;* hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton d. 12—1-ig. Ugyanazon tanár. — *Differential számitás elemei;* hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken d. e. 9—10-ig. Dr. **Scholtz** Agost ny. r. tanár. — *Általános függvénytan;* hétfőn, szerdán, szombaton d. e. 8—9-ig. Ugyanazon tanár. — *Az infinitesimal számitás mértani alkalmazása;* kedden, csütörtökön d. e. 8—9-ig. Ugyanazon tanár.

Természettudományi előadások.

Általános állattan és összehasonlitó boncztan; hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken d. e. 11—12-ig. Dr. **Margó** Tivadar ny. r. tanár. — *Állatboncztani gyakorlatok,* kezdők számára; szerdán, csütörtökön és pénteken d. u. 4—6-ig. Ugyanazon tanár. — *Állattani mikroskopi gyakorlatok;* hétfőn és kedden d. u. 4—6-ig. Ugyanazon tanár. *Kisérleti vegytan;* kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton d. e. 9—10-ig. Dr. **Than** Károly ny. r. tanár. — *Vegytani gyakorlatok;* szombat és vasárnap kivételével hetenkint 10 óra. Ugyanazon tanár. — *Bevezetés a vegytani buvárkodás módszereibe;* szombat és vasárnap kivételével naponkint reggeltől estig. Ugyanazon tanár. — *Asványtan;* hetenkint 5 óra, hétfőn, szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton d 12—1-ig. Dr. **Szabó** József ny r. tanár. — *Altalános növénytan* orvosnövendékek és tanárjelöltek számára. Hetenkint 5 óra; hétfőn d. e. 8—10-ig, kedden d. 12—1-ig, szombaton d. e. 10—12-ig. Dr. **Jurányi** Lajos ny. r. tanár. — *Mikroskopi növénytani gyakorlatok.* Hetenkint 6 óra; szerdán, csütörtökön és pénteken d. u. 2—4-ig. Ugyanazon tanár. — *Kisérleti természettan;* kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton d. e. 8—9-ig. Dr. br. **Eötvös** Loránd ny. r. tanár. *Kisérleti chemia* gyógyszerész növendékek számára: hétfő kivételével naponkint d. e. 11—12-ig. Dr. **Lengyel** Béla ny. r. tanár. — *Bevezetés az elemző chemiába* hétfő kivételével naponkint d. e. 9—10-ig. Ugyanazon tanár. — *Altalános embertan* hétfőn d. e. 11—12-ig. Dr. **Török** Aurél ny. r. tanár. — *Azsia ethnographiája* kedden d. e. 11—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Buvárlati módszertan* szerdán, csütörtökön és pénteken d. e. 11—1-ig. Ugyanazon tanár. — *Az emberiség őskora* szombaton d. e. 11—12-ig. Ugyan azon tanár. — *Palaeontologia* hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken és szombaton d. e. 10—11-ig. **Hantken** Miksa ny. r. tanár. — *Magyarország földtana* szerdán és szombaton d. e. 11—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Mikroskopi palaeontologiai gyakorlatok* hetenkint 4 óra. Ugyanazon tanár. — *Az analytikai mechanika elemei* hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken d. e. 9—10-ig. Dr. **Fröhlich** Izidor ny. r. tanár. — *Gyakorlatok az analytikai mechanikából* szerdán és szombaton d. e. 9—10-ig. Ugyanazon tanár. — *Electro-magnesség és electro-dynamikä* szerdán és szombaton d. e. 10—11-ig. Ugyanazon tanár. — *A hazai leples kétszikü növények ismertetése* szombaton d. u. 3—5-ig. Dr. **Borbás** Vincze magántanár. — *Physikai kristálytan* hetenkint 4 óra; dr. **Schmidt** Sándor magántanár. — *Kristálytani gyakorlatok* hetenkint 5 óra. Ugyanazon tanár. — *Az elektromágnesi mértékrendszer* hetenkint 2 óra. Dr. **Klupáthy** Jenő magántanár. — *Az összehasonlitó boncztanból* két óra. Dr. ifj. **Apáthy** István magántanár.

Irodalmi, nyelvészeti és nyelvtani előadások.

Arab nyelvtan hétfőn, kedden és csütörtökön d. u. 2—3-ig. Dr. **Hatala** Péter ny. r. tanár. — *Arab olvasmányok* hétfőn, kedden, csütörtökön d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. — *A szirus irodalom története* folytatólag; csütörtökön d. e. 8—9-ig. Ugyanazon tanár. — *Az énekek éneke czimü könyvnek forditása és értelmezése* csütörtökön d. e. 9—10-ig. Ugyanazon tanár. — *Török-tatár nyelv* hétfőn, kedden és szombaton d. u. 2—3-ig. Dr. **Vámbéry** Armin ny. r. tanár. — *Csagatai olvasmányok* hétfőn és kedden d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. — *Olvasmányok Szaadi és Hafizból,* szerdán, csütörtökön és pénteken d. u. 2—3-ig. Ugyanazon tanár. *Oszmán-török társalgás,* Ugyanazon tanár. *Az altaji nyelvcsoportok jellemzése,* kedden és pénteken d. u. 3—4-ig. Dr. **Budenz** József ny. r. tanár. *Ugor összehasonlitó nyelvtan,* kedden pénteken és szombaton d. u. 2—3-ig. Ugyanazon tanár. — *Finn nyelvtan és olvasmányok,* kedden és pénteken d. u. 5—6-ig. Ugyanazon tanár. — *Seminariumi gyakorlatok a magyar és ugor nyelvészetből,* szombaton d. u. 3—5-ig. Ugyanazon tanár. — *Zrinyi Miklós költői és prózai munkái,* kedden d. u. 4—5-ig, szerdán d. u. 3—5-ig. Dr. **Gyulai** Pál ny. r. tanár. — *A magyar népköltészetről,* csütörtökön és pénteken d. u. 4—5-ig. Ugyanazon tanár. — *Seminariumi dolgozatok,* csütörtökön és pénteken d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. — *A XVIII. századi német irodalom története,* hétfőn, kedden és szerdán d. e. 10—11-ig. Dr **Heinrich** Gusztáv ny. r. tanár. — *Középfelnémet nyelvtan és olvasmány,* csütörtökön és pénteken d. e. 10—11-ig. Ugyanazon tanár. — *Goethe Iphigeniájáról,* pénteken d. e. 11—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Seminariumi gyakorlatok,* szombaton d. e. 10—12-ig. Ugyanazon tanár. — *Román nyelvtan,* hétfőn, szerdán és pénteken d. u. 4—5-ig. **Román** Sándor ny. r. tanár. — *A román szókötés,* kedden d. u. 4—5-ig. Ugyanazon tanár — *Negruzzi müveinek érdemleges méltatása,* csütörtökön d. u. 4—5-ig. Ugyanazon tanár. — *A «Codex Bassaraba»* nyelvészeti tekintetben, szombaton d. u. 4—5-ig. Ugyanazon tanár. — *Vörösmarty két szomszédvárának elemzése,* szerdán d. u. 5—6-ig. Dr. **Beöthy** Zsolt ny. r. tanár. — *Magyar stilgyakorlatok,* hétfőn d. u. 3—5-ig. Ugyanazon tanár. — *Az olasz nyelv elméletileg és gyakorlatilag,* szerdán, pénteken és szombaton d. u. 3—4-ig. **Messi** Antal ny. rk. tanár. — *Silvio Pellico müveinek fejtegetése,* kedden d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. — *Studi sulla poesia satirica italiana,* csütörtökön d. u. 3—4-ig. Ugyanazon tanár. *Elméleti és gyakorlati franczia nyelvtan,* hétfőn és szerdán d. u. 2—3-ig. **Rákosy** Sándor ny. rk. tanár. — *A franczia irodalom köréből,* pénteken d. u. 2—3-ig. Ugyanazon tanár. — *Bevezetés a nyelvtudományba,* hétfőn d. u. 2—3-ig. Dr. **Mayr** Aurél ny. rk. tanár. — *Görög-latin hangtan,* csütörtökön d. u. 2—3-ig. Ugyanazon tanár. — *Szanszkrit nyelvtan,* hétfőn d. u. 1—2-ig. Ugyanazon tanár. — *Indogermán nyelvek ismertetése,* csütörtökön d. u. 1—2-ig. Ugyanazon tanár. — *Orosz nyelvtan kezdők számára,* kedden és pénteken d. u. 5—6-ig. Dr. **Asboth** Oszkár ny. rk. tanár. — *Turgenyev kisebb elbeszélései,* orosz eredetiben, kedden és pénteken délután 4—5-ig. Ugyanazon tanár. — *Bevezetés a nyelvtudományba.* Pénteken és szombaton d. e. 11—12-ig. Dr. **Simonyi** Zsigmond ny. rk. tanár. *Magyar mondattan.* Hétfőn és csütörtökön d. u. 2—3-ig. Ugyanazon tanár. *Arany: Toldi Szerelme.* Kedden d. u. 2—3-ig. Ugyanazon tanár. *Az angol irodalom története Chaucer-től fogva* (angolul); hétfőn és csütörtökön d. u. 4—5-ig. **Patterson** Arthur ny. rk. tanár. — *Angol nyelvtan kezdők számára,* kedden és pénteken d. u. 4—5-ig. Ugyanazon tanár. — *Angol nyelvtan haladottabbak számára,* szerdán d. u. 4—5-ig. Ugyanazon tanár. — *Arab költők magyarázása;* csütörtökön és pénteken d. u. 2—3-ig. Dr. **Goldzieher** Ignácz magántanár. — *Német igeragozás történeti alapon;* szerdán és szombaton d. e. 9—10-ig. Dr. **Petz** Gedeon magántanár. — *Ó-félnémet nyelvtan és olvasmány;* hetenkint 1 órában. Ugyanazon tanár. — *Angol nyelv,* kezdők számára, kedden és csütörtökön, d. u. 2—3-ig. Dr. **Lewis** Lajos magántanitó. — *English Literature.* (Angol nyelven.) Hétfőn, szerdán d. u. 2—3-ig. Ugyanaz. — *Angol nyelv és irodalom,* kezdők számára; hétfőn, szerdán és pénteken d. u. 4—5-ig. **Egan** James magántanitó. — *Angol nyelv és irodalom,* haladottabbak számára; kedden, csütörtökön és szombaton d. u. 5—6-ig. Ugyanaz.

A jelen félévben előadást nem tartanak: Dr. Bihari Péter, dr. Pulszky Károly, dr. Fröhlich Róbert, Bodnár Zsigmond magántanárok.

Bölcsészetkari szemináriumi szabályzat.

A tanrend közli egyuttal a bölcsészetkari szemináriumi szabályzatát, mely a következő:

1. A szeminárium czélja: az intézet tagjait folytonos érintkezés, utmutatás és gyakoroltatás által a tudományba és a tudomány módszerébe annyira beavatni, hogy idővel képesek legyenek, akár mint a tudomány vivmányait közlő középiskolai tanárok, akár mint a tudományt saját kutatásaikkal gazdagitó buvárok sikeresen müködni.

2. E czélra szolgálnak: a) a szemináriumi előadások és gyakorlatok, konverzatóriumok, interpretácziók, disputácziók és egyéb dolgozatok: b) a könyvtárral és egyéb tudományos eszközökkel fölszerelt dolgozó helyiségek, melyek a szemináriumi tagok rendelkezésére vannak.

3. A szeminárium élén az igazgató és a körülményekhez képest egy vagy több tanár áll.

4. Az igazgató közvetlenül a vallás- és közoktatási magyar k. miniszterium alatt áll és képviseli az intézet a hatóságokkal szemben; ő vezeti az intézet adminisztráczióját és hivatalos jelentéseit az egyetem bölcsészeti karának dékáni hivatala utján terjeszti föl a vallás- és közoktatási miniszteriumhoz. A mennyiben felterjesztése sürgősnek jeleztetik, az sem a karban, sem a tanácsban előzetes tanácskozmány tárgyává nem tehető.

5. Az igazgató fölveszi a szeminárium tagjait, még pedig: a) az alapvizsgálatot sikerrel letett tanárjelölteket egyszerü bejegyzés utján; b) a tanári pályára nem készülő, de az illető szaktudománynyal komolyan foglalkozó jelentkezőket a maga felelősségére és saját belátása szerint, tekintettel a rendelkezésre álló helyiségekre és eszközökre; c) az ösztöndijért folyamodókat a vezető tanárral való közös megállapodás alapján terjeszti föl a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz.

6. Az igazgató, a vezető tanár (ill. tanárok) véleményének meghallgatásával állapitja meg a szemináriumi kollégiumok tárgyát, a közös gyakorlatok sorrendjét, és a szemináriumi tagok egyéniségéhez és képzettségök mértékéhez alkalmazva, a félévenkint benyujtandó irásbeli dolgozatok thémáit.

7. Ez általános megállapodáson tul minden szemináriumi tanár a maga kollegiumaiban egészen függetlenül, a maga belátása szerint jár el.

8. Hasonlóképen a vezető tanárok jogköréhez tartozik, hogy saját szemináriumi kollegumaikba rendkivüli tagokat (14. §.) vehessenek föl, kiket azonban az igazgatónak utólagos jóváhagyás végett bejelenteni tartoznak.

9. A fegyelem és házi rend ügyei azonban az igazgató teendői. Ez ügyeket külön szabályzat rendezi.

10. A szeminárium tagjai lehetnek: a) az egyetemnek olyan rendes hallgatói, kik középiskolai tanároknak készülnek; b) az oly hallgatók, kik csak az illető szaktudományra adják magukat, a nélkül, hogy középiskolai tanárságra készülnének.

11. A szeminárium tagjai kétfélék: rendes és rendkivüli tagok.

12. Rendes tagok a tanárképző intézetnek oly növendékei, a kik a tanári alapvizsgálatot jó sikerrel tették le, vagy oly egyetemi hallgatók, kik a szeminárium tudományszakának valamely ágával szakszerüen foglalkoznak, a nélkül, hogy a középiskolai tanári pályára készülnének.

13. A rendes tagok ismét kétfélék: ösztöndijas és nem ösztöndijas tagok. Az elsőket a vallás- és közoktatásügyi miniszterium nevezi ki a szemináriumi igazgató és vezető tanár fölterjesztése alapján, a nem ösztöndijas tagokat az igazgató maga veszi föl.

14. A rendkivüli tagok az oly egyetemi hallgatókból ill. egyetemi tanulmányaikat már bevégzett ifjakból kerülnek ki, kiket az egyes tanárok saját belátásuk szerint szemináriumi kollégiumaikba fölvesznek.

15. A rendes tagok kötelesek a szemináriumi gyakorlatokban tevőlegesen résztvenni és félévenkint legalább is egy irásbeli dolgozatot benyujtani.

16. A rendkivüli tagok föl vannak jogositva, a szeminárium minden gyakorlataiban és dolgozataiban résztvenni.

17. Minden hallgató csak egy szemináriumnak lehet rendes tagja, de egy másodikban fölvehető mint rendkivüli tag.

18. Az egyes szemináriumok rendes és rendkivüli tagjainak száma egyelőre tizenötben állapittatik meg.

19. Minden szemináriumi tag a szeminárium dolgozó helyiségét, a minden egyes szemináriumra nézve külön megállapitott házirend feltételeinek pontos megtartása mellett, reggeli 8 órától esti 9 óráig veheti igénybe. E czélra e dolgozó helyiséghez külön kulcsa van.

20. Minden szemináriumi rendes és, a mennyiben ez lehetséges, rendkivüli tagnak a szeminárium dolgozó termében külön dolgozó helye és fiókja van.

21. A szeminárium tagjai föl vannak jogositva a szeminárium gyüjteményeinek használatára. E használat pontos módozatait az igazgató által kibocsátott könyvtári szabályzat állapitja meg.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Ghyczy Kálmán hagyatéka.** A hivatalos lap mai száma hirdetményben felszólitást közöl, hogy azok, kik Ghyczy Kálmán után netalán örökösödési joggal birnak, negyvenöt nap alatt a komáromi törvényszéknél jelentkezzenek, mert különben a hagyaték az örökösöknek és hagyományosoknak fog átadatni. Ghyczy Kálmán birtokait öröklik: Az kis-igmándi ingatlanokat Ghyczy Béla, Ghyczy Imre, Ghyczy Géza és Ghyczy Dénes egyenlő arányban, az ó- és uj-gyallai ingatlanokat Baranyay Pál, Baranyay István és Baranyay Géza egyenlő arányban, az ujfalusi «puszta-gadoczi» ingatlan pedig Losonczy Ödönné sz. Ghyczy Máriának jut.

— **Uj királyi ügyészek.** Az igazságügyi miniszterium utján tegnap érkezett le a kir. főügyészséghez az a királyi elhatározás, melylyel dr. *Balogh* Kálmán főügyészi fogalmazó az egri törvényszékhez alügyészszé, *Mészáros* Tivadar aradi törvényszéki jegyző pedig a karánsebesi törvényszékhez ügyészszé neveztettek ki. A kinevezéseket, a hivatalos lap egyik közelebbi megjelenő száma fogja közzé tenni.

— **A kir. kuria uj tanácselnöke** *Osztrovszky* József egyelőre az I tanács elnökségével lett megbizva, mert Daruváry másodelnök, a kuria elnöke távollétében az elnöki teendőkkel van elfoglalva.

— **Az «Ébredjünk» pöre.** Mikecz József, az «Ébredjünk» czimü vidéki lap szerkesztője ellen, kinek törvényes kaucziója nem volt s a lapjában mégis politikai czikkeket közölt, az ügyészség sajtórendőri vétség miatt vádat emelt. A kihallgatott szakértők közül: Pulszky, Mikszáth és Visi szakértők politikaiaknak mondták az «Ébredjünk» czikkeit, mig Csávolszky és Urváry szakértők, a czikket nem találták politikai jellegüeknek. A törvényszék a többség véleménye alapján Mikeczet a sajtó vétségben bünösnek mondta ki és egyhavi államfogházra és 50 frt pénzbüntetésre itélte. Ez itéletet a királyi tábla helyben hagyta, de Mikecz fellebbezvén az ügy a kir. kuriához jutott, hol a II. büntető tanácsban ma adta elő Szeifert Ede kuriai biró. A kuria a két első biróság itéletét azzal hagyta helyben, hogy az 50 frt birság le nem fizetése esetében Mikecz ellen további 10 napi államfogság lesz alkalmazandó.

— **Körözés.** A trencséni kir. törvényszék országosan körözteti Holzmann Salamon trokanovai haszonbérlőt, aki magánokirathamisitás miatt már jogérvényesen elitélve van.

MULATSÁGOK.

— **Az Ébredés** budapesti dalárda, mely a főváros hazafias ünnepeiről soha sem szokott hiányozni, szept. 8-án kirándulást rendez Székesfejérvárra, hol a kirándulókat igazi magyaros vendégszeretettel fogadják. Havranek József polgármester elnöklete alatt fogadó-bizottság alakult a székesfejérvári hangverseny és tánczvigalom előkészitésére. A társaság szept. 8-án Mohára rándul ki, hol Kempelen Imre vendége lesz.

— **A svábhegyi Eötvös-szobor** költségeire szeptember 1-én szombaton a svábhegyi Eötvös-nyaralóban tartják meg a nyári évadban az utolsó zártkörü tánczvigalmat.

— A **gödöllői dalkör,** mely csak most van alakulóban, aug. 29-én sikerült tánczestélyt rendezett. Az est sikeréhez hozzájárult az, hogy a dalkör hazafias dalokat adott elő, melyek a közönség megelégedését vivták ki. Jelen voltak: Pápay Károlyné, Győry Vilmosné, Bukovics Gyuláné, Tóthné, özv. Mikulay Ferenczné, Rademacher Károlyné, Lukácsy Béláné, Várnay Ödönné, Rottler Béláné, Monte Degoi Albert Adolfné, Fleischer Józsefné, Pápay Riza és Ella, Győry Ilona, Bukovics Marianne, Tóth Irén, Mikulay Margit, Freivald Klára, Székely Vilma, Monte Degoi Albert Margit és még számosan

— **Az iparos ifjak «nefelejts társasköre»** szeptember 2-án a «Csánitz»-féle kerti helyiségben tekeverseny és mükedvelő előadással egybekötött kerti mulatságot rendez.

— **A fóthi bucsu** az idén sem maradt el jó hirneve mögött és az egyházi ünnep fénye mellett gazdag volt zajos mulatságokban. Ez alkalomból igen látogatott tánczmulatságot rendeztek Széky Ferencz házánál a helybeli iparosok. A szép tánczosnők sorából kiemeli levelezőnk: Döbrey Rózsikát, Krébecz Katiczát, Csermák Rózsikát (Kókáról), Döbrey Ilkát, Vancsok Jankát, Oberzauser Mariskát stb.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzés.** *K. Kis* Ferencz közelebbről jegyezte el kókai *Csermák* Rózsikát.

— **Esküvő.** Csókai *Fényes* Gyula százados aug. hó 28-án oltárhoz vezette Székelyben özv. csepei Zoltán Ferenczné leányát Ilonát.

NYILT-TÉR.

KOHN ARNOLD
sirkőraktára
Budapest, V., váczi-körut 14. sz. az Andrássy-uttal szemben,
ajánlkozik mindennemü és alaku siremlékek készitésére.
Szép és olcsó. 7319

ROHONCZY GEDEON
Török-Becsei uradalmi kertészetének
augusztus—szeptember havi árjegyzéke.

Nemesitett czukor dinnyék:

Prescott de Parisból, kosár tartalma	1 darab.
Turkestanból, kosár tartalma	2 darab.
Kevert fajokból, kosár tartalma	3 darab.
Ananas (Rohonczy-faj), kosár tartalma	4 darab.
Uborkák eczetbeni savanyitásra, kosár tart.	100 darab.
Paradicsom és **zöld paprika**	

Fenti áru postán 5 kilogrammos csomagban rendeltetési helyéig frankirozva utánvéttel kiegyenlitve, kosarankint 1 frt 20 kr. 7801
Rendelési czim: Uradalmi kertészet Török-Becsén.
Pesten darabonkénti eladásra főraktár:
RICHTER KAROLY füszerkereskedése. (Duna-utcza.)

FISSINGER féle **KATONA-ISKOLA** Budapest, V., Nagykorona-utcza 13.
A huszadik tanév kezdete szeptember hó 15-én az összes előkészitési kursusokkal a cs. és kir. katonai képzőintézetek és kadetiskolák részére. Prospectusok ingyen. Beiratások szept. 1—15-ig d. e. 9—11-ig. 6985

A hivatalos lap aug. 31. számából.

Rendjelviselési engedély. Ő felsége megengedte, hogy a cs. és kir. közös külügyminiszteriumban: báró *Pasetti-Friedenburg* Márius osztályfőnök, a román királyi korona-rend nagykeresztjét; riednaui lovag *Riedl* Ferencz udvari és miniszteri tanácsos, ugyanazon rend tiszti nagykeresztjét; *Jettel* Emil osztálytanácsos, valamint lovag *Klyucharich* Arthur, a politikai levelezések kiadó-hivatalának főnöke, ugyanazon rend középkeresztjét; végül gróf *Schallenberg* Tassiló I. oszt. udvari és miniszteri hivataltiszt, az olasz királyi korona-rend lovagkeresztjét — elfogadhassák és viselhessék.

A hadsereg köréből. Ő felsége *Wainiczke* Károly, *Kocher* János őrnagyoknak nyugalomba helyezését, továbbá báró *Globig* Werner őrnagynak szahadságolását, és aerenthali báró *Lexa* Ferencz főhadnagynak — Ő felsége testőrségi lovasszázadába való áthelyezését elrendelte, végül fahnenfeld-sternengreifi báró *Codelli* Hugó földbirtokosnak, a cs. és kir. hadseregben általa előbb viselt főhadnagyi rangot, és pedig «szolgálaton kivüli» viszonyban, legfelső kegyelemből ujraadományozta.

Kinevezés A m. kir. igazságügyminiszter: *Malatinszky* Lajos fővárosi «Klotild» szeretetházi tanitót a kolozsvári kir. javitóintézethez tanitó-segéddé, a m. kir. honvédelmi miniszter: *Kampfmann* Károly igazolványnyal ellátott kiszolgált altisztet háziszolgává nevezte ki.

TÁVIRATOK.

Prága, aug. 31. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Narodny Listy azzal fenyegeti meg a Prága vidékén lakó zsidókat, hogy üzleti represszáliakat fognak velök szemben alkalmazni, ha gyermekeiket ezentul is a liebeni, orsoviczi és hollesoviczi Schulverein-iskolákba küldik vagy más szülőket arra ösztönöznek, hogy gyermekeiket ezekbe az iskolákba küldjék.

Póla, aug. 31. (Az *Egyetértés* távirata.) Október 12-én egy osztrák-magyar hajóraj érkezik Nápolyba *Vilmos császár üdvözletére.*

Berlin, aug. 31. *Károly Lajos* főherczeg és *Mária Terézia* főherczegasszony délelőtt 11 órakor a potsdami vonattal Babelsbergbe utaztak *Auguszta* császárné látogatására s onnan Potsdamba mentek.

Berlin, aug. 31. A mai diszebédnél, melyre 170 meghivót bocsátottak ki, a *szász királyné,* a *svéd király, Károly Lajos* főherczeg és a *mecklenburgi nagyherczeg* a császártól jobbra, *Mária Teréza* főherczegasszony, a *szász király* és a *mecklenburgi nagyherczegné* a császártól balra ültek. *Oszkár* svéd király felköszöntötte az ujszülött csecsemőt. A *svéd király Vilmos* császárral délután háromnegyed öt órakor jött Berlinbe. Délután egynegyed 6 órakor a «hársfák alatt» az egyetem előtt ment végbe a zászló-szalagok átadása az első gárdaezred első százada, valamint a 2. és 4. gárdaezred és a gárda-lövészezred számára, melyeknek a császár trónralépte előtt parancsnoka volt. *Vilmos* császár lóháton jelent meg a csapatok által képezett négyszögben s ellovagolva a csapatok arczvonala előtt, beszédet intézett hozzájuk, melyben körülbelül a következőket mondá: A zászló-szalagok adományozásával különös megtiszteltetésben akarja részesiteni azokat a csapatokat, melyeknek vezényletével dicső nagyatyja uralkodása alatt bizatott meg. «Egyedül ti, az itt levő csapatok, voltatok azok, — folytatta beszédét a császár — melyeket atyám mint császár látott. Mindnyájan fájdalomtelt szivvel emlékszünk vissza arra a napra, midőn e dandár abban a megtiszteltetésben részesült, hogy Frigyes császár elé vezényeltetett. Ennek emlékére szentelem ez ezredeknek e szalagokat és remélem, hogy az ezredek meg fogják tudni őrizni a zászlók becsülétét.» Erre a *Vilmos* császár palotájából hozott s uj szalagokkal földiszitett zászlókat kiosztották az ezredek között. *Falkenstein* tábornok a 2-ik gárda-gyalogdandár parancsnoka rövid beszédben köszönetet mondott a csapatoknak osztalyrészül jutott nagy kitüntetésért, mire a katonák legfelsőbb hadurukat háromszoros hurrah! kiáltással köszöntötték és azután diszmenetben elvonultak a császár előtt. A császár vendégei az ünnepélyt a megboldogult Frigyes császár palotájának erkélyéről nézték.

Berlin, aug. 31. A Reichsanzeiger a császárnak egy mai rendeletét közli, melyben a következők foglaltatnak: Az I. Vilmos császár által hátrahagyott feljegyzések remek tanuságot tesznek a boldogult magasztos lelkinagyságáról, nemes és istenfélő érzületéről, melynek megismerésétől nem akarom népemet megfosztani. Ennélfogva elhatároztam, hogy a mai napon, mely házámra nézve nagy jelentőségü, e feljegyzéseknek egy kivonata a megboldogult emlékének tiszteletére és követendő például házam és népem számára közzététessék.

Berlin, aug. 31. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Valótlan az a többféleképen elterjedt hir, hogy az itteni kormány ujabban panaszokat tett Péterváratt az orosz sajtó németellenes magatartása miatt. Egyes orosz lapoknak megrendszabályozása nem vezethető vissza német részről tett kezdeményezésre.

München, aug. 31. (Az *Egyetértés* távirata.) Délnémetországban nagy örömet okoz az a hir, hogy *II. Vilmos* császár legközelebb meglátogatja birodalma *déli részeit.* A távol álló meg se tudja érteni, hogy ebben a Németországra oly komoly évben mennyire megerősödött déli Németországban a birodalomhoz való ragaszkodás érzete, mely

Württembergben még a demokraták és az ultramontánok közt is mind inkább tért hódit. Ezért nagyon hálásan fogadták a császárnak Frankfurtban mondott szavait, melyek a békének bizonyára nagy szolgálatokat tettek; s azt is nagy megelégedéssel fogadták, hogy Bismarck herczeg márczius 9-én nem hagyta el állását, s megmaradt állásában továbbra is.

Kiel, aug. 31. *Vilmos* császár a *svéd királyt* a német tengerészethez á la suite tengernagygyá nevezvén ki, elfogadta ugyanez állást a svéd tengerészetnél.

Róma, aug. 31. (Az *Egyetértés* távirata.) Az *Esercito* szerint a kormány a parlament beleegyezése nélkül nem fog uj csapatokat küldeni *Masszauahba*.

Róma, aug. 31. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Corriere* szerint *Crispit* fontos politikai kérdések tartották vissza, hogy a királyt el nem kisérte Romagnába.

Róma, aug. 31. A király és a trónörökös ma jelen voltak a Cesena mellett tartott hadgyakorlaton. Jelen voltak azonkivül a király kiséretében az aostai herczeg, a katonai attachék és a hadügyminiszter, Cesenában és Forlimkoliban a lakosság a király és a trónörököst lelkesült fogadtatásban részesitette; Cesenában az ablakokból virágeső hullt alá. A király délután fél 1 órakor ismét visszatért Cesenába és délután Lugóba és Ravennába fog ellátogatni.

Róma, aug. 31. *Umberto* király a *trónörökössel* ma délután Forliból Ravennába utazott. Utközben minden állomáson lelkesült tüntetésekkel fogadták a királyt. Lugóban körülbelül 8000 ember és számos egylet volt negyven zászlóval összegyülve. A király megbizta a polgármestert, hogy fejezze ki köszönetét a lakosságnak. Ravennában 38 egylet 60 zászlóval és több mint 10.000 ember várta és fogadta rendkivüli lelkesültséggel a királyt, kinek kocsiját, midőn a palotába hajtatott, elárasztották virágokkal. *Umberto* király a palota erkélyéről ismételten megköszönte a lakosság ováczióit.

Páris, aug. 31. *Chevreul* hirneves vegyész ma ünnepli *százkettedik* születésnapját.

Páris, aug. 31. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Corr. de l'Est levelezője meginterviewolta Boulangert, a ki nem hisz a háboruban s nem hisz a hármas császári szövetség hosszas fennállásában, mert Olaszországot Ausztria-Magyarországtól kellemetlen emlékek idegenitik el. Ezenkivül Olaszország sokkal inkább is republikánus érzelmü, semhogy Francziaország ellen hadakozni kedve volna. Ezt Boulanger számos olasz képviselőktől kapott levélből bebizonyithatja. Olaszország a hármas-császárszövetségtől igen sok nyomasztó kötelességet vállalt el, mig a másik két állam tartózkodó.

Brüsszel, aug. 31. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Boulanger* három napig Brüsszelben volt. Tegnap Hollandián és Dánián át *Pétervárra utazott.*

Toulon, aug. 31. *Floquet* kormányelnök és *Krantz* tengerészeti miniszter ma jelen voltak a hajóraj gyakorlatain. Az éjjel *két torpedonaszád összeütközött* és mindakettő erős sérüléseket szenvedett. A legénység közül *senki sem sérült meg.*

London, aug. 31. A Reuter-ügynökségnek jelentik *LorenzoMarguezből* (Delagoa-öböl): Lisszabonból rendelet érkezett, hogy az ideiglenes kormányzó helyébe egy portugál hadihajó parancsnoka lépjen.

London, aug. 31. (Az *Egyetértés* távirata.) Egy Kairóból ide érkezett távirat szerint az abissziniaiak *ujból elfoglalták Kerent* és ott erős csapattestet összpontositottak, hogy ellentállhassanak az olaszok esetleges támadásának.

London, aug. 31 Kairóból érkezett távirat szerint az *abyssinaiak elfoglalták Kerent* és ott nagy számu csapatokat központositanak, hogy az *olaszok esetleges invásióját* elhárithsák.

Pétervár, aug. 31. A belügyminiszter rendelete alapján a *Grashdanint* első izben megintették. Az erre vonatkozó hirdetmény kifejti, hogy a lap általános iránya jóakaró ugyan, de megengedi magának a kormány és a magasabb állami intézetek müködésének folytonos és fölöttébb illetlen birálgatását, mi által az ezek iránti tiszteletet csökkenti.

Belgrád, aug. 31. Kukanovából azt jelentik, hogy 60 lovas rabló rátört Papratisje falura (Szalonichi kerület, Veleska-járás) és 30 lakóházat felégetett, lerombolt. A falu összesen 70 házból állott.

Konstantinápoly, aug. 31. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Cor. A szultán az edinburgi herczeget felszólitotta, hogy szálljon a császári palotába, a herczeg azonban ezt a felhivást köszönettel utasitotta vissza. Megérkezése napján a herczeg az udvari ebédhez volt hivatalos; a herczeg vasárnap utazik el.

Madrid, aug. 31. *Tangerből* érkezett hirek szerint a marokkói szultánnak sikerült a fölkelő törzsek által alkotott bloquadeot az Atlasztól délre áttörni. *A lázadó törzsek meghódolnak.*

Rio de Janeiro, aug. 31. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A régensherczegnőnek szeptember 29-én fogja a pápai nunczius az arany rózsát átnyujtani, melyet a pápa a rabszolgafelszabaditás elismeréseül a herczegnőnek adományozott.

Washington, aug. 31. A képviselőház külügyi bizottsága a ház elé terjesztett javaslatban Cleveland elnök javaslatának megfelelő represszáliák életbeléptetését inditványozza Canada ellenében.

KÖZGAZDASÁG.

Fiume, aug. 31. «*Széchenyi*» Adria-gőzös tegnap Bordeaux felé, a «*Madrid*» nevü «Adria» által megrakott gőzös pedig Dunkerque-Grimsky felé elindult.

Kolozsvár, aug. 31. Az *állatkiállitás* ma reggel megnyilt. *Bánffy* György báró megnyitójában fejtegetvén az erdélyi részek állattenyésztésének fontos voltát, köszönetét nyilvánitá a földmivelési miniszternek nagymérvü támogatásáért. Ezután a biráló-bizottság *Béldy* Akos gr. főispán elnöklete alatt megkezdte müködését. A kiállitás ma délután nyilt meg a közönség számára. Számos állat adatott el, lovakat igen magas áron, 1500—4000 frtig vásároltak.

Belgrád, aug. 31. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A franczia *világkiállitás* központi bizottsága elvette a szerbektől eddigi kedvező helyiségüket és rosszabb helyet ajánlott fel. A szerb kiállitási bizottság és több kiállitó fölszólalására a szerb kormány kijelentette, hogy nem vesz részt a párisi világkiállitáson, ha a párisi központi bizottság rendeletét nem vonják vissza, mely esetben az elkészitett tárgyakat egy Belgrádban rendezendő szerb országos kiállitásnál fogják felhasználni.

Konstantinápoly, aug. 30. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Minthogy a porta tegnapelőtt még nem válaszolt az osztrák-magyar részről hozzá intézett arra a felszólitásra, hogy a posta kérdésben végleges megegyezést létesitsenek Schiessl báró császári és királyi ügyvezető személyesen sürgette meg a nagyvezérnél e kérdést. Remélik, hogy azt kellő időben szabályozni fogják.

Konstantinápoly, aug. 31. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A porta eddigelé, daczára a franczia nagykövet sürgetéseinek, melyeket az angol nagykövet is támogatott, *még nem irta alá a Szuez-csatornára vonatkozó egyezményt.* A portának az a meggyőződése, hogy Anglia és Fraecziaország megegyezése kérdésben csak a külső körülményekre vonatkozhatik, de a kérdés magvára a hatalmak nem egyezkedhettek meg. Törökországban általában lehetetlennek tartják, hogy az európai hatalmak a keleti kérdésben teljesen egy véleményen legyenek, mert érdekeik sokkal eltérőbbek, semhogy a megegyezés előrehető legyen.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **A felső-csallóközi ármentesitési társulat** szeptember 15-én Somorján tartja meg ez évi rendes közgyülését. Itt fog a tisztikar beszámolni mult évi müködésével, a tavaszi áradások alkalmából tett tapasztalataival s többek között annak a 16 kilométer hosszu töltésnek az eredményével is, melyet a társulat e tavaszon, a legnagyobb veszély idején házilag építtetett. — A közgyülés, melyen Bittó Béni fog elnökölni s Földes Gyula igazgató is jelen lesz, rendkivül érdekesnek igérkezik, a mennyiben a tisztviselők közül többen *igen fontos inditványokat* készülnek előterjeszteni.

* **A czukorpraemiumok megszüntetése.** Londonból táviratozzák mai kelettel: A czukor-praemiumokra vonatkozó egyezményt tegnap aláirták. Ausztria-Magyarország fönntartással élt az egyezmény végrehajtását illetőleg az esetre, ha más jelentékeny czukortermelő és fogyasztó országok nem csatlakoznak az egyezményhez. Brazilia, Francziaország és Svédország kijelentették, hogy bár egyetértenek az elvvel, melyen az egyezmény alapul, annak aláirását mégis akkorra kell fentartaniok, ha majd valamennyi érdekelt állam csatlakozik az egyezményhez. Dánia kijelenté, hogy csatlakozik az egyezmény valamennyi pontjához, kivéve a hetediket, mely a prohibiczionális intézkedésekről szól oly országok ellenében, hol a praemium-rendszer divik. Az egyezményhez csatolt nyilatkozat szerint nyolcz hónappal az aláirás után az összes érdekelt államok kiküldötteiből álló bizottság fog összeülni az egyezmény végrehajtására vonatkozó törvények és törvényjavaslatok megvizsgálása és jelentéstétel végett, kimutatva az azokban szükséges változtatásokat, hogy a törvényjavaslatok összhangba hozassanak az egyezmény czikkelyeivel. Az egyezmény 1891. szeptember 1-én lép életbe.

* **Előmunkálati engedély.** A közmunka és közlekedésügyi m. kir. miniszter Gutmann Vilmos, Ödön, László és Aladár nagykanizsai lakosok részére, a Valporo község határában fekvő Belisce iparteleptől kiindulva Tiborjanci, Veliskovce, Gát, Crnkovci községek határainak érintésével Bockinci, Podgajci, Szt.-György, Dolni-Miholjac községeken keresztül Kapelna és illetve Viljevo községek határáig vezetendő keskenyvágányu helyi érdekü vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

* **Postaforgalom Tunisszal.** A hivatalos lap mai száma közli a közmunka- és közlekedésügyi miniszter rendeletét, melyben a közönséges és távirati postautalvány, valamint a postai megbizási forgalom életbeléptetését Tuniszszal elrendeli. A feltételek, melyek alatt e szolgálatok a magyar posta- és távirdahivatalok által közvetittetnek, ugyanazok, mint a melyek a Francziaországgal való forgalomban ugyanezen szolgálatokra nézve érvényben vannak.

IPARÜGYEK.

— **Elvi határozat**. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter legujabban kimondta, hogy *a rövidáru-kereskedő keztyüraktárt* is tarthat.

— **Uj főszgyár**. Egy budapesti vállalkozó Egeresben, Kolozsvár mellett 50,000 frt befektetéssel főszgyárat létesitett: mint irják, e telepnek kimerithetlen és kitünő anyag áll rendelkezésére.

— **A technologiai iparmuzeum** gyüjtemény- és könyvtára szeptember 1-től fogva naponként délelőtt 9-től 1-ig, délután 3-tól 5-ig, szerdán este 7-től 9-ig, vasár- és ünnepnapokon pedig csak délelőtt 9-től 12-ig lesz nyitva. Szombati napon az intézet zárva van.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **Pécsi kiállitás**. Matlekovits Sándor földm. ipar- és kereskedelemügyi miniszterium államtitkára szept. 3-án indul Pécsre. — *Az őszi gyümölcskiállitás* szeptember 1-én nyilik meg és tart három napig. Az utolsó napon, vagyis szeptember hó 3-án a városház közgyülési termében gyümölcsészeti értekezlet tartatik, melyen Dezső Miklós tart előadást Baranyamegye gyümölcsészeti viszonyairól; az előadás szabad vitatkozás alapját fogja képezni. Ugyanaznap d. u. kirándulás lesz az egyesületi kertbe, hogy ezt az érdeklődőknek bemutathassák.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A borkivitel érdekében** a kereskedelmi miniszteriumban ma enquete volt *Matlekovics* Sándor államtitkár elnöklete mellett. Az enqueteben, mely az *Olaszországba való borkivitel megkönnyitése* ügyében hivatott egybe, résztvettek *Schnierer* Gyula miniszteri tanácsos, *Máday* és *Mihailovics* osztálytanácsos, *Miklós* kormánybiztos, *Molnár* István vinczellérképezdei igazgató, *Wartha* és *Miebermann* tanárok, *Ordódy* Lajos az orsz. gazd. egyesület igazgatója, *Koppély* Géza a mintapincze és a magyar bortermelők országos szövetkezetének igazgatója, végül még *Jálics, Altstock* és *Tauszig* (Pécsről) borkereskedők. *Matlekovics* államtitkár megnyitotta az ülést és kifejti, hogy a mai ülésnek czélja nem szoritkozhatik csak arra, hogy a magyar boroknak Olaszországba való kivitelének megkönnyitésére czélzó intézkedéseket megbeszélje, mert Olaszország maga is bortermelő ország, hanem ki kell terjednie arra is, hogy alapot találjunk, a melyen a borkivitel amaz országok felé is megkönnyittessék, melyeknek Magyarországra nézve nagyobb jelentőségük van és ezek a *Svájcz* és *Francziaország*. Az enquete kimondotta, hogy a határon csak azok a borok vegyelemeztessenek, melyeknél egyszerü próba után kétség merül föl valódiságuk iránt, továbbá, hogy a vámhivatalok vizsgálataikat csak az alkohol és extrakt tartalom konstatálására és arra terjeszszék ki, hogy a borok anilinnal vannak-e festve, vagy nem. Továbbá kimondották, hogy az ügy érdekében kivánatos, hogy a vizsgálatoknál egységes eljárás követtessék. A mintapincze igazgatósága által szolgáltatott adatok nyomán természetes boroknak csak azok tekintendők, melyeknél az alkoholtartalom minimuma 7½%, maximuma 15% és aszuboroknál 18%. A minimális extrakt-tartalom 1·2 gramm, továbbá kimondották, hogy a progressziv extrakttartalom az alkoholtartalom nyolczadrészét képezheti. Végre a jelenlévő borkereskedők a vámkezelés könnyitésére tettek javaslatokat, melyeket a miniszterium behatóan fog tanulmányozni és gyakorlatilag értékesiteni. *Matlekovics* államtitkár ezután köszönetet mondott a szakértőknek fáradozásaikért.

** **Az ultimo a mai értéktőzsdén** nyugodtan és minden zavar nélkül folyt le. A prolongáczió-tételek egy fél hónapra a következők voltak: Magyar hitelbank 25—40 kr report, magyar jelzáloghitelbank 5—12½ kr report, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 3—4 kr report, magyar aranyjáradék 3—12½ kr report, magyar papirjáradék simán — 4½ kr deport.

** **Az arany-agio csökkenése és a vámilletékek arany-árkelet-pótléka.** A vámilletékeknek ezüstben történő fizetésénél a törvény értelmében szedendő arany-árkeletpótlék szeptember hónapra 23 százalékban állapittatott meg. Juniusban ez még 26% volt. 23 százalékos tétel 1888 májusa óta nem fordult elő. A legmagasabb pótlékot (27%) 1887 áprilisban, a legalacsonyabbat (15%) 1879 augusztusban és szeptemberben szedték. Az aranyvámok Ausztria-Magyarországon tudvalevőleg 1879 eleje óta vannak érvényben és 1879 januárban 17% volt a pótlék. Ez lassankint 27 százalékig emelkedett, azután csökkent 23 százalékig. A legközelebbi hónapokban valószinüleg még tovább fog csökkenni az aranyárkelet-pótlék, mert a nagyobb gabonakivitel sok aranyat hoz az országba. Ha a vámilletékek aranyárkelet-pótlékának évi átlagát összehasonlitjuk az aranyagio évi átlagával, csak igen csekély különbözetet találunk. Ugyanis az átlag volt:

évben	aranyárkelet-pótlék	arany-agio	különbözet
	százalékokban:		
1873	16·25	16·28	—0·03
1880	17·25	17·33	—0·08
1881	16·71	16·76	—0·05
1882	19·00	18·81	+0·19
1883	19·04	18·95	+0·09
1884	20·87	20·79	+0·08
1885	23·50	23·58	—0·08
1886	25·25	24·86	+0·39
1887	25·58	25·23	+0·35

Az utolsó két évben a különbözet jelentékenyen emelkedett, valószinüleg azért, mert a háborus és békés kilátások gyors váltakozása mellett nehezebb volt az arany-agio valószinü állását előrelátni.

** **Fiume lisztkivitele Nyugot-Európába és Braziliába** julius hónapban 106013·90 mm. és 1888. január 1-től julius 31-ikéig 624790·69 mm. volt. Ebből ment Glasgowba 193010.60, Liverpoolba 169000·64, Londonba 84465·80, Hullba 14018, Leithbe 62308·60, Bordeauxba 5409·80, Rouenba 48750·45, Barczellonába 8275, Rotterdamba 6200, Braziliába 89861·20 mm.

** **Az aszalt szilva kivitele Szerbiából.** Belgrádból irják, hogy az idei szilvatermés Szerbiában igen jónak igérkezik és már külföldi vevők is jelentek meg, kik tájékozni kivánják magukat a helyzetről és a termésről. Remélik, hogy a kivitel jelentékenyen fog emelkedni, mert a termelés nagyobbodott és a szilvának jobb ápolása következtében a minőség is javult. Szerbia szilva kivitele 1888. január 1-étől julius 31-ikig 5.646,927 kiló volt, miből ment Ausztria Magyarországba 2.593,907, Németországba 2.080,076, Amerikába 972,944 kiló.

** **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** e. hó 28-án tartotta alakuló közgyülését s egyuttal a sürgősbb ügyekben érdemleges határozatokat is hozott. A gyülésen helybeli és vidéki tagok közül 25 tag vett részt. Elnök Sigmond Dezső megköszönvén az ujonnan választott kamara egyhangu bizalmát, a mely őt az eddig is elfoglalt elnöki székben meghagyta, rámutatott a kamara előtt álló ép oly fontos, mint nehéz közgazdasági feladatra s ama reményét fejezte ki, hogy az ujonnan alakult kamara a réginek nem disztelen nyomdokába lép s a megkezdett munkát sikeresen fogja tovább folytatni. Az összes tagokat üdvözli; szorgalomra, kitartó munkásságra hivja fel s ajánlja magát és elnöktársait további szives bizalmukba. A gyülést megnyitottnak nyilvánitván, tudomására hozza a miniszteri megerősitő leiratot, a mely a kamara alakulását is elrendeli, be nem várva a vidéki még hiányzó választások megejtését, a melyek elhuzódása a megalakulást már is hónapokig késleltette. Mielőtt napirendre tért volna a gyülés, elnök meleg hangon tartott felhivására felállással adott kifejezést. Kultuszminiszter Trefort elhunyta felett érzett mély fájdalmának, a ki Kolozsvár területén is a közmüvelődési intézetek egész sorozatával tette nevét feledhetlenné és áldottá. Ez országos veszteséghez járul a kamara családi vesztesége, a mely Bogdán István kereskedelmi szakosztályi elnök és Tauffer Ferencz kamarai tanácsos halálával érte. Az első két cziklusón át viselte az alelnöki tisztet teljes sikerrel, az utóbbi a kamarának kezdet óta, tehát 38 éven át volt állandó tagja s egy időn át alelnöke. Mindkettőnek elévülhetlen érdemei vannak. Emlékük jegyzőkönyvileg megerősittetni határoztatott. A kamara ügykezelésére nézve határozattá vált, hogy az eddigi gyakorlat szerint a kereskedelmi és ipari szakosztályok külön ülésekben készitik elő a hozzájok utasitott ügyeket, a mi nem zárja ki, hogy fontosabb ügyekben külön bizottságok küldessenek ki, vagy esetleg állandósittassanak. A kamara pénztára és nyugdijalapja az eddigi pénztárnok időközben történt elhalálozása következtében egy kiküldött bizottság által már hiány nélkül átvétetvén, a kolozsvári hitelbank ideiglenes kezelésére bizatott. A pénztárnok választásának ügyét a gyülés a közelebbi ülésre halasztotta. Az utóbbi közgyülés óta felmerült ügyforgalomról szóló titkári jelentést a gyülés tudomásul vette. Deésváros a házalás korlátozását szándékozván életbeléptetni, a közgyülés e szándék ellen nem tett kifogást. A temesvári kereskedelmi kamarának a gabona határidő különbözeti játék leküzdése ügyében készitett s pártolás végett megküldött felterjesztését a közgyülés komoly megfontolásra méltónak találja, miután e veszélyes játék a kamara-kerületben is érzékeny áldozatokat szedett, s ez okból javaslattétel végett a kereskedelmi szakosztályhoz utasitja. Hasonlag a szakosztály véleményezésére lett bizva az aradi társkamara azon fölterjesztése, a mely a kereskedelmi ügynökök azon tulkapásain kiván segitni, hogy azok csak kereskedőkkel s ne a fogyasztó közönséggel is érietkezzenek. Ez az itteni kereskedő-osztály állandó panaszait képezi. A kamara felkérni határozza a városi hatóságot, hogy az épitési engedélyek megadásánál ne csak az épület tervezőjének, de az épitésére szerződött vállalkozónak bejelentését is követelje s a törvény értelmében képesitéssel nem biró iparostól az engedélyt tagadja meg. A kolozsvári iparossegédek kiállitásának f. é. szeptember 1-én tartandó megnyitási ünnepélyén a kamara testületileg megjelenni kiván; a kiállitás költségeire megszavaz 100 frtot, jutalmakra 150 frtot, összesen 250 forintot. Az iparosoknak szeptember 8—9-én Szegeden tartandó közvállalkozói értekezletén a kamarát képviselni a gyülés az iparos szakosztályi elnökön Benigni Sámuelen kivül Ferenczi Ignácz és Gombos Károlyt kéri fel s erről a szegedi ipartestületet értesiteni határozza. Elnök inditványára a kamara levelezőtagnak kinevezi és felkéri a m. államvasutak helybeli üzletvezetőjét Langer Bódogot. Végül a kereskedő szakosztály időközben elhalt elnöke Bogdán István helyébe titkos szavazással — mint már jelentettük *Weisz* Józsefet választván elnökeül, e választás a közgyülés tudomására lön hozva s jóváhagyás végett fel fog terjesztetni a miniszterhez.

** **Külföldi csődök**. A budapesti kereskedelmi és iparkamara hivatalosan a következő csődökről értesült: a belgrádi kereskedelmi törvényszéknél Anicsics Vasa belgrádi diszmüáru-kereskedő ellen, bejelentési határidő szeptember hó 17-én felszámolási tárgyalási határnap ugyanazon hónap 19-én; továbbá Lagorio Enrico Emanuele genuai gyarmatáru-kereskedő és Tereze Cerro Bruzzo ugyanottani szövetáru-kereskedő ellen; Fratelli Lagorio ugyanottani gyarmatáru-kereskedő czég pedig fizetéseit beszüntette.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Augusztus 31. —

Gabona-tőzsde.

A *buza*-üzlet ma is tartósan lanyha volt. A kinálat meglehetősen nagy volt, malmok igen tartózkodtak és daczára annak, hogy az eladók szivesen tettek engedményeket, valamirevaló vételkedv még sem fejlődött ki és mintegy 20,000 mm. adatott el, mi közben finom buza 10 krral, silányabb 15 krral csökkent métermázsánkint. — Egyéb gabonanemekben csak gyér volt a forgalom és irány meg árak teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki* 300 mm. 81.5 k. 7.70 frt, 300 mm. 81 k. 7.80 frt, 100 mm. 81 k. 7.75 frt, 100 mm. 81 k. és 200 mm. 80.5 k. 7.70 frt, 200 mm. 81.4 k. 100 mm. 80.7 k., 100 mm. 81 k., 300 mm. 80.4 k. és 100 mm. 79.8 k. 7.75 frt, 100 mm. 80 5 k. 7.75 frt, 400 mm. 80 5 k. 7.75 frt, 400 mm. 80.5 k. 7.75 frt, 2600 mm. 80.3 k. 7.70 frt, 100 mm. 80 k. 7.70 frt, 100 mm. 80 k. 7.70 frt, 100 mm. 80 k. 7.70 frt, 100 mm. 80 k. 7.65 frt, 100 mm. 79.5 k. 7.65 frt, 200 mm. 79 k. és 100 mm. 78 k. 7.60 frt, 100 mm. 78 k. 7.55 frt, 100 mm. 77.5 k. 7.55 forint, mind három hónapra.

Pestmegyei 400 mm. 80.5 k. és 100 mm. 80 k. 7.70 frt. 200 mm. 80 k. 7.70 frt, 100 mm. 80 k. 7.70 frt, 100 mm. 79.5 k. 7.65 frt, 100 mm. 76.7 k. 7.45 frt, mind három hónapra.

Fejérmegyei 1150 mm. 77.5 k. 7.50 frt, három hónapra.

Pancsovai 500 mm. 78 k. 7.45 frt, 1000 mm. 76.7 k. 7.30 frt, mindkettő három hónapra.

Bánsági 200 mm. 79 k. 7.55 forint, három hónapra.

Északmagyarországi 100 mm. 80 k. és 100 mm. 78 k. 7.50 forint, három hónapra.

Bihari 100 mm. 78 k. 7.55 forint, három hónapra.

Rozs 400 mm. 5.52½ frt, 100 mm. 5.60 frt, mind mindkettő készpénzen.

Árpa 600 mm. 5.50 frt, 200 mm. 5.70 frt, mindkettő készpénzen

Tengeri 600 mm. 6.05 frt, 800 mm. 5.85 frt, mindkettő készpénzen.

Zab 300 mm. 5.72½ frt, 100 mm. 5.45 frt, 200 mm. 5.57½ frt, mind készpénzen.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	uj bánsági	78—81 k/g	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	78—81 »	7.50	7.70
—	» pestvidéki	78—81 »	7.45	7.65
—	» fehérmegyei	78—81 »	7.50	7.70
—	» bácskai	78—81 »	7.50	7.70
—	» északmagyarorsz.	78—81 »	7.45	7.65
Rozs	»	70—72 »	5.50	5.70
Árpa	» takarmány	60—62 »	5.35	5.75
—	» égetni való	62—64 »	6.35	7.35
—	» sörfőzdei	64—66 »	7.85	9.—
Zab	»	39—41 »	5.30	5.70
Tengeri	ó bánsági	75 »	6.05	6.10
—	» másnemü	73 »	5.95	6.—
Köles	ó	— »	—.—	—.—
Repcze	uj káposzta	— »	12.—	13.50
—	» bánsági	— »	11.75	13.—

Határidőüzlet meglehetősen élénk forgalom mellett az alacsonyabb newyorki és párisi gabonaárfolyamokra, meg a rosszabbodott készáru-üzlet következtében, lanya és gyengülő irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre mintegy 30,000 mm. 7.84, 7.82, 7.81, 7.80, 7.79, 7.77, 7.76, 7.75, 7.77 és 7.78 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 50,000 mm. 8.64, 8.63, 8.62, 8.61, 8.60, 8.58, 8.57, 8.55, 8.56 és 8.57 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 20,000 mm. 5.54, 5.52, 5.51, 5.50, 5.49 és 5.48 frton.

Szokványzab őszre mintegy 10,000 mm. 5.35, 5.34, 5.33 és 5.32 frton.

Szokványzab tavaszra mintegy 10000 mm. 5.87, 5.85, 5.84 és 5.82 forinton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén mérsékelt volt a forgalom és az irány megszilárdult, mert Berlinből szilárd irányt jelentettek. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 10000 mm. 7.78, 7.79, 7.80 és 7.81 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 20000 mm. 8.58, 8.59, 8.60, 8.61 és 8.60 forinton.

Déli 1 órakor hivatalosan záródnak.

Szokványbuza őszre	frt	7.81 — 7.83
Szokványbuza 1889. tavaszra	»	8.60 — 8.62
Uj tengeri 1889. május—juniusra	«	5.48 — 5.50
Szokványzab őszre	«	5.32 — 5.34
Szokványzab tavaszra	»	5.83 — 5.84
Káposztarepcze augusztus-szeptemberre	«	14.— — 14.1/8

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom meglehetősen élénk volt: az irány az alacsonyabb berlini és párisi gabonaárfolyamok, meg a nagyobb vásárlások következtében, lanyha és gyengülő. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 30,000 mm. 7.78, 7.76, 7.75, 7.74, 7.73, 7.71 és 7.70 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 50,000 mm. 8.57, 8.56, 8.55, 8.53, 8.54, 8.53, 8.52, 8.51 és 8.50 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 20,000 mm. 5.49, 5.48, 5.47, 5.46 és 5.45 forinton.

Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 5.31 és 5.30 forinton.

Szokványzab tavaszra 5000 mm. 5.82, 5.81 és 5.80 frton.

Délutáni 5 órakor záródnak:

Szokványbuza őszre	frt	7.70 — 7.72
Szokványbuza 1889. tavaszra	»	8.50 — 8.52
Uj tengeri 1889. május—juniusra	«	5.44 — 5.46
Szokványzab őszre	«	5.28 — 5.30
Szokványzab tavaszra	«	5.79 — 5.80
Káposztarepcze aug.—szept.-re	«	14.— —14.1/8

Terménytőzsde.

Terményekben gyenge volt a forgalom.

Szilva határidőre változatlan, boszniai 85 darabos október—novemberre 10¾ forinton köttetett 56 kilónkint.

Szilvaiz szlavoniai áru szeptember—októberre 15—15⅛ frton adatott.

Disznózsir pesti áru hordóval együtt 65 frton vásároltatott.

Értéktőzsde.

A mai tőzsdén az üzérkedési értékek és járadékok szilárd irányt követtek és magasabban jegyeztek, mindamellett pangott az üzlet. Közlekedési vállalatok értékei szintén szilárdak és részben magasabb árfolyamokon záródnak. A helyi értékekben nem volt élénk a hangulat, kivéve néhány malomrészvényt, melyek több figyelemben részesültek. Az esti tőzsde zárlatával ismét gyengült az irány. A forgalom mindvégig csekély volt.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén osztrák hitelrészvény 315 és 315.70 között ingadozott; magyar aranyjáradék medióra 102.20—102.25-ön, magyar papirjáradék 91.70—91.72½-en köttetett.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 315.60—315.70, magyar aranyjáradék 102.07½—102.20.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde megtartotta ugyan a szilárd irányt, de az üzlet pangott. Osztrák hitelrészvény 315.20 és 315.70 között ingadozott, maradt 315.20 pénz, magyar hitelbank üzlet nélkül 307.25 pénz, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 96.70-en köttetett. Járadékok közül magyar aranyjáradék mediora 102.15-ön, magyar papirjáradék medióra 91.70-en, egységes februári járadék 81-.70-en köttetett. — Egyéb értékek közül forgalomba jöttek: Erzsébet-malom 281-en, Lujza-malom 265-ön, Pannonia-malom 825-ön, Ganz-féle vasöntő 910-en, nemzetközi waggonkölcsönző 69.50-en. — Valuták és váltók lanyhák maradtak.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 315.20—315.30, magyar hitelbank 307.25—307.50, magyar aranyjáradék 102.15—102.20, magyar papirjáradék 91.70—91.75.

Prémiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 3—3½ forint, nyolcz napra 7½—8 forint, egy hónapra 15½—16½ forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén mérsékelten ingadoztak az árfolyamok. Osztrák hitelrészvény 315.10, 314.60 és 315 között, magyar aranyjáradék 102.02½-en köttetett.

2 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 315—315.10, magyar aranyjáradék 102.05—102.07½.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsdén szilárdabb volt az irány, de végül kissé ellanyhult. — Osztrák hitel-részvény 315.50-től 315.10-ig, magyar hitelbank 307½-en, magyar aranyjáradék 102.25—102.20 és 102.10-en köttetett.

5 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 315—315.10, magyar aranyjáradék 102.05—102.10.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, aug. 31. Az üzlet változatlan. Magy. urasági öreg, nehéz 49—50½ frt, fiatal nehéz 51—52 forint, fiatal közép 50—51 forint, fiatal, könnyü 49—50 forint, közönséges (szedett) nehéz 48——49 forint, közép 48—49 forint könnyü 47—48 forint. Romániai, bakonyi, átmeneti nehéz ——— forint, közép ——— forint, könnyü —.— frt, eredeti (Stachel) nehéz ——— frt, közép ——— frt Szerbiai nehéz 49—50 frt, közép 48—49, könnyü 46—48 frt. Hizó egy éves, —.— forint, hizó két éves makkos —— forint, hizó öreg —.— forint. Sertéslétszám: augusztus 29-én volt készlet 111,807 db, aug. 30-án felhajtatott 2384 drb, aug. 30-án elszállittatott 3356 drb, aug. 30-án maradt készletben 110,835 darab sertés.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, aug. 31. (Az *Egyetértés* távirata.) A tegnapi külföldi tőzsdék szilárd árfolyamainak befolyása alatt a mai előtőzsdén igen kedvező volt a hangulat. Ez üzlet főleg a sorompón volt élénk és itt jelentékenyen emelkedtek az árfolyamok is. Coulissaértékek közül főleg osztrák tartományi bank és alpesi bányatársaság élénk forgalom mellett emelkedtek. Járadékok mérsékelten javultak. Valuták olcsóbban kináltattak.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 315.75, magyar hitelbank 308, angol-osztrák bank 109.50, uniobank 214.75, osztrák tartományi bank 239.60, osztrák-magyar államvasut 256.30, déli vasut 114, török dohányrészvény 118, alpesi bányatársaság 44.10, májusi járadék 81.90, magyar aranyjáradék 102.22, magyar papirjáradék 91.75, husz frankos arany 9.76, márka 60.07½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén szintén kedvező volt az irány és élénk a vételkedv. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 315.30, magyar hitelbank 307.50, osztrák tartományi bank 239.50, osztrák-magyar államvasut 256.25, déli vasut 113.75, májusi járadék 81.92, magyar aranyjáradék 102.20, magyar papirjáradék 91.75, husz frankos arany 9.75½.

Később gyenge és élénktelen volt a forgalom a coulissában, a sorompókban ellenben továbbra is igen élénk volt a vételkedv. Váltók és valuták lanyhábbak.

2 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 314.20, angol-osztrák bank 110.—, uniobank 214, bankegyesület 97.50, magyar hitelbank 306.50, osztrák tartományi bank 239.—, osztrák-magyar államvasut 255.—, Károly Lajos-vasut 211.50, dunagőzhajózási részvény 410.—, Lloyd-részv. 452, észak-nyugoti vasut 165.50, elbavölgyi vasut 195.50, tramway 228.75, déli vasut 113.50, májusi járadék 81.90, osztrák aranyjáradék 111.80, magyar aranyjáradék 102.02, magyar papirjáradék 91.67, északi vasut 2473, bécsi községi sorsjegy 142.—, 20 frankos arany 9.74½, német birodalmi márka 60.05, cseh nyugati vasut 315.50. Gyengébb.

Bécs, aug. 31. *(Magyar értékek hivatalos zárlata).* Magyar földtehermentesitési kötvények 104.90, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 104.75 5½%-os magyar földhitelintézeti záloglevél —.—. Erdélyi vasut. 180.75. Magy. keleti vasut els. k. 114.—. Magy. ny. sorsjegy 129.30. Szőlődézsmaváltsági kötvények —.—. 5%-os papirjáradék 91.70. Tiszavölgyi sorsjegy 125.75, Magyar 4%-os aranyjáradék 102.02. Magyar vasuti kölcsön 148.—. Magyar hitelbank 306.50. Alföldi vasut 183.—. Magyar északkeleti vasut 161.50. Keleti vasuti elsőbbség 98.—. Tiszavidéki vasut-részvény 248. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény 96.50. Kassa-oderbergi vasutrészvény 142.50. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—. Temes Béga —.—.

Bécs, aug. 31. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 314.40. Déli vasut 113.50, 4%-os aranyjáradék 111.80. Váltó Londonra 119.15. Károly-Lajos vasut 211.25. 1864-es sorsj. 168.75, 1860-as sorsjegy 140.—, Török sorsjegy 20.—. Angol-osztrákbankrészvény 110.—. 4·2%-os ezüstjáradék 82.90. Osztrák államvasut 255.—, 20-frankos 9.74½. 4·2%-os papirjáradék részv. 81.92. Osztrák hitelsorsjegy —.—, osztrák-magyar bankrészvény 873. Császár kir. arany 5.85. Német bankváltók 60.05, Elbavölgyi vasut részv. 195.50. Bécsi bankegyesület részvényei 97.75. Dunagőzhajózási-társ.-részv. 409. Gyengült.

Délutáni és esti magánforgalom

Bécs, aug. 31. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *déli tőzsde zárlata után* jegyez osztrák hitelrészvény 315.40, osztrák-magyar államvasut 255.40, déli vasut 113.40, magyar aranyjáradék 102.05.

A délutáni magánforgalomban eleintén mérsékelten csökkentek az árfolyamok, de utóbb kielégitő berlini jelentésekre ismét javultak. Osztrák hitelrészvény 315.20 és 314.10 után 314.75, osztrák-magyar államvasut 255.50, déli vasut 113.75, magyar aranyjáradék 101.97 után 102.02.

Az esti magánforgalomban maradt: Osztrák hitelrészvény 314.80 után 314.50.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, aug. 31. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A dijtételek alig változtak: Osztrák hitelrészvény holnapra 1½—2½ frt, nyolcz napra 8—9 frt, egy hónapra 15—17 frt, három hónapra 27—30 forint; osztrák-magyar államvasut egy hónapra 17—19 frt, három hónapra 27—30 forint, magyar aranyjáradék egy hónapra 3—3½ százalék, három hónapra 5—6 százalék.

Magánkamatláb: Elsőrendü váltóra 3¾ százalék, távolabbi látra és telepitett váltóra 4¼—4¾ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, aug. 31. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai tőzsdén határozottan lanyha volt a magatartás, mert Newyorkból és Budapestről lanyhább irányt jelentettek. — Köttetett: Buza őszre 8.22—8.15, tavaszra 9.04—8.99, rozs tavaszra 6.75, zab őszre 5.76—5.72, tavaszra 6.20—6.18, uj tengeri 5.78—5.76 frton. — Felmondatott 500 mm. repcze.

Délután eleintén javult a buza iránya, de ez nem tarthatta magát, mert a lanyha berlini jelentések befolyása alatt tulnyomó volt a kinálat. — Buza tavaszra 9.03 frt után ismét 8.99 frton adatott el, buza őszre valamivel javutt, 8.16—8.17 frton köttetett. Egyebekben nem volt egységes irány. Zab őszre 5.68—5.67, tavaszra 6 17 frt és ujolag valamivel gyengébb. Uj tengeri 5.75. Rozs tavaszra 6.75—6.77, valamivel szilárdabb. Rozs őszre jegyez: 6.20—6.25, tengeri szeptember—októberre 6.20—6.25 frt.

Kész áruban gyér forgalom mellett kedvtelen és gyengülő volt az irány.

BÉCSI ÁRUTŐZSDE.

Bécs, aug. 31. (Az *Egyetértés* távirata.) A mai tőzsdén köttetett:

Petroleum: 3 waggon belföldi standard white őszre Elbeleinitzban 19.60 forint.

Ásványolaj: 1 waggon kaukázusi (0·905) Bécsben 20½ forint.

Szesz: a holnap életbelépő uj adótörvény következtében üzlettelen volt. Kész áru jegyez névleg 28⅝ forintot.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Berlin, aug. 31. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Eleintén igen szilárd és élénk volt az üzlet, azután realizálások következtében futólag elgyengült. Bankrészvények emelkedők. Dux-bodenbachi, buschtiehradi, középtengeri és varsó-bécsi vasut magasabb. Osztrák-magyar államvasut lanyha. Külföldi járadékok szilárdak, de csendesek. Zárlat igen szilárd. Magánkamatláb 1¾ százalék.

Berlin, aug. 31. (Tőzsdei tudósitás.) Az irányzat igen szilárd. Bányaérdékek folytonosan kedvezők.

Berlin, aug. 31. (Utótőzsde.) Magyar aranyjáradék 84.75, osztrák hitelrészvény 164.40, osztrák-magyar államvasut 106.75, osztrák déli vasut 47.60, Károly Lajos-vasut 87.75. Szilárd.

Frankfurt, aug. 31. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 261¾, osztrák-magyar államvasut 211.87½, Károly-Lajos vasut 175.—, osztrák déli vasut 94½. Szilárd.

Páris, aug. 31. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *12 óra 52 perczkor jegyeznek*: 3%-os jára-

dék 83.87, 4½ százalékos járadék 105.50, olasz járadék 97.05, magyar aranyjáradék 84.50, egyiptomi kölcsön 432.18, spanyol járadék 73.97, török vasuti kölcsön 15.—, ottoman bank 527.50, Rio Tinto rézbánya 547.50, Szuez-részvény 2206, Panama-részvény 262.60, osztrák-magyar államvasut 541.25, osztrák déli vasut 241.25.

3 óra 40 perczkor zárónak: 3%-os járadék 83.90, 4½%-os járadék 105.45, törleszthető járadék 86.32, magyar aranyjáradék 84⅝, magyar vasuti kölcsön 308, osztrák-magyar államvasut 540, osztrák déli vasut 237.50, osztrák földhitelrészvény 840, ottomán bank 528¼. Szilárd.

London, aug. 31. (Megnyitás.) Angol consolok 99.03.

London, aug. 30. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék 83, osztrák aranyjáradék 91, osztrák ezüstjáradék 67, angol consolok 99.03, váltó Bécsre 12.51, ezüst 42.01. Szilárd.

Newyork, aug. 30. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márkáról (60 napi látra) 94¾, váltó Londonra 4.84¾, 4%-os tőkésitett kölcsön 1877-ből 128½, Erie-vasut 28½, váltó Párisra 5.23⅛.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető hely szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a [illegible] ati átszámitásokhoz még a transaktió-költségek, továbbá a medió- és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 6. frt [illegible] kr. 100 frank vista = 4 frt [illegible] kr.

Augusztus 31.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.			
*Franczia 3%-os járadék	83.90	—.—	—.—
« 4½%-os «	105.45	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut . U	540.—	260.23	— 0.60
Osztrák déli vasut . U	237.50	111.85	— 1.31
*Osztrák földhitel-részvénytársaság . U	840.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék . U	86.32	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék . U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön . K	308.—	148.88	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank . U	—.—	—.—	—.—
Bécsi unió-bank . K	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék . U	84.58	101.64	— 0.06
Magyar 5%-os papirjáradék . U	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank . K	—.—	—.—	—.—
BERLIN.			
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék . K	—.—	—.—	—.—
« 5%-os « . U	81.10	97.57	+ 0.30
« 4⅕%-os ezüstjáradék . K	68.60	82.87	+ 0.28
« 4%-os aranyjáradék . K	92.50	111.37	+ 0.34
Magyar aranyjáradék . U	84.70	102.06	+ 0.11
« 5%-os papirjáradék . U	75.80	91.48	—.—
« keleti vasuti kötvények . K	—.—	—.—	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv. . K	103.60	124.75	— 0.06
Osztrák hitelrészvény . U	164.60	316.47	+ 2.33
Magyar hitelbank . U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut . U	107.—	257.26	— 2.69
Osztrák déli vasut . U	48.—	115.34	+ 8.15
Károly-Lajos vasut . U	88.—	211.37	— 0.76
Kassa-oderbergi vasut . K	60.—	144.56	+ 1.71
*Román vasutirészvények	—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy	204.20	122.72	— 0.06
Váltó bécsi piaczra	166.50	59.69	— 0.18
*Keleti kölcsön II. kibocsátás	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank . K	—.—	—.—	—.—
« leszámitoló és pénzváltó-bank K	—.—	—.—	—.—
« országos bank . K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.			
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék . K	68.—	81.84	+ 0.18
« 5%-os « . U	80.90	97.38	— 0.29
« 4⅕%-os ezüstjáradék . K	68.70	82.75	+ 0.06
« 4%-os aranyjáradék . K	92.75	111.32	+ 0.17
Magyar aranyjáradék . U	84.60	101.23	+ 0.23
« %-os papirjáradék . U	75.80	91.48	+ 0.24
Osztrák hitelrészvény . U	261.87	316.12	+ 2.05
Osztrák-magyar bank . U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut . U	212.50	256.08	+ 0.30
Károly-Lajos vasut . U	175.75	211.73	+ 0.59
Osztrák déli vasut . U	94.88	112.05	+ 4.43
Erzsébet osztrák nyugoti vasut . K	—.—	—.—	—.—
Magyar-gácsországi vasut . U	—.—	—.—	—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények . K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra	166.10	60.03	— 0.13
*4½%-os földhitelintézeti záloglevél . K	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank . U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-bank . U	—.—	—.—	—.—
Magyar orsz. bank . K	—.—	—.—	—.—

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Trieszt, aug. 30. A *czukorpiacz* lanyha; centrifugalpilé kész áru 22.25—22.75 frt. — *Kávé* igen szilárd. — *Szesz* kész magyar 20 frt, oláh 12½ frt, német névleg 13 frt, lanyha.

Hamburg, aug. 31. (*Kávé.*) Santos good average szeptemberre 72.75, deczemberre 57 márka.

Hamburg, aug. 30. *Petroleum* helyben 7.75, szeptember—deczemberre 7.90 márka. Szilárd.

Páris, aug. 30. Nyers *czukor* 88⁰ kész áru 39.50 39.75, nyugodt; fehér czukor folyó hónapra 41.75, szeptemberre 41.60, tartva, októbertől négy hónapra 37.80, az első négy hónapra 38, finomitott 107—108 frank.

Havre, aug. 31. *Kávé* négy hónapra 68.50 frank.

London, aug. 30. Nyers répa-czukor 14⅜, Jáva-*czukor* 16½, nyugodt, szilárd.

Rorschach, aug. 30. Elsőrendü magyar *buza* 21.50 frank. Az üzlet kevés, de az irány szilárd.

Bréma, aug. 30. *Petroleum* helyben 7.95 márka. Nyugodt.

Antwerpen, aug. 30. *Petroleum* 20½ frank. — Nyugodt.

Newyork, aug. 30. (Kabelsürgöny). Gyapot Newyorkban 11¹/₁₆, Neworleansban 9⅜, novemberre 9.46, deczemberre 9.46 Petroleum finomitott 70⁰ Abel Test Newyorkban augusztusra 7⅝. Philadelphiában augusztusra 7⅝. Nyers petroleum 6⅝. — **United pipe line certificates** 90.50. — Liszt 3.55 — **Piros őszi buza helyben** 100½ cent (= 9.50 frt), augusztusra 99⅜ cent (= 9.39 frt), szeptemberre 99⅜ cent (= 9.39 frt), deczemberre 102¼ cent (= 9.68 frt), 10 kilónkint. — **Tengeri** 54. Czukor

Fair refining Muscovados) 5⁵/₁₆. — **Rio kávé** 14¾. — Zsir (Wilcox jegyü) 9.35. (Fairbank jegyü) 9.30. — Gabona fuvardij-imperial quarterkint Észak-Amerikából az angol kikötőbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 5¼ cent (= 1 frt 100 kilókint). — Napi felhozatal gynpotból 3000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Átszámitási árfolyam német pinzokra 100 márka vista 60.10 frt, 100 frt [illegible] frt.

Augusztus 31.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	27.—	13.10	— 0.12
— szeptemberre	27.—	13.10	— 0.12
— utolsó 4 hóra	27.10	13.15	— 0.07
— nov.-től 4 hóra	27.40	13.29	— 0.10
Liszt folyó hóra	58.75	17.94	— 0.15
— szept.-re	59.10	18.04	— 0.05
— utolsó 4 hóra	59.75	18.24	— 0.12
— nov.-től 4 hóra	60.60	18.49	— 0.15
Olaj folyó hóra	66.—	32.01	—.—
— szept.-re	66.25	32.13	+ 0.12
— utolsó 4 hóra	66.25	32.13	—.—
— 4 első hóra	65.25	31.52	— 0.06
Szesz folyó hóra	41.25	21.78	+ 0.13
— szept.-re	41.75	22.04	+ 0.13
— utolsó 4 hóra	41.25	21.78	—.—
— 4 első hóra	41.75	22.04	+ 0.13
BERLIN.			
Buza szept.-októberre	183.—	11.—	— 0.09
— nov.-deczemberre	186.—	11.06	— 0.06
Rozs szept.-okt.-re	151.25	9.9	+ 0.08
— nov.-decz.-re	155.—	9.31	+ 0.05
Zab aug.-ra	128.—	7.61	— 0.11
— szept.-okt.-re	128.—	7.61	— 0.11
Olaj szept.-okt.-re	56.—	33.6	— 0.05
— nov.-decz.-re	55.—	33.06	— 0.30
Szesz aug.-szept.-re	33.10	19.89	+ 0.06
— szept.-okt.-re	33.10	19.89	— 0.39
STETTIN.			
Buza szept.-októberre	186.—	11.18	+ 0.12
— okt.-nov.-re	186.—	11.18	+ 0.09
Rozs szept.-októberre	147.50	8.86	+ 0.08
— okt.-nov.-re	148.50	8.92	+ 0.12
Olaj augusztusra	55.—	33.06	—.—
— szept.-okt.-re	54.50	32.75	—.—
Szesz helyben 50 márka fogyasztási adóval	53.50	8?.13	+ 0.60
— Helyben 70 márka fogyasztási adóval	33.50	20.13	+ 0.60
— szept.-okt.-re 70 márka fogyasztási adóval	33.30	20.01	+ 0.03
— aug.-szept.-re 70 márka fogyasztási adóval	—.—	—.—	—.—
KÖLN.			
Buza nov.-re	20.20	12.14	+ 0.12
— márcziusra	21.10	12.68	+ 0.18
Rozs nov.-re	15.70	9.44	+ 0.06
— márcz.-ra	16.60	9.98	+ 0.16
Olaj helyben	59.—	35.46	+ 0.60
— októberre	56.90	34.20	+ 0.24
BOROSZLÓ.			
Buza	17.30	10.70	—.—
Zab	—.—	—.—	—.—
Szesz	50.70	30.47	+ 0.12
Rozs	14.30	8.59	—.—
Repcze	25.—	15.02	+ 0.19
Tengeri	13.50	8.11	—.—

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Uj vásár.** Pestmegye területén levő Jász-Kara-Jenő községének megengedte a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter, hogy évenkint julius 8-án egy harmadik országos vásárt tarthasson.

* **Lótenyésztők figyelmébe.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium lótenyésztési osztálya értesiti mindazokat a tenyésztőket, a kik a m. kir. állami méntelepek ménanyagának kiegészithetése czéljából eladó ménlovaikat bejelentették, hogy a bejelentett mének bizottságilag történő megszemlélése s illetőleg megvásárlása Nagyváradon szeptember hó 16-án, Kaposváron 17-én, Nagy-Mihályban 19-én, Szabadkán 20-án, Mezőhegyesen 22-én, Győrben 27-én s Pozsonyban 30-án, végül Budapesten a lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság által október hóban rendezendő ménkiállitás alkalmával. A megvásárolt ménlovak a helyszinén fognak azonnal átvétetni és kifizettetni.

BORÁSZAT.

*** **Filloxera.** Szatmármegyében: Fény, Csanálos, Nagy-Majtény, Biharmegyében: Puszta-Ujlak, Nyitramegyében: Komjáth, Szilágymegyében: Erked, Jász-Kun-Nagy-Szolnok megyében: Árokszállás és Temesmegyében: Detta községek szőllőiben a filloxera jelentése megállapittatván, nevezett községek határára a földmivelés- ipar- és kereskedelmi miniszterium zárlatot rendelt el.

NAPIREND: szeptember 1-én.

Naptár: Szombat. — Róm. kath.: Egyed ap. Farkas. — Prot.: Egyed. — Görög-orosz: (augusztus 20.) Sámuel pr. — Zsidó: (elul 25.) Sab. Nic. Vaj. — Nap kél 5 ó. 20 p., nyugsz. 6 ó. 39 p. — Hold kél 12 óra éjjel, nyugsz. 3 ó. 55 p. d. u.

Vallás- és közoktatásügyi államtitkár fogad déli 1—2 óráig.

Horvát miniszter fogad d. u. 10— d. e. 2.

Zártkörü tánczvigalom az Eötvös-nyaralóban este 8 órakor.

Királyi várpalota Budán megtekinthető d. e. 9—12 és d. u. 3—6. Jelentkeztetni a várkapitányságnál.

Hazai termékek állandó kiállitása a kereskedelmi muzeumban. Városligeti iparcsarnok. Naponként d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—7 óráig. Vasárnap és ünnepnapokon d. u. 20 kr belépti dij, különben szabad a belépés. Ugyanott látható a *müfestészeti sorsjáték nyeremény-tárgyainak kiállitása.* Belépti dij 20 kr.

Nemzeti muzeum: képtár d. e. 9 d. u. 1.

Orsz. tanszermuzeum a budai állami tanitóképző intézet épületében d. e. 9—12 és d. u. 3—6.

Margitsziget mindennap czigányzene a felső vendéglőnél kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap katona zenekar. Hajó-közlekedés félóránként.

Vörös-kereszt-egyleti Erzsébet-kórház (Budán, Krisztinaváros) I. és II. osztályán levő betegek meglátogathatók d. e. 9—11, d. u. 2—5 óra között, a III. osztályon levő betegek d. u. 2—4 óra között, idegenek megszemlélhetik a kórházat d. u. 2—4 óra között.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—7-ig.

Muzeumi könyvtár d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Állatkert nyitva egész nap. — Este 6 órakor Miss Ella Zuilla és Miss Lulu fellépte. Belépti dij 30 kr.

Kivonat a hiv. lap aug. 31. számából.

Árverések a fővárosban. Báró Perényi Károlyné 140 frtra becs. ingós. I V. ker. muzeum-körut 41. sz. szept. 1. Szabó Kálmán 307 frtra becs. ingós. I. ker. Döbrentei-utcza 42. sz. szept. 1. Fürst Albert 26,789 frtra becs. ingós. V. ker. váczi-körut 56. sz. szept. 3.

Árverések a vidéken. Kádár Henrikné 4400 frtra becs. ingatl. szept. 18. B.-Gyula. Sicherman Mór 4557 frtra becs. ingatl. szept. 10. M.-Sziget. Horváth István 2099 frtra becs. ingatl. nov. 16. Szigetvár. (A szigetvári kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.) Rozenberg Károly 2400 frtra becs. ingatl. szept. 26. Pétervásár. Pinke András 2900 frtra becs. ingatl. szept. 18. Perbete. Áron Franciska 3000 frtra becs. ingatl. okt. 17. Nagyvárad. Becsei Péter 392 frtra becs. ingatl. szept. 20. Szeged. Póka István 8757 frtra becs. ingatl. szept. 19. Szeged. Thuróczy Bálint 25,766 frtra becs. ingatl. nov. 22. Tót-Soók. (Galgócz.) Csudai Jusztina 575 frtra becs. ingatl. szept. 21. Kis-Oroszka. (Léva.) Pacsis Alajos 1948 frtra ingatl. szept. 29. Nagy-tapolcsány. (Nyitra.)

Csődnyitás. Czeininger Antal kassai lakos ellen. Csődbiztos Teleky László tszéki biró, tömeggondnok helyetteséül Hedry Lőrincz ügyvéd. Bejelentési határidő okt. 15. Zsivkovics K. Milán rumai lakos kereskedő ellen. Tömeggondnok dr. Novákovits Vojin, helyetteséül Szrétkovics György ügyvéd. Bejelentési határidő szept. 29. Nébel Lajos pitvarosi kereskedő ellen.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NÉVSORA.

Marchall-szálloda az Angol királynéhoz.
Gr. Pongrácz E. Révfalu
Gr. Erdődy Gy. Novimarof
Echerolles K. N.-Várad
Pulszky J. Arad
Redard D. Páris
Chan L. Páris
Riegler A. Bukarest
Heller A. Bécs
Taussig J. Bécs
Wrba A. Bécs
Robrahn R. Hamburg
Panatojovits P. Ruma
Bauer V. Stuttgart
Lichtenberg M. Szeged
Gross M. Antwerpen
Dickhoff C. Aussig

London szálloda.
Deky B. Bécs
Schulzer K. Winterthurm
Dr. Grünwald A. Lőcse
Itschul E. Pola
Kleinert J. Bécs
Würdinger F. Saáz
Jonescu L. Bukarest

Schmidt Orient szálloda.
Hasselmann E. München
Bömbard P. München
Grabovszki J. Krakó
Oluhos J. Lippa
Szántó P. Pápa
Hofmann J. Frankfurt
Krynicki A. Nis
Telschau C. Berlin
Paukert J. Berlin
Leb P. Szombathely
Goriup A. Görcz
Dobiáschi J. Arad
Mayer J. Szada
Adriányi A. Déva
Dr. Widder P. Koholapolánya
Dr. Schäffer A. Pancsova
Schinek A. Beneshaza
Weisz A. Gyöngyös

Aranysas szálloda.
Világhy N. Erdőtarcsa
Dapsy S. Miskolcz
Németh A. T.-Szt-Miklós
Magyary M. Székelyhid
Rejcsey Z. Debreczen
Pálfy K. Sz.-Fehérvár
Czobor Gy. Fiume
Kovalitzky A. Sz.-Udvarhely
Murakösy K. Bécs
Lefkovics Zs. Miskolcz
Klein J. Szegszárd

Két korona szálloda.
Baçhy M. Kenderes
Csorna J. Dabas
Égi J. Pétervár
Haborszky J. Péterva
Alexa M. Erdély
Eller B. Becskerek
Takács J. Tolna
Kiss J. Belgrád
Virág M. Pereg
Vella J. Pereg
Blatterbauer G. Pécs
Lővinger A. Lakihegy
Jurácsek Gy. Sári
Piroska Gy. Lajosmizse
Milo B. Belgrád
Mikolics L. Belgrád
Benedek J. Gyón
Muracsek J. Kőbánya
Csizmadia S. Kőbánya

Tigris szálloda.
Dr. Révész J. Somogy
Hammerschmidt J. Hamburg
Goldstein S. Köln
Landmann J. Laibach
Wohl H. Losoncz
Rónay K. Hosszumező
Alexi G. N.-Bánya
Szadéczky J. Nyitra
Besnyoy J. Bécs
Krammer S. Bécs
Hofmann K. Bécs
Politzer S. Mödling
Boros K. Fehérvár
Kohn E. Fehérvár

Nagy G. N. Kanizsa
Mäddinger A. Budweis
Blau S. Komárom

Walter Fehérló szálloda.
Veres J. Orosháza
Neurierer P. N.-Szeben
Rácsek J. Téne
Tornay Gy. Gyöngyös
Galgóczi E. Muzsla
Halvax J. Lippa
Benedeki M. Heves
Pacholik A. N.-Kikinda
Zwackel A. Bécs
Benedek L. Bélényes
Szendefy K. S.-Szt-Péter
Csapodi F. Somogy
Szojka J. Dobsina
Kozma L. Somogy
Fischer A. Gyöngyös
Galina K. Z.-Egerszeg
Monspart L. Szolnok
Plenk J. Losoncz
Bergel J. Ó-Moravicza
Skitsik E. Námestó
Beke B. Abauj
Ungar S. Putnok
Lónyay A. Győr
Juhász E. Uri
Herczeg K. Dunamócs

Magyar király szálloda.
Ordody A. Bagota
Friedrich L. Bécs
Dr. Kovalik J. Trsztena
Talyanszky F. Páris
Steiner J. Bécs
Piatnyik N. Bécs
Löwi L. Bécs
Lehr H. Bécs
Schmeichler A. Brünn
Weinberger J. Z.-Egerszeg
Blau J. Felcsut
Abeles A. Ujvidék
Philip J. N.-Szombat

Vadászkürt szálloda.
Gr. Batthyány J. Felbár
Hetényi M. Apostag
Décsy F.-né Ungvár
Szucsu B. B.-Csaba
Immerwahr F. Oswitz
Simonyi D. Szügy
Vásárhelyi B. Arad
Horváth Zs.-né Győr
Pauer A. Eger
Jodlik A. Győr
Bauer M. Apostag
Orffy L. Szegszárd
Haidekker B. Szegszárd
Bogyay Zs. Sárospatak
Boecker A. Hohenlinburg
Loevenberg J. Bécs
Wirz J. Bécs
Hodurek F. Bécs
Mekler L. Bécs
Flaudorfer P. Sopron
Clatt G. London
Steiner A. Grácz

Nemzeti szálloda.
Hirsch J. Szegszárd
Schmeirer J. Pécs
Stenczinger G. Debreczen
Herman T. Pozsony
Ligeti J. Szeged
Klein Zs. Visegrád
Kavan L. Pozsony
Lévay J. Szegszárd
Ruprecht K. Budapest
Ravasz J.-né Pozsony
Bisa A. Arad
Braun F. B.-Jenő
Kolozsváry K. Zircz
Gyimoty J. Szegszárd
Semsey A. Eperjes
Zsuffa A.-né D.-Földvár
Fejérváry K. Andrásfalva
Sugár S. Kapuvár
Erkel J.-né B.-Gyula
Beimel S. Herecsény
Kanitz D. Eger

Pannonia szálloda.
Betegh A. Kolozsvár
Molnár I. Félegyháza
Majzik E. Heves
Baghi E.-né Kengyel

partstein L. H.-Dorogh
essler T. Bécs
Ágostou I. Feketehegy
Szeremley L. S.-Szt-György
Jelinek W. N.-Kálló
Reimann F. Grácz
Zalka F. Deáki
Frenyé A. T.-Szele
Schoman J. Ipolyság
Szécsényi J. Galantha
Csomez K. Galantha
Löw J. Dés
Blau S. Heves
Spitzer A. Pozsony
Bocskor A. K.-Körös
Halász L. N.-Körös
Aradi G. Szeged
Zschitzsche L. Esztergom
Bernth E.-né S.-A.-Ujhely
Varga F. K.-Telek
Tóth J. Rimaszombat
Kelemen I. Szeged
Szikszay J. Debreczen
Fogler J. Gödöllő
Dr. Demkó A. H.-Dorogh
Glatz L. Somogy
Meister A. T.-Szt-Miklós
Enricsko J. Privigye
Hanák K. Gyöngyös

Holzwarth-Frohner szál.
Dr. Mittler J. Arad
Dr. Szivessy L.-né Szeged
Feigl E. Losoncz
Herczka J. Beszterczebánya
Kuffler B. Moson
Weinberger A. Fegyvernek
Kurtz L. Komárom
Goldner A. Bécs
Roos P. Sz.-Udvarhely
Hammer J. Szácz
Farkas K. N.-Szeben
Nádasdy N. N.-Szeben
Klein S. Csaba
Körner J. Marburg

Jonás M. Marburg
Miloh M. Párkány

Hungária szálloda.
Br. Ponchelon B. Bourgoing
Winkel M. Moszkva
Prileszky T. Pozsony
Heckscher M. Bécs
Levi E. Milanó
Degermann J. Baarz
Schmidt E. Páris
Watt Gy. London
Muratori F. Bologna
Rocco Z. Róma
Krausz O. Bukarest
Westcott M. Páris
Gautier A. Geneve
Fourmantelle M. Páris
Dr. Eppinger M. Bécs
Dr. Adler L. Arad
Dr. Koller S. M.-Sziget
Schlesinger A. Zágráb
Mayer A. Drezda
Majewski Gy. Varsó
Rolleder K. Bécs
Lemke E. Bécs
Fusz J. Bécs
Sigmund F. Bécs
Modern L. Bécs
Brüll G. Bécs
Teichert V. Bécs
Lassen M. Kopenhága
Ritzer F. Frankfurt
Kann H. Stuttgart
Hercz A. Berlin
Weisshaus M. Eperjes
Kup Gy. Szeged
Zsillig J. Zürich
Schelleberg J. Zürich
Baumann J. Strassburg
Löwensberg K. Zürich
Szabó K. Debreczen
Herzl D. Temesvár
Leipnik M. Sziszek
Jiraszek F. Szeged

Elhaltak névsora 1888. augusztus 29.

Mrellay J. 9 é. napsz. fia IX. k. Kinizsi-u. 14.
Spergl I. 29 é. szabó III. k. kórház.
Grietl A. 37 é. szőllős neje III. k. szépvölgy-u. 20.
Weinhardt K. 37 é. napsz. neje VI. k. Angyalföld 1683.
Káspár R. 34 é. napsz. VI. k. váczi-ut 175.
Neszlak K. 1 é. lakatos f. VII. k. rózsa-u. 30.
Vogl A. [illegible] é. hivatalszolga neje VII. k. dohány-u. 106.
Kornhuber J. 62 é. házm. VIII. k. gólya-u. 45.
Szklenár K. 2 é. napsz. f. VI. k. Angyalföld 1577.
Földváry I. 2 é. szatócs fia VI. k. Eötvös-u. 28.
Velesak J. 25 é. napsz. X. k. téglagyár.
Grünwald Zs. 29 é. ügynök X. k.
Sandberger R. 22 é. napsz.-nő IX. k. Ernő-u. 3650.
Mayer M. 8 é. napsz. IX. k. bokréta-u. 37.
Ángyal M. 24 é. csősz neje X. k.
Grimpl L. 70 é. keresk. neje VII. k. Erzsébet-körut 40.
Becsi J. 42 é. kintornás VIII. k. Dugonics-u. 3.
Dryja A. 26 é. napsz. V. k. visegrádi-u. 46.
Bukovinszky E. 32 é. napsz. IX. k. fegyvergyár.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ
Évi b. 169. Havi b. 1.
Budapest, szeptember 1-én.
A párisi.
Vigjáték 3 felv. Irta Gondinet Edmond
Személyek:

Brichanteau	Náday
Savourette	Vizvári
Pontaubert	Hetényi
Gontran	Horváth
Fougerolles	Latabár
Geneviève	G. Csillag T.
Pontaubertné	Lendvayné
Léonide	Alszegi I.
Embelline	Palotay P.
Éji őr	Kling A.
Bohócz	Hegedüs J.
Pinczérnő	Reisz R.
A menyasszony	Maruzzi F.
A vőlegény	Kürthy A.
Az örömanya	Nirschyné
Az örömapa	Vincze
Korcsmáros	Radó
Az ifjuság	Weisz Sz.

Kezdete 7 órakor.
Holnap, szeptember 2-án.
Petneházy.

Holnap, szeptember 2 án.
Excelsior.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Bérlet 1. sz.
Budapest, szeptember 1-én.
A fekete domino.
Vig dalmü 3 felv. Scribe után forditotta Lengyel Dániel. Zenéjét szerz. Auber.
Személyek:

Elford	Szekeres
Juliano	Kiss D.
Massarena	Pauli
Lopez	Vincze
Gil Perez	Hegedüs
Angela	Ábrányiné
Brigitta	Kordin M.
Claudia	C. Saxlehner
Ursula	Hensler H.
Kapusnő	Doppler I.

Az opera után:
Bécsi keringő.
Ballet 3 képben. Szövegét irták Frappart Lajos és Gaul F. Zenéjét összeállitotta Bayer J. Betanitotta Campilli Fr. balletmester.
Személyek:

Pernauer L.	Pini H.
Barbara	Zsuzsanics E.

NÉP-SZINHÁZ.
Budapest, szeptember 1-én.
Blaha Lujza asszony minvendég.
A SUHANCZ.
Operette 3 felv. Bayard és Vanderburch után megzenésitette Konti József.
Személyek:

Özv. Meunierné	M. Csatai Zs.
Eliz	Hevesi J.
Józsi	Blaha L.
Bizot	Kassai
Morin	Gyöngyi
Emil	Hunyadi
Morin báróné	Sik G.
Durand	Ujvári
Rendőrtiszt	Narczisz
Dajka	Béni I.
Groom Emil	Fodor
Egy suhancz	Vasváriné
Egy szolga	Egri

Kezdete 7½ órakor.
Holnap, szeptember 2-án.
Blaha L. assz. mint vendég.
Budavár megvétele.

KRISZTINAVÁROSI SZINKÖR.
Budapest, szeptember 1-én.
A pipacsősz király.
Operette 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

Első fővárosi orpheum
Nagymező-utcza 17. sz. 7168
Csak még néhány napig!!!
Mr. Anney csak most egyedül fogja teljes művészetét: mint kerékpáros bemutatni. — 31-én utoljára lépnek fel.

Oceana Renz, az Alfonzó-csoport és valamennyi szerződtetett művész.

Előleges jelentés. Alant felsorolt tagok szeptember hóban vendégszerepelnek: szept. 1. **Lala Hadgi Pultana** tornázó-társaság, **Brady** és **Wallenstein** bécsi párdalosok. **André-család** bűvészek és equilibristák, **Feldau k. a.** német énekesnő. — Szept. 6-án **Schenk Márton** kedvelt bécsi dalkomikus ismételt fellépte. — Szept. 11-én **Olga Iwanowna** orosz-román énekesnő. — Szept. 20-án **Mlle Adele Blanche** franczia exenctrique-énekesnő fellépte.

Időjárás

a m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1888. aug. 31. reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm.	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.
Sopron	764	+ 18.0	ENY 1	2	—
Magyar-Óvár	63	+ 19.2	NY 1	1	—
Trencsén	62	+ 17.4	NY 2	1	—
Selmecz	64	+ 18.0	DNY 1	2	—
Korpona	63	+ 13.5	—	1	2
Beszterczebánya	62	+ 18.9	—	1	—
Budapest	63	+ 17.9	—	0	—
Szolnok	—	—	—	—	—
Eger	62	+ 17.8	K 1	0	—
Debreczen	64	+ 13.1	—	0	—
Késmárk	65	+ 12.6	—	≡	—
Uj-Tátrafüred	64	+ 17.4	—	0	—
Ungvár	63	+ 14.0	EK 3	0	—
Szatmár	59	+ 18.5	D 1	0	—
Nagyvárad	—	—	—	—	—
Máramaros-Sziget	65	+ 15.8	K 2	0	—
Kolozsvár	63	+ 15.2	NY 1	1	—
Nagy-Szeben	64	+ 15.4	D 1	0	—
Orsova	65	+ 18.2	NY 1	1	2
Temesvár	66	+ 17.6	—	1	3
Arad	64	+ 18.2	K 3	0	2
Szeged	63	+ 18.9	DK 1	0	—
Pancsova	62	+ 21.0	K 2	1	—
Keszthely	—	—	—	—	—
Csáktornya	62	+ 15.7	E 1	≡	—
Zágráb	63	+ 18.1	—	0	—
Fiume	63	+ 20.1	D 1	0	—
Bécs	64	+ 17.6	EK 2	2	0
Prága	65	+ 14.2	EK 1	●	12
Krakó	64	+ 14.8	DK 1	0	—
Lemberg	64	+ 14.6	DK 1	0	—
Bregenz	68	+ 11.6	E 1	●	17
Salzburg	65	+ 14.7	EK 3	●	9
Grácz	64	+ 12.1	—	4	14
Trieszt	63	+ 24.5	—	0	—
Pola	63	+ 20.8	DK 1	2	—
Abbazia	63	+ 23.2	—	0	—
Lesina	63	+ 21.9	—	0	—
Kopenhága	65	+ 13.1	ENY 1	2	—
Stockholm	64	+ 16.0	D 2	4	3
Szt. Pétervár	67	+ 12.8	D 1	0	—
Moszkva	71	+ 11.6	—	0	—
Varsó	64	+ 15.5	D 1	0	—
Hamburg	65	+ 12.0	ENY 2	—	—
Berlin	65	+ 13.2	NY 2	≡	—
München	67	+ 13.0	K 1	●	3
Stornoway	63	+ 11.7	ÉNY 2	2	—
Scilly szigetek	60	+ 14.4	ENY 3	3	—
Páris	68	+ 10.3	DNY 1	0	—
Nizza	63	+ 19.3	DK 2	3	—
Florencz	—	—	—	—	—
Róma	—	—	—	—	—
Odessza	63	+ 16.4	—	0	—
Konstantinápoly	—	—	—	—	—

Budapesten a megelőző nap legnagyobb hőfoka + 28°, legkisebb = + 15° Cels. A légnyomás a tengerszinre van átszámitva. A szélirány jelölése: E = észak, K = kelet, D = dél, Ny = nyugot. Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 — többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult; ● = eső: ✱ = hó, ≡ = köd, ⩘ = zivatar.

Megjegyzések: A légnyomás általában alig változott. A minimum Anglia, a maximum Biscaya öböl felett terül el. A hőmérséklet változatlan. Zivatar: Arad, Késmárk.

Kilátás: Északnyugati gyenge szelek, hüvösebb esős idő.

Vizállás, 1888. aug. 31.

A folyó neve	Állami vizmércze állomás	Ma méterben 0. pont felett	Ma 0. pont alatt	Tegnap 0. pont felett	Tegnap 0. pont alatt
Duna	Pozsony	2.48	—	2.56	—
	Komárom	2.30	—	2.92	—
	Budapest	2.66	—	2.80	—
	Mohács	3.75	—	3.93	—
	Ujvidék	3.49	—	3.55	—
	Pancsova	1.87	—	1.88	—
	Orsova	2.40	—	2.40	—
Vág	Szered	0.36	—	—	—
Tisza	Máramaros-Sziget	0.43	—	0.55	—
	V.-Namény	0.26	—	—	—
	Tokaj	0.40	—	0.52	—
	Szolnok	0.74	—	0.84	—
	Szeged	1.21	—	1.28	—
	Török-Becse	1.08	—	1.06	—
Szamos	Szatmár	0.45	—	0.50	—
Bodrog	S.-Patak	0.30	—	0.32	—
Körös	Békés-Gyula	—	0.32	—	0.32
	Gyoma	—	0.30	—	0.26
	Szarvas	—	—	—	—
Maros	Arad	—	0.69	—	0.59
Béga	Temesvár	—	0.23	—	0.21
Dráva	Barcs	0.80	—	0.84	—
	Eszék	1.86	—	1.86	—
Száva	Sziszek	—	0.28	—	0.22
	Mitrovicza	1.09	—	1.11	—

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés augusztus 28-diki számában.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései augusztus 31.

Faj	Irányzat	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Buza							
Bánsági uj	lanyha	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
« «	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
« «	«	78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
« «	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
Tiszavidéki «	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
« «	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
« «	«	78	7.50	7.55	79	7.55	7.60
« «	«	80	7.60	7.65	81	7.65	7.70
Pestvidéki «	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
« «	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
« «	«	78	7.45	7.50	79	7.50	7.55
« «	«	80	7.55	7.60	81	7.60	7.65
Fejérmegyei «	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
« «	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
« «	«	78	7.50	7.55	79	7.55	7.60
« «	«	80	7.60	7.65	81	7.65	7.70
Bácskai «	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
« «	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
« «	«	78	7.50	7.55	79	7.55	7.60
« «	«	80	7.60	7.65	81	7.65	7.70
Magyar északvidék «	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
« «	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
« «	«	78	7.45	7.50	79	7.50	7.55
« «	«	80	7.55	7.60	81	7.60	7.65

Gabona ó vagy uj		Irányzat	Faj	Minőségi suly hektoliterk.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Rozs	ó	csendes	—	70—72	5.50	5.70
Árpa	«	«	takarmány	60—62	5.35	5.75
«	«	«	égetni való	62—64	6.35	7.35
«	«	«	sörfőzdei	64—66	7.85	9.—
Zab	«	szilárd	—	39—41	5.30	5.70
Tengeri	uj	csendes	bánsági	75	6.05	6.10
«	«	«	másnemü	73	5.95	6.—
Köles	ó	—	—	nélkül	—.—	—.—
Káposzta-repcze	uj	szilárd	—	«	12.—	13.50
Bánsági repcze	ó	—	—	«	11.75	13.—

Szokvány gabona határidőre		Irányzat		100 % ára pénz	100 % ára áru
Buza		lanyha	tavaszra	8.60	8.62
«		«	őszre	781	7.83
Tengeri		«	jul.—aug.-ra	—.—	—.—
«		«	máj.—jun. 1888.	5.48	5.50
Zab		«	tavaszra	532	5.34
«		«	őszre	5.83	5.84
Káp. repce		—	aug.-szept.	14.—	14.1/4

Különféle termények (100 kilogramm ára)	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru frt
Heremag	szilárd	Luczerna magyar	42.—	48.—
«	«	Franczia	—.—	—.—
«	«	Olasz	—.—	—.—
«	«	Vörös	42.—	52.—
Repczeolaj	szilárd	Nyers azonnali szállit.	—.—	—.—
«	«	Finomitott	—.—	—.—
«	«	Őszi, kétszer finomitott	34.—	35.—
Lenmagolaj	csendes		—.—	—.—
Olajpogácsa	szilárd	Repcze	5.35	5.50
Disznózsir	csendes	Pesti	64.50	65.—
«	«	Vidéki	—.—	—.—
Szalonna	«	M. Ia légensz. áru m. sz.	56.50	57.50
«	lanyha	Városi légensz.	56.—	56.50
«	«	Füstölt	61.50	62.—
Faggyu	szilárd	Olvasztott	30.—	31.—
Szilva	csendes	Bosznia hordóban 1887.	—.—	—.—
«	«	« zsákokban	—.—	—.—
«	«	Szerbiai hordóban	—.—	—.—
«	«	« zsákokban	9.40	9.80
« határidő	szilárd	Bosznia hordó okt.-nov.	—.—	—.—
«	—	Zsákokban «	12.50	13.—
«	—	Szerbiai hordó «	—.—	—.—
«	—	« zsákb. «	12.50	12.75
Szilva-iz	szilárd	Szlavoniai uj	—.—	—.—
«	«	Bánsági uj	—.—	—.—
« határidő	szilárd	Szlavoniai szept.-okt.	15.—	15.25
«	szilárd	Bánsági «	14.1/4	15.—
Dió	—	Magyar minőség szerint	—.—	—.—
«	—	Szlavoniai	—.—	—.—
Gubacs	—	Magyar Ia	—.—	—.—
«	—	Szerbiai	—.—	—.—
«	—	Bosznia	—.—	—.—
Borkő term.	szilárd	Fehér Ia	80.—	90.—
«	«	« IIa	65.—	70.—
«	«	Vörös	—.—	—.—
Méz	csendes	Nyers	—.—	—.—
«	«	Sárga, csurgatott	—.—	—.—
«	«	Világos szinü	—.—	—.—
Viaszk	szilárd	Rozsnyói	117.—	118.—
«	«	Szlavoniai	—.—	—.—
Szesz	csendes	Szesz	28.—	28.50
«	«	Szesz-élesztő	31.—	31.50

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
ÁLLAMADÓSSÁG.			
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	102.20	102.50
« « « 10,000		—.—	—.—
« papirjáradék adómentes	5%	91.70	92.—
« vasuti kölcsön à 120 frt o. é. (300 frank)	5%	148.50	149.—
« « 120 frt egyes darabokban	5%	148.50	149.—
« gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
« 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adómentes	5%	98.—	98.50
« 1873. « arany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	—.—	—.—
« 1876. « államkötvény aranyban	5%	113.50	114.50
« kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		129.—	129.75
« « 50 frt		129.—	129.75
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	125.75	126.25
1871-iki magyar állm-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
1873-iki « «	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	104.50	105.50
« « 1867. záradékkal	5%	104.—	105.—
« « temesi	5%	104.50	105.50
« « 1867. záradékkal	5%	104.—	105.—
« « horvátországi	5%	104.—	—.—
« « erdélyi	5%	104.50	105.—
országos jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt)	5%	98.50	99.50
Kir. horv.-szlavonjelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	100.—	100.50
Magyar kir. kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.-nov.	4 2/10%	81.75	82.25
« « febr.-aug.	4 2/10%	81.75	82.25
« « ezüst kamat jan.-jul.	4 2/10%	82.75	83.25
« « ápr.-okt.	4 2/10%	82.75	83.25
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	111.50	112.—
« papirjáradék adómentes	5%	97.50	98.—
« államadósság, kisorsolás 1854-ki 250 frt p. p.	4%	133.50	134.50
« « 1860-ki 500 frt o. é.	5%	139.50	140.50
« « 1860-ki 100 frt « «	5%	141.50	142.50
« « 1864-ki 100 frt « «		168.50	169.50
« « 1864-ki 50 frt « «		168.—	169.—
A temes-begavölgyi vizszabályozó-társulat	5%	96.50	97.50
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	107.—	107.50
« « 1871-ből «	6%	107.50	108.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	101.—	102.—
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	36.—	36.50
Bécs város nyeremény-kölcsön 1874-ből		141.50	142.—

Osztalék 1887-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK. a) Bankok.			
6.—	Angol-osztrák bank	100	—.—	—.—
7.50	Budapesti bankegyes. r.-társ.	100	110.—	110.25
—.—	Budapesti keresked. és iparb. r.-t.	50	50.—	55.—
7.50	Fiumei hitelbank	100	116.50	116.75
14.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
16.—	Magyar általános hitelbank	200	307.25	307.75
31 frc	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
15½ frc	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e.	100	144.75	145.—
5.50	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100	96.75	97.—
13.—	Osztrák hitelintézet	160	315 20	315.40
39.80	Osztrák-magyar bank	600	872.—	876.—
11.—	I. magyar iparbank	150	156.—	157.—
50.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	756.—	758.—
7.—	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
12.—	«Unio»-bank	200	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
10.—	Bécsi biztositó társaság	200	199.—	203.—
—.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200	210.—	215.—
150.—	Első magyar általános bizt. társ.	1000	3050.—	3075.—
—.—	Foncière pesti biztositó intézet	100	70.—	70.50
15 frc	Magyar-franczia biztositó társas. ar.	200	175.—	180.—
31.—	Pannonia viszontbiztositó társaság	300	980.—	995.—
	c) Gőzmalmok.			
25.—	Concordia gőzmalom	500	518.—	520.—
50.—	Első budapesti	500	1000—	1010—
16.—	Erzsébet-malom	200	279.—	280.—
25.—	Hengermalom	500	565.—	575.—
—.—	Lujza-malom	160	264.—	266.—
25.—	Molnárok és sütők	200	380.—	383.—
25.—	Pannonia	1000	822.—	825.—
—.—	Viktória	150	153.—	155.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
—.—	«Adria» m. tengeri haj. r.-t.	100	—.—	—.—
10.—	Alföld-fiumei	200	183.—	184.—
	Aradi és csanádi egyesült vasut	100	—.—	—.—
	Barcs-pakraczi vasut részvény-társ.	100	—.—	—.—
9.85₄	Bátaszék-dombovári	200	—.—	—.—
9.50	Budapest-pécsi vasut r.-t.	200	191.—	192.—
	Bpest-Szt-Lőrincz helyi érdekü v.-r.-t.	100	—.—	—.—
	« « « els. r.	100	—.—	—.—
	Debreczen-hajdunánási v. e. r.	100	—.—	—.—
2 frc	Déli vasut	200	—.—	—.—
9.80₄	Északkeleti vasut	200	162.50	163.50
9.85₄	Erdélyi vasut	200	180.50	181.50
1.—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
7.95	Kassa-oderbergi vasut	200	143.—	144.—
9.85₄	Magyar-galicziai vasut	200	172.—	173.—
9.73₄	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)	200	171.—	172.—
	Mármarosi sóvasut r.-t. els. r.	100	92.25	93.25
	N.-Kikinda-N.-Becskerek v.-u. els. r.	100	—.—	—.—
17½ frc	Osztrák-magyar államvasut ar.	200	256.—	256.50
9.85	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
25.—	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	500	—.—	—.—
10.—	Szatmár-nagybányai vasut els. rkb.	200	—.—	—.—
	Tiszavidéki vasut	200	—.—	—.—
5.25	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	—.—	—.—
24.—	Pesti közuti vaspálya	200	418.—	420.—
14.—	« « élv. jegy	200	230.—	235.—
	e) Takarékpénztárak.			
7.—	Budapesti III. kerületi	50	110.—	114.—
28.—	Országos központi	300	467.—	472.—
400.—	Pesti első hazai	1000	7725—	7775—
28.—	Egyesült Budapest főváros	200	465.—	468.—
5.—	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	96.—	96.50
	f) Különféle vállalatok.			
9.—	Alagut	105	151.—	155.—
4.—	Általános waggon-kölcsönző társaság	80	74.—	75.—
7.—	Északmagyarországi e. kőszénb. r.-t.	100	104.—	106.—
13.50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	209.—	211.—
30.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	100	444.—	448.—
80.—	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500	—.—	—.—
—.—	Pallas irodalmi és nyomdai r.-t.	200	150.—	155.—

Osztalék 1887-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
45.—	Fiumei I. m. rizshánt. és rizskemény	500	660.—	680.—
55.—	Ganz és Társa vasöntöde és gépgyár	400	910.—	915.—
23.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	343.—	345.—
15.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	248.—	250.—
34.—	Kereskedelmi testület épülete	210	675.—	—.—
20.—	Kőszén- s téglagyár (Drasche)	200	240.—	241.—
9.—	Salgótarjáni kőszénbánya	80	187.—	189.—
20.—	Gőztéglagyár, kőbányai	160	244.—	246.—
12.—	Tégla és mészégető, ujlaki	200	160.—	162.—
	Magy. fegyver s lőszergyár részv.-társ.	100	—.—	—.—
2.—	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100	69.50	70.50
5.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	110.25	110.75
5.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	169.—	170.—
50.—	Serfőzde első magyar	350	855.—	865.—
18.—	Sertéshizlaló	200	303.—	305.—
—.—	Spodium és csontlisztgyár	200	124.—	126.—
6.—	Szálloda részvény-társaság	80	105.—	107.—
—.—	Szegedi szeszgyár és finomitó r.-t.	100	—.—	—.—
	Török bir. dohány-egyedárus frc	250	117.—	118.—
32.50	Uj-Antalvölgyi üveggyár r.-t.	500	498.—	505.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5%	102.—	103.—
	« « «	4½%	101.—	101.50
	« « «	4%	96.25	96.75
	« « ar. v. ez.	5½%	128.—	130.—
	« elzálogbank	5½%	103.—	—.—
	« «	5%	101.50	102.25
	« «	4½%	98.50	99.—
	Magy. orsz. közp. takarékpénztár	4½%	98.—	98.50
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½%	101.50	102.50
	« «	5%	100.75	101.25
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½%	101.40	101.—
	« « « « 40½ évre	4%	100.05	100.80
	« « « « 50 évre	4%	100.05	100.80
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	102.—	103.—
	« « «	5½%	101.—	—.—
	« « «	5%	101.—	101.50
	« « «	4½%	98.50	99.—
	Pesti magy. ker. bank községi kötv.	4½%	100.—	100.50
	«Albina» takarék- és hitelintézet	6%	101.—	102.—
	« «	5%	98.—	98.50
	Nagyszebeni földhitelintézet	5%	100.25	100.75
	« «	5½%	101.—	101.50
	« «	6%	103.—	—.—
	« ált. takarékp. 110 frt	5%	101.50	102.—
	Magy. jelzálogb. nyer. kölcs. kötv.	4%	105.50	106.—
	« « nyeremény-jegy		16.—	18.—
	Osztr. földh.-int. dij kölcsön kötv.	3%	103.—	104.—
	« « kötv. nyerem. jegy	3%	18.—	20.—
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv.	5%	101.50	101.75
	« « « « «	4½%	99.—	99.50
	ELSŐBBSÉGEK.			
	Alföld-fiumei v. u. (v.-eszéki v.) 200	5%	100.50	101.50
	« vasut 1874. kib.	5%	—.—	—.—
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5½%	100.50	101.—
	« « « «	4½%	96.—	96.50

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200 5%	100.75	101.50
Budapesti lánczhid	100 6%	104.—	105.50
Budapest-pécsi vasut	200 5%	100.75	101.50
Déli vasut 400/2000 márka	4%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság	100/200 4%	—.—	—.—
« «	100 6%	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya	300 5%	99.—	100.—
« « (aranyb.)	300 5%	125.50	127.—
« « «	1000 6%	—.—	—.—
Lloyd és tőzsde-épület	100 5%	99.50	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200 5%	99.25	100.25
« « « II. kib.	200 4%	—.—	—.—
« « « ezüst	4%	—.—	—.—
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200 5%	101.75	102.25
Magyar nyug. v. 1874. kib.	200 5%	99.50	100.50
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb.	200 5%	124.50	125.50
« « « « 1888	4½%	115.50	116.50
I. erdélyi vaspálya	200 5%	100.—	100.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut arany	200 3%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut ezüstben	200 5%	101.25	101.75
« « v. (eperjes-tarn.)	300 5%	—.—	—.—
« « « (osztr. vonal)	200 5%	—.—	—.—
« « « (m. v.) arany	200 5%	—.—	—.—
Osztr.-magyar államvasut arany	200 5%	—.—	—.—
O.-m. államv. 1883. kib. 400/2000 márka	4%	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1885.	500 frc 3%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut	100 5%	—.—	—.—
Viktoria gőzmalom elsőbbs. kötv.	150 5%	154.—	156.—
MAGÁNSORSJEGYEK.			
Budavárosi sorsjegy		59.—	60.—
Keglevich sorsjegy		40.—	—.—
M. sz. korona orsz.-vörös kereszt egylet		12.—	12.75
Nyer.-kötv. a bpest-lipótv. bazil. felép.		8.75	9.—
Az olasz vörös kereszt egylet		14.25	14.75
Osztrák hitelintézet		184.—	186.—
Osztrák vörös kereszt egylet		18.50	19.25
Pálffy sorsjegy		63.—	64.—
PÉNZNEMEK.			
Császári királyi arany (vert)		5.83	5.88
Császári királyi arany (kör.)		5.78	5.83
Osztrák-magyar 8 forintos arany		9.75	9.78
20 frankos arany		9.75	9.78
20 márka		12.01	12.04
Török arany lira		—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst		—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi		60.10	60.25
Váltók árfolyama (látra)	bank k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka	3%	60.10	60.25
Amsterdam 100 hollandi forintért	2½%	101.75	102.25
Brüsszel 100 frankért	2½%	—.—	—.—
Páris 100 frankért	2½%	48.50	48.60
Marseille 100 frankért	2½%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	3%	48.40	48.50
Zürich 100 frankért	3%	48.40	48.50
London 10 font sterlingért	3%	123.30	123.80
Szentpétervár 100 rubelért	5%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 lira nouve ital.	5½%	—.—	—.—

Felszámitolási árfolyamok:

Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	307.—
« pénzv. és leszám. bank	—.—
Tisza és szegedi kölcsön	
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	315.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török birodalmi dohány	—.—
Rima-Murány	—.—
Jelzálog nyeremény	—.—

A mai déli tőzsdén eladatott „szállitásra".

	Határidők	Utolsó árkelet pénz	áru	Előfordult kötés legmag.	legalacs.
4% magyar aranyjáradék	szept. 15.	102.12	102.17	102.15	—.—
5% magyar papirjáradék	szept. 15.	91.70	91.75	91.70	—.—
Magyar hitelbank	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák hitelbank	1888 szept. 4	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Déli vasut-részvény	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Leszámitoló-részvény	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Jelzálog hitelbank részvény II. k	—	—.—	—.—	—.—	—.—

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellatott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

☛ Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik, és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. ☚

Ismerettség.
Intelligens, jómódu, független, magános idősb ur állandó ismerettségét keresi egyedül álló, középkoru, csinos, müvelt vidéki nő. Komoly ajánlatok név, állás megjelölésével «Vidéki nő 36» alatt a kiadóhivatalba intézendők. 2041

Egy 32 éves
órásmesterségü szolid fiatal ember egy tisztességes hajadonnal ismerettséget kötni óhajt kinek legalább is 2—3000 frt hozománya van. Levelek «Orás» cz. alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2049

Tubarózsa.
Vasárnap templomban piros-szegfü. 2031

Eladás.

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivüli olcsó áron kaphatók a Bécsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 7011

Szülőknek!
Magyarország legnagyobb raktára saját gyárban készült leány és fiu fehérneműekben, úgyszintén csecsemők számára, szolid kivitelben a legjutányosabb ár mellett
FÖLDVÁRI J.
vászonraktárában 7225
Budapest, városház-tér 9.

Tüzmentes
és betörés ellen biztos pénzszekrények, minden nagyságban igen olcsón kapható, Hesky testvérek pénzszekrény gyári raktárban, képviselő **Spitzer Fülöp** Károly-körut 7. 7004

EKE- ÉS GÉP-TARTALÉKRÉSZEK.
A legjobb magyar
egyvasu ekék

egyetemes és mélyitő ekék,
Sack-féle ekék.
2- és 3-vasu ekék
kapáló és töltögető ekék
extirpatorok,
cultivátorok,
mélyitő és „Acme"-boronák
minden rendszerü
vetőgépek
szecska- és répavágók
tengerimorzsolók,
gabna-tisztitógépek,
darálók
csak közvetlen, közvetitő nélküli rendelményeknél
eredeti gyári árakon és a legmagasabb engedményekkel
legjutányosabban.
Geittner és Rausch
Budapest, Andrássy-út 8.

NYAKKENDŐK

6 db	tiszta selyemből	1.20
12 «	finom gallér	1.80
1 «	finom fehér ing	1.50
1 «	« szinesing	1.25
1 «	« Piquet ing	1.50
1 «	halcsont mellfüző	2.—

Leveleket kérek **SCHWARZ A.** nyakkendő- és fehérnemü-gyárához Budapest, VI., nagy-mező-utcza 14. sz. kéretnek. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. 6698

Használt
iskola-könyvek
valamint egyetemi tankönyvek a legjutányosabb áron eladatnak és vétetnek. Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek. Könyvtárak jó áron vétetnek **Bródy F.** könyvkereskedőnél Budapest. rostély-utcza 13., Károly kaszárnya mellett. Fióküzlet: kecskeméti-utcza 14., magyar-utcza sarkán. 2007

GREBECZ ISTVÁN
kocsigyártó
VII., Szövetség-utcza 15.
ajánlja saját gyártmányu raktárát 2 évi jótállás mellett jutányos áron. Mindenféle javitások elfogadtatnak. 7088

Jó forgalmu
illatszer-üzlet
a belvárosban, legjobb helyen, családi viszonyok miatt eladó. Bőv. a kiadóhivatalban. 9316

Uri öltönyök.
Uraságoktól levetett felöltők, tavaszi öltönyök, sacoók, mellények, nadrágok, frakkok és salonkabátok olcsó ár mellett kaphatók a Károly-körut 2. szám alatt, hatvani-utcza sarkán, az udvari ruharaktárban. Ugyanott ruhakölcsönző és tisztitó-intézet. 7323

Alkalmazást keres

Okleveles
tanitónő, ki magyarul, németül és francziául beszél, a kézimunkában jártas, alkalmazást keres mint nevelőnő. Czime a kiadóhivatalban. 1998

Egyetemi hallgató
nevelői, esetleg bármily állomást keres, mely tanulmányai folytatására képesiti. Czime a kiadóhivatalban. 2046

Idősebb, gyakorolt
nevelőnő, kitünő bizonyitványokkal, keresztény családnál mielőbb alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 2048

Oktatás.

Egy nyugdijazott
okl. tanitónő, elemi tantárgyakból magán házaknál oktatást adni óhajt helyben. Czim a kiadóhivatalban. 2039

Okleveles tanitónő,
nehány év óta mint nevelőnő müködik, magyar, német és franczia nyelvismeretekkel, jól zongorázik, nevelőnői állást óhajt keresztény családnál. Czim a kiadóhivatalban. 2047

Egy tapasztalt északnémet
nevelőnő,
a franczia és angol nyelvet Franczia és Angolországban tanulta, és kitünően zongorázik, több nevelést már befejezett; továbbá egy okl. német **nevelőnő**, müködött Francziaés Angolországban, jól zongorázik; több német **nevelőnő** nyelvekben és zenében jártasak, kisebb gyermekek mellé igen ajánlhatók; ugyszinte **magyar és német bonne**, gyermekápolás és kézimunkában jártas, **azonnal állást keresnek szerény feltételek mellett. Grossé Dorottya okl. északnémet tanitónő által Budapesten, Andrássy-ut 86. sz. I. em** 7343

Egyéves önkéntesi vizsgára
sikerrel és legrövidebb idő alatt készitek elő legelőnyösebb feltételek mellett. Uj tanfolyam szeptember 1-től. Czimem a kiadóhivatalban. 7312

Kitünő
nevelőnők és nevelők,
kül- és belföldiek, nyelv és zeneképességgel, jó müködési bizonyitványnyal; magyar, német és franczia
bonneok,
utóbbiak egyenest a Svájczból is, kedvező feltételek mellett ajánltatnak a t. uraságoknak **Baresch Ferencz nevelőnő elhelyező irodája által, Budapest, kigyó-utcza 5. sz.** Vidéki megbizások pontosan teljesittetnek. 7297

Nevelőnőket
nyelv- és zeneismeretekkel, polgári és nemesi családok részére **azonnali beléphetésre** keres 1994
GERSON ANNA asszony
Budapesten, Nádor-utcza 15.

LUDWIG ADEL
asszony 12 év óta fennálló pädagogikus iskola-ügynöksége most s ervita-tér 8. sz. II. em. 23. ajtó van, a hol kitünő
nevelőnők,
ügyes
bonneok,
más tanerők és finomabb szolgálati személyzet van előjegyzésben. 2040

Alkalmazást nyer

Kerestetik
okl. nevelőnő vidékre. Kivántatik III. polgári, német, franczia, zongora, kézimunka. Ajánlatok «Buzgalom» czim alatt a kiadóhivatalhoz intézendők. 2036

Lakás és bérlet

Igen csinosan butorozott
szép utczai szoba a muzeum-köruton kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban, 9330

Hatezer forint forgalmu nagyvárosi
gyógyszertár
bérbe adatik. Közelebbet Aeskulap Budapesten. 2037

Hónapos szoba
a muzeum-utczában jutányosan kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 9257

Budán
a dunai rakparton egy szolidan épült ház egészben kiadó 7600 frtért, könnyü fizetési feltételek mellett el is adó. Czim a kiadóhivatalban. 2043

Egy utczai
meg egy udvari butorozott szoba a váczi-utczában különkülön kiadó. Hol, megmondja a kiadóhivatal. 9333

utczai és udvari
lakások,
elegánsak, fürdőszobákkal stb. ugyszintén több
bolthelyiség
novemberre kiadók VII., Erzsébet-körut 36. és 38. számu házakban. 2009

Csinosan butorozott
elkülönitett szoba, zongorahasználattal, esetleg teljes ellátással, tanulóknak különösen alkalmas, azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 9332

Különféle.

Tőkések,
vállalkozók nagygyárosok, jövedelmező vállalat indokából irjanak a kiadóhivatalba «Tőkés» czimen. 1990

Nyilvános iskolák
(gimnáziumok, reál, kereskedelmi és katona iskolák) **tanulói** alulirottnál lakást kerttel, egész ellátást, lelkiismeretes felügyeletet és utánsegitést találnak. 6974
RÜDIGER OTTÓ
tanitó az evang. iskolán
BÉCS, IV. Bez., Technikerstrasse 1.

A VASKOVITS-féle
(budai városmajori)
gyógyintézetben
szeptember 1-től fogva tetemesen mérsékelt árakért, és pedig havi 80—60 frtért felvétetnek teljes **ellátás és gyógyfürdőzésre** betegek, valamint ugyanily árban felvétetnek olyan egyének is, kik nyugalmas helyen egyszerüen csak gondozást és ápolást kivánnak. — A svábhegyi intézetben szeptember 15-től a lakások 50 százalékkal olcsóbbak. Bővebb felvilágositást ad az intézet igazgatósága. 7289

Meglepő ujdonság!
Nyolcz nap óta több 100 elismerésnél. Poloskák kiirtatnak tökéletesen saját embereink által, 3 általunk feltalált kitünő szerrel. Butorok és lakások folyton tisztán tartatnak bérletben. Megbizások intézendők (szó vagy irásbeli) az «Első fővárosi épületek tisztitási vállalat»-hoz Budapest, gyár-utcza 14. Árak az irodában levő árszabály szerint. 7333

Pénzkölcsönt
kaphatnak közvetitésem utján helyi és vidéki önálló személyek, mint hivatalnokok, bérlők, földbirtokosok, iparosok, kereskedők stb. hitelképességükhöz mérten 50—2000 frtig 6—8%-ra és 1—3 év alatti törlesztésre. **Betáblázási** kölcsönök 4¼%, 4½% és 5%-ra minden magasságban. Amortisatió is. Bővebbet levélben vagy személyesen (2—5) **Bernáth D.** (Terézkörut) Andrássy-ut 51. sz. 2044

Kitünő
gép-olajok
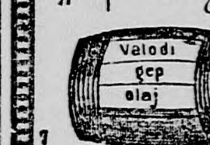
Kenő-olajok,
Sürü gép-zsiradék,
Kenő-készülékek,
Asbest, Kaucsuk és Kender süritések
legjutányosabban.
Geittner és Rausch
Budapest, Andrássy-út 8.

Egy müvelt
uri családnál teljes ellátást nyerhet egy vagy két tanuló kedvező feltételek mellett. — Esetleg zongora használat és gyakorlat franczia nyelvben. Czim a kiadóhivatalban. 2050

Régiségek, régi arany és ezüst, ékszerek és drágakövek, pénznemek, képek, bronz tárgyak és órák, a legmagasabb árakon vásároltatnak 7118
WISINGER MÓR,
ékszer- és régiség-kereskedő
Budapesten, Hatvani-utca 15. az Ujvilág-utczával szemben

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadóhivatalában kapható:
A MAGYAR ÁLLAM
KÖZIGAZGATÁSI JOGA
KÉZIKÖNYV
joghallgatók és szigorlók használatára
IRTA
CSIKY KÁLMÁN
jogtudor, a m. k. József müegyetemen a közig jog nyilv. r. tanára, tudomány egyetemi magántanár.
Első kötet. Bevezetés és általános rész. — A magyar állam közigazg. szervezete.
Ára 2 forint.

Nemzetgazdasági
IRÓK TÁRA.
Kiadja a m. tud. akad. nemzetgazdasági és statisztikai bizottsága.
I. köt. HUME DÁVID közgazdasági tanulmányai, ford. Kőrössy József, előszóval ellátta Kautz Gyula. Ára füzve 1 frt 20 kr. kötve 1 frt 80 kr.
II. köt. QUESNAY és TURGOT munkájából. Francziából forditotta és bevezetéssel ellátta Fenyvessy Adolf. Ára 1 frt 20 kr. kötve 1 frt 80 kr.
Kapható a PALLAS irodalmi és nyomdai részvény-társaság könyvkiadóhivatalában.

Két tanuló
kosztra és teljes ellátásra egy szolid házhoz felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatal. 9331

Teljes ellátásra
hajlandó egy tisztességes család, az 1888/89. tanévre egy vagy két iskolai tanulót, 10—14 éveseket, kedvező feltételek mellett (150 frt tiz hónapra egyenkint) elfogadni. Czim a kiadóhivatalban. 9329

KANITZ FERENCZ
Budapest, IV., váczi-utcza 12. szám
ajánlja dusan felszerelt 6233
szepességi vászonraktárát.

Bécs „Hôtel Métropole"
Ringstrasse. Franz Josefs-Quai.
☛ **Első rangu nagy szálloda.** ☚
100 szoba és terem (1 frttól feljebb) **személy-felhuzó**, olvasóterem minden országbeli ujsággal, **„Egyetértés", pompás üveg-terem,** dunai fürdők és távirdai hivatal a szállodában. Szállodai omnibusz minden vaspályaudvarban. Hosszabb idei tartózkodás mellett **mérsékelt árak.**
5423 SPEISER L., igazgató.

GUBICZ LÁSZLÓ
gazdasági gépgyára Erzsébetfalván
(Budapest-Haraszti helyi érdekü vasut, Erzsébetfalvi állomása átellenében.)

Van szerencsém a nagy érdemü gazda közönség becses tudomására hozni, miszerint lak- és gyárhelyiségemet Erzsébetfalvára tettemát
Iroda- és raktár-helyiségem Budapesten, IX., Lónyay-utcza 30. sz. létezik. — Mély tisztelettel
7241 GUBICZ LÁSZLÓ.

Pályázat.

A sümegvárosi államilag segélyzett reáliskolánál pályázat hirdettetik:

1. **A rajzoló geométria és szabadkézi rajz** rendes tanszékére, mely állomás egyelőre helyettes tanárral töltetik be, kinek évi fizetése 800 frt leend, de három év mulva bekövetkezhető véglegesités esetében 1000 frtra emelkedik fizetése 100 frt lakbérrel és nyugdijjal, azonban ötödéves korpótlék nélkül. Ezen javadalmazásért tanórái közül hetenkint 8 óráig köteles az ipariskolában tanitani.

2. **Egy óradijas tanári állásra,** évi 600 frtban meghatározott óradijjal, korpótlék, dijemelkedés, nyugdij nélkül. Köteles részben a reáliskolánál, részben az ipariskolánál hetenkint 20 óráig tanitani. Pályázhatnak a **természetrajz** és **vegytanból** képesitett olyan tanárjelöltek, kik a **reáliskolát** végezték. A kellőleg felszerelt kérvények tek. Takács Alajosurhoz, az iskolabizottság elnökéhez f. é. **szeptember 15-ig** Sümeghre küldendők. A megválasztottak kötelesek jövő tanév elején, állásukat elfoglalni. 7337

Sümegh, 1888. augusztus 12-én.

Az iskolabizottság.

Első magyar gőzfürdő.
VII. ker. Kazinczy-utcza 40. sz.
Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, miszerint ugy női, mint 1-ső és 2-od osztályu uri gőzfürdőmet, melyet a jelenkor követelményeinek megfelelőleg ujonnan nagy kényelemmel berendeztem, s a nyilvános használatnak, **folyó évi szeptember hó 4-én** fogom átadni.
A fürdő reggel 6 órától délután 3 óráig — naponként használható.
A nagyérdemü közönség pártfogását kéri
Tarcsay János
7351 gőzfürdő-tulajdonos.

Árverési hirdetmény.

A mátranováki közbirtokossági **korcsma regale-jog f. é. október hó 1-én reggeli 8 órakor Mátra-Novákon** (Nógrádm.) tartandó árverés utján, az árverés napjától számitott több évre bérbeadatik.

Kis-Terenne, 1888. augusztus 27-én.

7315 **A felügyelőség.**

A budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaezrednél nyert bő tapasztalat folytán, ezen intézet legmelegebben ajánlható.
Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél **fehérfolyást** betegeskedés nélkül és bármely **női** bajokat, a legmakacsabb **börbetegségeket**, valamint ifjukori bünök következtében beállott **ideg-** és ennek utókövetkezményeit a **hátgerinczbajokat** gyógyit **15 évi katonaorvosi** tapasztalat után a legujabb **gyógymód** szerint alaposan és biztos sikerrel
Dr. KAJDACSY
volt **cs. kir. ezredorvos.**
Lakás: Budapest, V., Váczi-körut 4. sz. I. em.
bejárat a lépcsőnél.
Rendel délelőtt ½10—4 óráig, este 7—8 óráig; nőknek u. m. férfiaknak külön be- és kijárat — külön váróterem. — Dijazott levelekre azonnal válaszoltatik és gyógyszerekért is gondoskodva lesz. 7 25

KÜHNE E.
Gyár: MOSONBAN. *Alakult 1856.* | **Főraktár: BUDAPEST,** *VI. ker., váczi-körut 21.*
ajánlja mint **legjobb** és **minden igényeknek megfelelőbb**
valódi KÜHNE-féle szab.
„HUNGARIA DRILL"
sorvetőit leszállitott árakon. — Visszaélések kikerülendő a vételnél mindig valódi
KÜHNE-féle Hungaria Drill sorvetőt kérjünk.
Rosták, árpatokiászolók, konkolyválasztók, kukoriczamorzsolók, mindennemü földmivelő eszközök, takarmányt késztitő gépek olcsó árak mellett. 7227
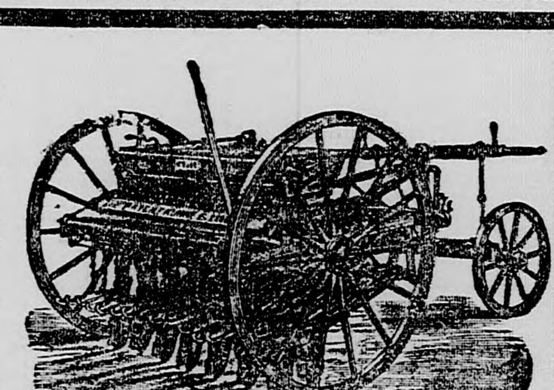

Meidinger-féle kályha-gyár
J. H. EHRLICH,
Wien, V. Bez., Wienstrasse Nr. 45.
Budapest, Ferencz József-tér 6. sz. (Gresham palota).
Meidinger-féle töltő-, szabályozható- és ventilácziós kályhák.
Cs. kir. szab. szédszedhető cserépkályhák
Meidinger-féle töltőhengerrel.
Szab. töltő-szabályozható kandalók,
több szoba füthető csak egy kályhával.
Központi kályhák, agyag-kályhaajtók, térdbádogcsövek.
Tetemesen mérsékelt árak. 7311

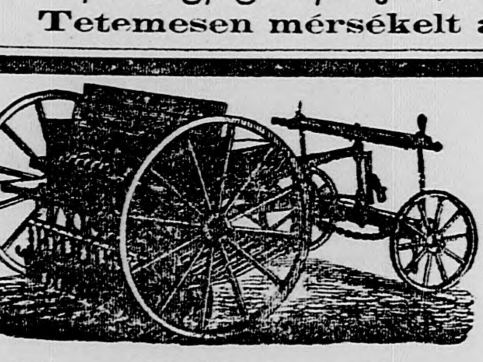
6858
Legtökéletesebb
UNIVERSAL-DRILL
sorvetőgépeket, önmüködő magszekrényszabályozóval vagy anélkül;
legujabb olcsó és könnyü szerkezetü
JUNIOR-DRILL
sorvetőgépeket szintén önmüködő magszekrényszabályozóval vagy anélkül, továbbá
egy, két és háromvasu ekéket
ugyszinte eredeti Sackféle
egyetemes aczélekéket
kovácsoltvas-gerendelylyel és szabályozható talyigával

azonnal és legolcsóbb árak mellett szállitanak
CLAYTON & SHUTTLEWORTH
mezőgazdasági gépgyárosok
Budapesten, váczi-körut 63. sz.

SZIJ- és
nyereg-gyártó
SZIGETI LAJOS
BUDAPEST,
VIII., ker.
Muzeum-körut
10. sz.
7207
A legnagyobb választék katonatiszti nyergek és nyereg-szerekben elő**irás szerint** jutányos árakon, ugyszinte **czivil-nyergek és kocsizó-lószerszámok** minden izlésnek megfelelő alakban és árban, ostorok, lovagló vesszők és botok, utazó-böröndök, szerszám és lótisztitó-eszközök. — Képes kimeritő árjegyzék külön katonai nyeregszerekről és külön czivil urak részére.

Brünni 7344
posztó-kelméket
készpénz fizetés vagy utánvétel mellett bámulatos olcsó áron küldök szét, és pedig:
csakis jó minőséget:

3.10 méter hosszu, egy téli öltönyre való	3.75
3.10 méter hosszu, egy jobb téli öltönyre való	5.20
3.10 méter hosszu, egy jobb téli öltönyre való	6.—
3.10 méter hosszu, egy finom téli öltönyre való	8.—
3.10 méter hosszu, egy finom téli öltönyre való	10.—
3.10 méter hosszu, a legfin téli öltönyre való	12.—
3.10 méter hosszu, a legfin. téli öltönyre való	14.—
3.10 méter hosszu, a legeslegfin. téli öltönyre való	16.—

A legkitünőbb
brünni kabátszövetek

2.10 méter egy teljes téli kabátra való	5.—
2.10 méter egy jobb téli kabátra való	5.50
2.10 méter egy finom téli kabátra való	6.—
2.10 méter a legfinomabb téli kabátra való	10.—

Steier Loden
vadász-kabát- és mentschikoffokra való 2.10 méter 5.10
Tuchfabrikslager
Carl Pechaczek
Brünn, Krautmarkt 13.
Minták ingyen és bérmentve.

Hirdetések
felvétetnek
a kiadóhivatalban
Budapesten,
VI., kecskeméti-utcza 6.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.
53344. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak összes állomásain a hirdetés kifüggesztési, valamint a könyv- és hirlapelárusitási jognak, 1889. évi január hó 1-től számitandó 3 évre bérbeadására, ezennel nyilvános pályázat nyittatik.

Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, hogy 50 kros bélyeggel ellátott és jól lepecsételt ajánlataikat ezen czimmel: «Ajánlat az 53344/88. számhoz» **1888. évi október hó 10-ikén déli 12 óráig,** a m. kir. államvasutak forgalmi szakosztályánál (Andrássy-ut 75. sz.) átadják, vagy postán megküldjék.

Bánatpénzül az ajánlott évi bérösszeg 5%-ka készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, legkésőbben október hó 9-én déli 12 óráig, a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő. Az ajánlatban ennek megtörténte megemlitendő, de a letéti jegy nem csatolandó.

A későbben beérkező vagy bánatpénz nélküli ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A bérleti feltételek a pályázati határidőig, naponkint a hivatalos órák alatt a forgalmi szakosztálynál megtekinthetők, esetleg kivánatra posta utján megküldetnek.

Csak magyar nyelven irt ajánlatok fogadtatnak el.

Budapest, 1888. augusztus hó 30-án.

Az igazgatóság.

Atelier Parisien
7350 *(Halácsy)*
legcsinosabban berendezett
Fényképészeti müterem
Budapest, Haris bazár.
Fényképek a legtökéletesebb kivitelben és jutányos áron készittetnek.

MAGYAR LEXIKON
AZ EGYETEMES ISMERETEK ENCYKLOPAEDIÁJA.
16 kötet szöveg, és 1 kötet (160) képmelléklet
Ara füzve 48 frt, kötve 64 frt.
Kötetenként füzve 3 frt. Kötetenként kötve 4 frt.

Evtizedekig várta közönségünk egy **Magyar Lexikon** megjelenését, mely pótolta volna a régen elfogyott ismeretek tárát. s a magyar viszonyokkal nem törődő német Conversations-Lexikonokat. A fenti munka e hézagot akarja pótolni. Elég bő, hogy akár Brockhaus, akár Mayer Lexikonjait nélkülözhetővé tegye, másrészt hazai viszonyainkra oly nagy mérvben van tekintettel, hogy semmiféle más idegen nyelvü Lexikon nem pótolhatja e tekintetben a **Magyar Lexikon**-t.

Ezen a maga nemében egyetlen és különösen a magyar viszonyokat fölkaroló minden tudományágat, történelmi, földrajzi s életrajzi adatokat tömören magában foglaló mü, egymaga ugyszólván egész könyvtárt pótolni képes.

Kapható a **PALLAS könyvkiadóhivatalában** Budapesten valamint minden hazai könyvkereskedésben.

SACK RUDOLF

kitünő sorvetőgépeit, külön szerkezettel, **sima** vagy **dombos talajra,** ugyanigy szerkesztett **szórvavetőgépeit, egyetemes aczélekéit, kettős ekéit** és a **«Hatvani»** ekeversenyen a **legnagyobb dijjal** kitüntetett **hármas ekéit, boronáit** és egyéb **földmivelési eszközeit, eredeti** és **kitünő** minőségben, továbbá **eredeti amerikai** és felette czélszerü **fükaszáló-gépeket, szecskavágógépeket, répavágókat** és **járgányokat,** ajánl lehető mérsékelt árakon: 6938
Propper Samu
SACK RUDOLF magyarországi képviselője.
BUDAPESTEN, váczi-körut 35. sz. alatt.

Csőkazán-gyár
Dürr, Gehre & Co. Mödling-ben, Bécs mellett.

Fütőviz előmelegitők minden nagyságban legnagyobb használati hatás jótállás mellett.
Szabadalmazva Európa minden nagyobb városában.
Különlegességek:
Csövesgőzkazánok
15 egész 300 négyszögméter nagyságu fütőterülettel, legjobbnak bizonyult szabadalmazott szerkezetüek, minden üzemre alkalmas, minden süritőanyag nélkül, a tüzelőanyag legráczionálisabb kihasználása teljesen elkülönitett viz és gőzkeringéssel, iszaplerakodás csak a felső kazánokban. Egyes telepek 2000 négyszögméter felüli fütőterülettel üzemben.
Gőzáthevitők
saját szabadalmazott rendszerü, már meglevő gőztelepek, melyek nem elegendőknek bizonyultak munkaképességének emelésére, **tetemes kőszénmegtakaritás jótállása mellett.**
Vezérképviselő Magyarország részére:
Schlesinger Sándor mérnök
Budapest, Andrássy-ut 81.
Legelőkelőbb ajánlatok. — Leirások ingyen. 7331

BUTOR
több 100 szoba asztalos és kárpitos-butor finom és egyszerü, olcsóbb árakon, mint bárhol kezesség mellett.
SZABÓ JÓZSEF ÉS TÁRSAI
budapesti asztalos-társaság
Budapesten, József-tér 9. szám alatt,
az osztrák-magyar bank átellenében. 6966
Arjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek

Kalap-üzlet megnyitás.

Van szerencsém a t. uraságoknak és a t. közönségnek tudtára adni, hogy **muzeum-körut és hatvani-utcza sarkán levő czipőraktáromhoz egy kalap-üzletet** hozzá csatoltam. Bevásárlásaim folytán az első bel- és külföldi gyárakban, azon kedvező helyzetben vagyok a legfinomabb angol és franczia czilinder és egyébb kalapokat rendkivül olcsó árért elaini, kijelentve, hogy régi elvem: «a tömeges elárusitás hoz csak hasznot» itt is megtartom. A kinek tehát kalapra szüksége van, szerencséltessen meg látogatásával vagy rendelje meg nálam legujabb sok száz legdivatosabb rajzzal ellátott legujabb árjegyzékemet, melyet mindenkinek ingyen és bérmentve küldök. Nem tetsző tárgyak, még 14 nappal a megrendelés után s, készséggel átcseréltetik. Kiváló tisztelettel 7328
AGULÁR D. hatvani-utcza 1. sz
1 angol biberkalap, széleskarimáju, uraknak 3 frt 50 kr.
1 finom nyulbőr kalap, minden szinben 2 frt 80 kr.
Kemény velour férfi kalapok, minden szinben 1 frt 80 kr.
Gyermek kalapok 1 frttól feljebb

Cs. és kir. szabad. hygienikus készitmények a száj és a fogak rendszeres gondozására
Med. dr. C. M. Faber-től Iécsben
néhai mexikói Miksa császár udv. fogorvosa, a becsületrend lovagja stb.
Eucalyptus-száj-essenczia
(kitüntetve 1878-ban Párisban)
A legrendszeresebb, legtartalomdusabb (78% hatásos alkatrész) elismert hygienikus készitmény a száj gondozására, a kellemetlen szag megszüntetésére, a fogak ápolására, övszer mindenféle torokbaj ellen. — **Gyermekeknek** nagyon ajánlható gargarizálásra az iskola előtti és utáni látogatásnál. **A szobák fertőztelenitésére nélkülözhetlen.** A cs. orosz kormány 1881. jan. 28-iki, 68. sz. miniszt. rendelete szerint a cs. kórházakban és gyógyintézetekben használtatik. **Egy üvegcse ára 1 frt 20 kr.** 6794
„Puritas" speczifikus száj-szappan.
Az egyetlen szer, mely valaha egy világkiállitáson (London 1862) jutalomérmemmel lett kitüntetve, mert legrendszeresebb és legkellemesebb fog-conserváló készitmény. — **Egy dobozára 1 frt.**
Garantirozott Puritas-fogkefék
préselt puszpáng és vegyészetileg zsirtól mentesitett sörtével. Drbja 50 kr. Ezen készitmények az osztrák-magyar birodalom és a külföld minden gyógyszertárában, és jóhirü illatszerkereskedésében kaphatók.
Fő szétküldési raktár
Bécs, I., Bauernmarkt 3. szám.

Első császár kir. szabadalm. duna-gőzhajózási-társaság.

Hirdetmény.

Szeptember 1-től fogva a helyi hajók a Vámpalota és Ujpest között reggeli **5** órától fogva, **már csak esti 8 óráig** közlekednek, és pedig félóránként és utbaejtve az összes közbeeső állomásokat.

A vámpalotától **Ó-Budára** azonban még este **8½ órakor** is megy egy hajó és Ó-Budáról **9½** órakor indul vissza **a** vámpalotához, ugy a hegy-, mint a völgymenetben, utbaejtve az összes közbeeső állomásokat, tehát a Margitszigetet is.

Ugyancsak **szeptember 1-től** fogva **nem** megy többé ünnep- és vasárnapokon **este 10 órakor a fővárosba külön hajó,** hanem az utolsó hajó ezen a Budapestről Budafokra este **8 órakor,** és visszafelé este **8½ órakor** menő gőzös.

Budapest, 1888. augusztus hó 30.

A forgalmi igazgatóság.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.
Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az **elgyengült férfierőt, magömléseke, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást,** bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeke,** melyeknek a **magtalanság** egyik főokozója, és **bőrbetegségeket** gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan s alaposan**
Dr. GARAY ANTAL
orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt csász. kir. oszt.-főorvos
Lakás: BUDAPEST,
IV. ker., kigyó-utcza 1. sz.
Rendel: naponta 10 órától d. e. egész 4 óra elutánig, este 7 órától 8 óráig. ☛ Dijazott levelekre a legnagyobb gyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz. ☚ **Nőknek külön váróterem.** 7327
Ugyanott megjelent és szerzőnél Dr. GARAY ANAL-nál megrendelhető:
☛ **Népszerü utmutató** ☚
a nemi betegségek s ezek észszerü gyógykezeléséhez
czimü könyv, máris a második kiadás. — Ára 2 frt 50 kr.
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. II. A nemi élet ébredése. III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. IV. A hugycsőtakár (Tripper) és hugycsőszükületek. V. A bujakór (syphilis). VI. Fehérfolyás. VII. Elgyengült férfierő. VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostitúló.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.